

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY MIEDZICHOWO
NA LATA 2023-2033

AUTORZY OPRACOWANIA

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 opracowany został przez zespół specjalistów Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju, w składzie:

- Małgorzata Damińska,
- Tomasz Michałowicz,
- Iwona Nowacka,
- Irma Kuznetsova – kierownik projektu.

Zespół autorski wspierali pracownicy Urzędu Gminy w Miedzichowie oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

GINA MIEDZICHOWO

Urząd Gminy w Miedzichowie
ul. Poznańska 12
64-361 Miedzichowo

tel. 61/ 44 10 240
e-mail: ug-miedzichowo@post.pl

**WIELKOPOLSKA AKADEMIA
NAUKI I ROZWOJU
oraz
KRAJOWY INSTYTUT JAKOŚCI
JOANNA MICHAŁOWSKA**

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

ul. Grochowska 35
60-277 Poznań

tel.: 61 6 221 221
e-mail: info@wanir.edu.pl

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	3
1. WPROWADZENIE.....	5
2. DELIMITACJA OBSZARU REWITALIZACJI	7
3. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	13
3.1. Wprowadzenie	13
3.2. Struktura przestrzenno-funkcjonalna.....	13
3.3. Przyczyny degradacji obszaru	24
3.3.1. Sfera społeczna	24
3.3.2. Sfera gospodarcza.....	33
3.3.3. Sfera środowiskowa.....	38
3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	43
3.3.5. Sfera techniczna.....	49
3.4. Lokalne potencjały obszaru	54
3.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	58
4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.....	61
5. CELE REWITALIZACJI I ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	62
6. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE KRAJU, WOJEWÓDZTWA I GMINY	64
7. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	73
7.1. Lista planowanych zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych.....	74
7.2. Charakterystyka pozostałych podstawowych projektów rewitalizacyjnych ..	92
7.3. Charakterystyka przedsięwzięć uzupełniających	100
8. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	102
8.1. Kompleksowość programu	102
8.2. Koncentracja programu	102
8.3. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	102
8.3.1. Komplementarność przestrzenna.....	103
8.3.2. Komplementarność problemowa.....	104
8.3.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	109

8.3.4	<i>Komplementarność międzyokresowa</i>	109
8.3.5	<i>Komplementarność źródeł finansowania</i>	111
9.	RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	113
10.	WDRAŻANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	116
10.1	Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.....	116
10.2	Koszty zarządzania	117
10.3	Ramowy harmonogram realizacji programu	118
11.	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE REWITALIZACJI	119
12.	SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	123
12.1	Monitoring programu.....	123
12.2	Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych	129
12.3	System wprowadzania modyfikacji do programu	129
12.4.	System wprowadzania modyfikacji do programu	129
13.	OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 R. O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINY I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	130
14.	OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOT. KOMITETU REWITALIZACJI 130	
15.	SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	131
16.	REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	131
16.1	Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	131
16.2	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	131
17.	ZAŁĄCZNIKI	132
	Załącznik 1: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego i tabela ewaluacyjna	132
	Załączniki 2-5: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	132
	Spis tabel.....	133
	Spis rysunków	135

1. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym, technicznym. Jak wskazuje Krajowa Polityka Miejska 2023, ze względu na to, że celem rewitalizacji jest równoczesna odnowa społeczna, gospodarcza, kulturowa, przestrzenna (w tym także techniczna) oraz środowiskowa, nadanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą być środkiem, a nie celem rewitalizacji. Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyły rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w mieście nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485). Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr XXXIV/297/2022 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Miedzichowo. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

By móc niniejszy program traktować jako narzędzie praktyczne i zrozumiałe, konieczne jest wyjaśnienie kluczowych pojęć z zakresu rewitalizacji, które będą pojawiać się na każdym etapie dokumentu:

REWITALIZACJA – stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

INTERESARIUSZE REWITALIZACJI – to w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające

nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; organy władzy publicznej oraz podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

KOMITET REWITALIZACJI – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

OBZAR REWITALIZACJI – to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji zawiera szczegółowy opis procedury, która prowadzi do uchwalenia w gminie Gminnego Programu Rewitalizacji. Jej poszczególne etapy zaprezentowane zostały na poniższej grafice.

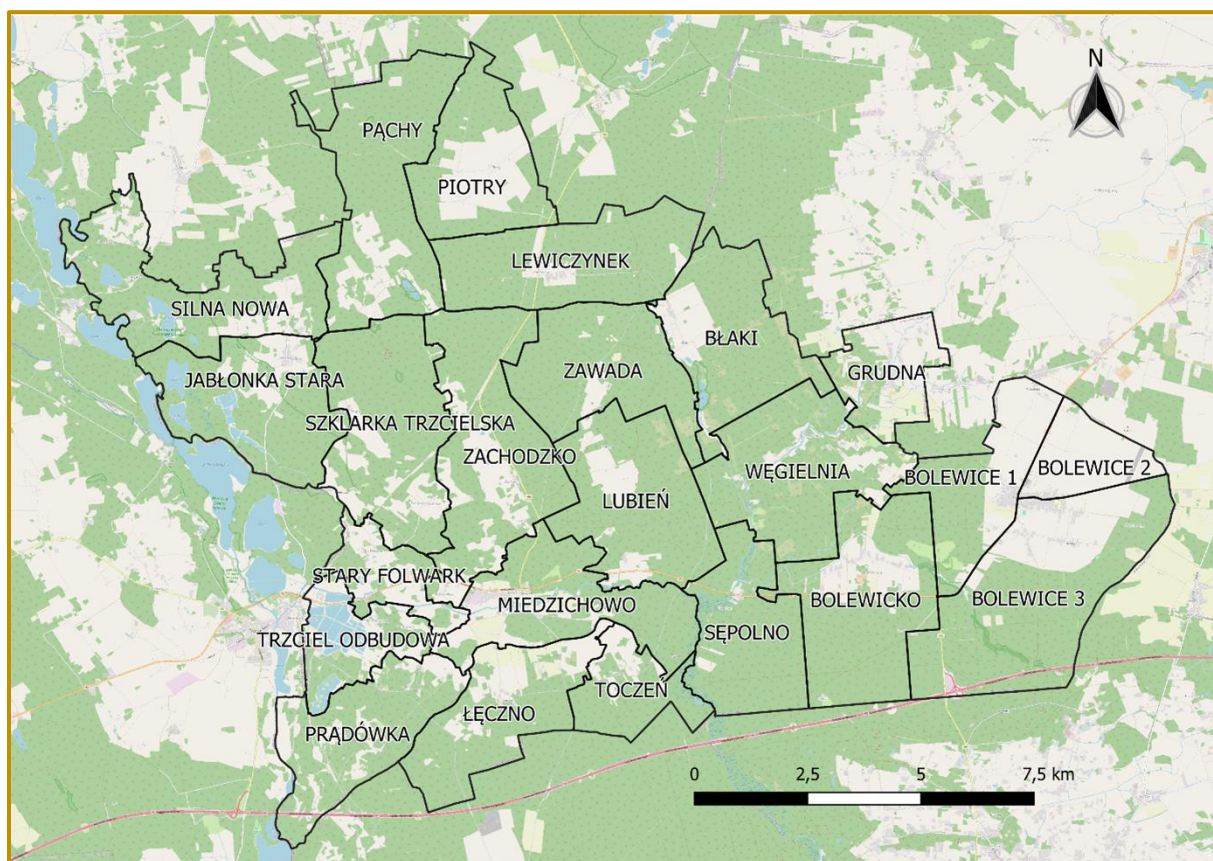
Rysunek 1 Etapy uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (Dz.U. 2015 poz. 1777).

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Podstawą do rozpoczęcia prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji dla gminy Miedzichowo było wyznaczenie w jej granicach obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Obszary te wyznaczono uchwałą nr XXXIV/297/2022 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 22 czerwca 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo.

Zgodnie z metodyką prac przyjętą na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego, w pierwszej kolejności dokonano podziału gminy Miedzichowo na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalno-przestrzennym i społecznym. Podziału dokonano na podstawie istniejących już obrębów ewidencyjnych, przy czym obręb Bolewice z uwagi na niespełnienie kryterium ustawowego w brzmieniu: „Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy” podzielono na 3 oddzielne jednostki analityczne. Takim sposobem na terenie gminy Miedzichowo wyodrębniono 23 jednostki analityczne: Błaki, Bolewice 1, Bolewice 2, Bolewice 3, Bolewicko, Grudna, Jabłonka Stara, Lewiczynek, Lubień, Łęczno, Miedzichowo, Pąchy, Piotry, Prądówka, Sępólno, Silna Nowa, Stary Folwark, Szklarka Trzcielska, Toczeń, Trzciel-Odbudowa, Węgielnia, Zachodzko, Zawada.

Rysunek 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Miedzichowo

Źródło: opracowanie własne.

W kolejnym kroku zebrano i obliczono dla tych jednostek wskaźniki opisujące sferę: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Na ich podstawie wyznaczono wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer. W celu zebrania informacji niezbędnych do zbadania stopnia występowania negatywnych zjawisk w badanych jednostkach analitycznych, zwrócono się z wnioskiem o przekazanie danych do poszczególnych jednostek Urzędu Gminy, ale również do: Powiatowego Urzędu Pracy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji. Zgodnie z przyjętą metodyką, do obszaru zdegradowanego włączone mogły zostać jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej był niższy niż 0 oraz dla których zidentyfikowano nagromadzenie negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej z pozostałych sfer.

Poniższa tabela przedstawia jednostki analityczne, które spełniały kryteria zakwalifikowania do obszaru zdegradowanego. W tabeli wskazano wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej w każdej jednostce analitycznej, a także oznaczono występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (gdzie „-” oznacza występowanie negatywnych zjawisk, a „+” ich brak). Jednostkami, które na podstawie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zakwalifikowano do obszaru zdegradowanego były: **Toczeń, Stary Folwark, Lewiczynek, Zawada, Prądówka, Trzciel-Odbudowa, Miedzichowo, Błaki, Jabłonka Stara, Szklarka Trzcielska oraz Bolewice 3.**

Tabela 1 Obszary zdegradowane na terenie gminy Miedzichowo, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny Perkala przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer

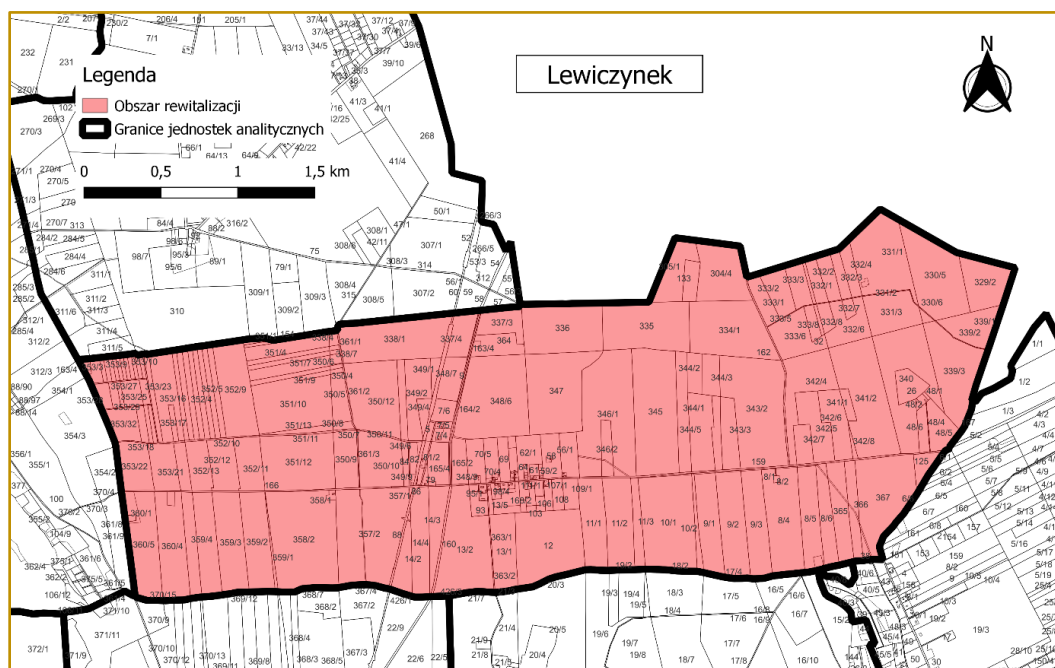
Jednostka analityczna	Wskaźnik syntetyczny w sferze społecznej	Występowanie zjawisk kryzysowych w sferze:			
		Gospodarczej	Środowiskowej	Przestrzenno-funkcjonalnej	Technicznej
Toczeń	-0,559	-	+	+	+
Stary Folwark	-0,339	+	-	+	-
Lewiczynek	-0,296	-	+	-	-
Zawada	-0,283	-	+	-	+
Prądówka	-0,219	+	-	-	+
Trzciel-Odbudowa	-0,206	+	+	-	-
Miedzichowo	-0,194	-	+	-	+
Błaki	-0,115	-	+	+	+
Jabłonka Stara	-0,108	-	-	+	+
Szklarka Trzcielska	-0,086	-	-	+	-
Bolewice 3	-0,080	-	-	+	-

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Miedzichowo.

Obszar zdegradowany objął zatem 11 jednostek analitycznych, które zajęły łącznie 97,5 km², co stanowiło 46,8% powierzchni całej gminy, a zamieszkiwały je 2 204 osoby stanowiące 57,7% wszystkich mieszkańców gminy Miedzichowo.

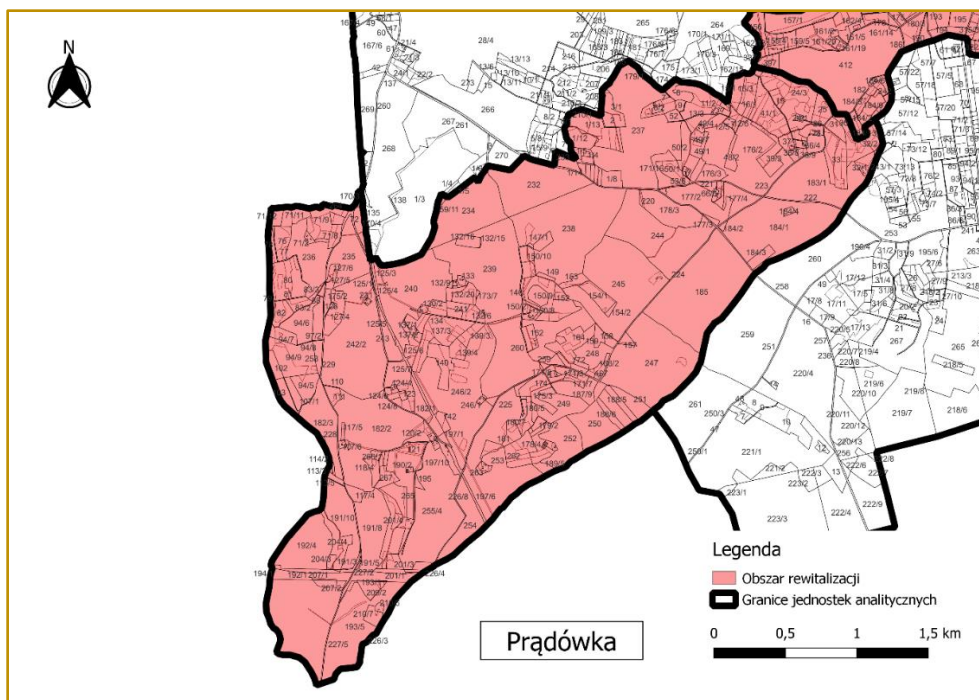
Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. W związku z przekroczeniem dopuszczalnej liczby ludności i powierzchni obszaru, niemożliwe było objęcie procesem rewitalizacji całego obszaru zdegradowanego. Wyznaczając obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo kierowano się łączną liczbą sfer, w których występuje nagromadzenie zjawisk kryzysowych. Przyjęto zasadę, że jednostka włączona do obszaru rewitalizacji musi odznaczać się nagromadzeniem negatywnych zjawisk w minimum trzech sferach łącznie (społecznej i dwóch innych). Takich jednostek było łącznie 9. Spośród nich, wybrano miejscowości mające szczególne znaczenie dla rozwoju gminy Miedzichowo, a także te, w których wstępnie wyznaczono przestrzenie i obiekty stanowiące potencjał do prowadzenia możliwych działań rewitalizacyjnych. Z tego względu, za obszar rewitalizacji w gminie Miedzichowo uznano 4 jednostki analityczne: **Lewiczynek, Prądówkę, Miedzichowo i Jabłonkę Starą.**

Rysunek 3 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Lewiczynek

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Miedzichowo.

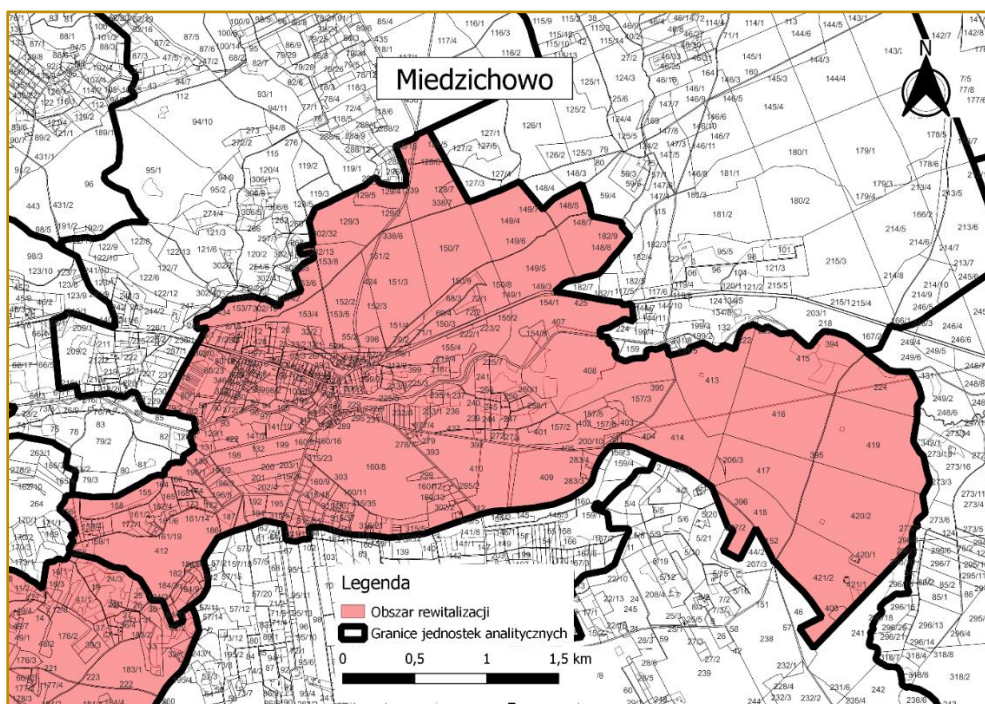
Lewiczynek to jednostka leżąca w północno-centralnej części gminy Miedzichowo. W 2021 roku zamieszkiwało ją 88 mieszkańców (2,3% całkowitej ludności gminy), a jej powierzchnia wynosiła 10,2 km² (4,9% całkowitej powierzchni gminy). Jednostka położona jest przy nieczynnej linii kolejowej relacji Międzychód-Zbąszyń oraz drodze wojewódzkiej nr 160.

Rysunek 4 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Prądówka

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Miedzichowo.

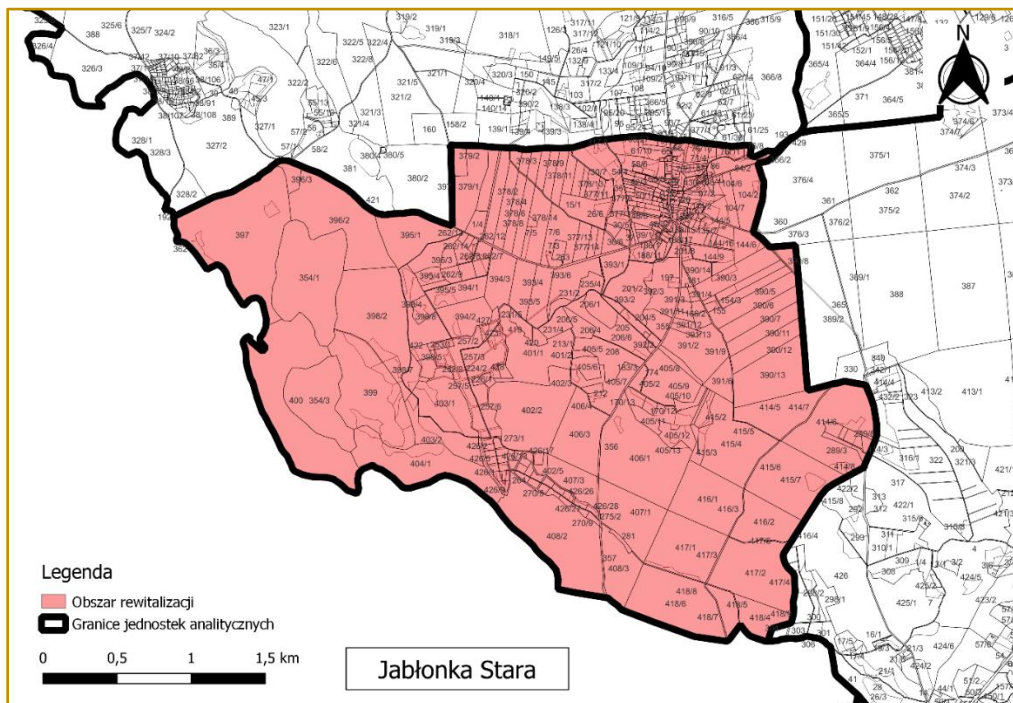
Prądówka to najbardziej wysunięta na południe jednostka gminy Miedzichowo. W 2021 roku zamieszkiwało ją 90 osób (2,4% całkowitej liczby mieszkańców gminy), a jej powierzchnia wynosiła 8,8 km² (4,2% całkowitej powierzchni gminy). Przez jednostkę przebiega nieczynna linia kolejowa relacji Zbąszyń-Międzychód.

Rysunek 5 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Miedzichowo

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Miedzichowo.

Miedzichowo to jednostka leżąca w południowo-centralnej części gminy Miedzichowo. W 2021 roku zamieszkiwało ją 419 osób (11,0% całkowitej liczby mieszkańców gminy), a jej powierzchnia wynosiła 9,6 km² (4,6% całkowitej powierzchni gminy). Przez jednostkę przebiega droga krajowa nr 92, a na wschód od miejscowości usytuowany jest węzeł autostrady A2 (E30) Nowy Tomyśl. Jednostka ta jest siedzibą władz gminnych.

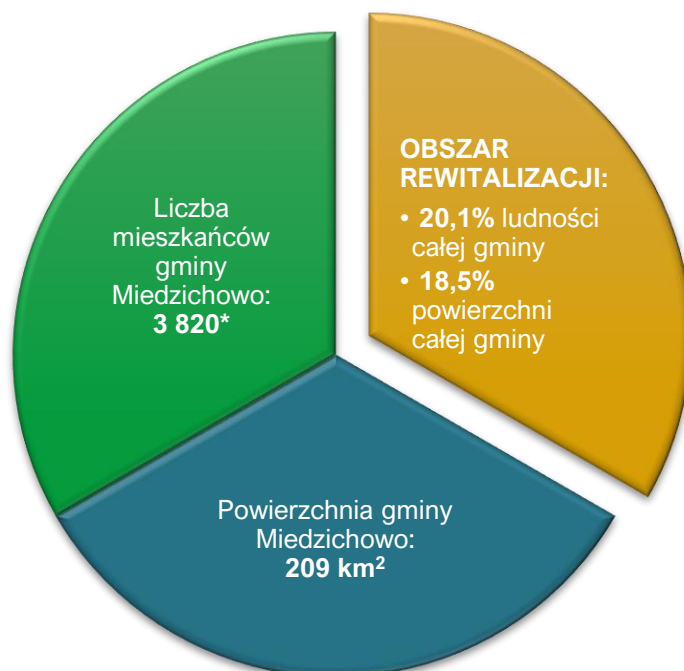

Rysunek 6 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Jabłonka Stara

Źródło: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Miedzichowo.

Jabłonka Stara to jednostka leżąca w północno-zachodniej części gminy Miedzichowo. W 2021 roku zamieszkiwały ją 172 osoby (4,5% całkowitej liczby mieszkańców gminy), a jej powierzchnia wynosiła 10,0 km² (4,8% całkowitej powierzchni gminy). Jednostka ta znajduje się na pograniczu z województwem lubuskim, 8 km od drogi krajowej nr 92.

*Dane dotyczące liczby mieszkańców uwzględniają rejestry mieszkańców prowadzonych przez gminę.

Wyznaczony obszar rewitalizacji spełnia wymogi formalne określone w ustawie o rewitalizacji: jego powierzchnia stanowi 18,5% (38,6 km²) powierzchni całej gminy i jest zamieszkiwany przez 20,1% (769 osób) ludności całej gminy.

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Wprowadzenie

Niniejszy rozdział przedstawia szczegółową diagnozę, dotyczącą wyznaczonego na terenie gminy Miedzichowo, obszaru rewitalizacji. Za obszar rewitalizacji przyjęto cztery odrębne jednostki analityczne: **Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo**.

Celem diagnozy szczegółowej jest **zbadanie występujących zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji wraz ze wskazaniem ich przyczyny**, a także lokalnych potencjałów, które ułatwią rozwiązanie istniejących problemów.

Problemy, trendy i tendencje opisane za pomocą twardych danych ilościowych, uszczegółowione zostały analizą jakościową, w której wykorzystano szeroko rozumiane metody diagnostyczne (w tym wywiady, dyskusje, rozmowy, warsztaty) zapewniając tym samym **włączenie interesariuszy rewitalizacji** już na etapie diagnozowania.

3.2. Struktura przestrzenno-funkcjonalna

Lewiczynek

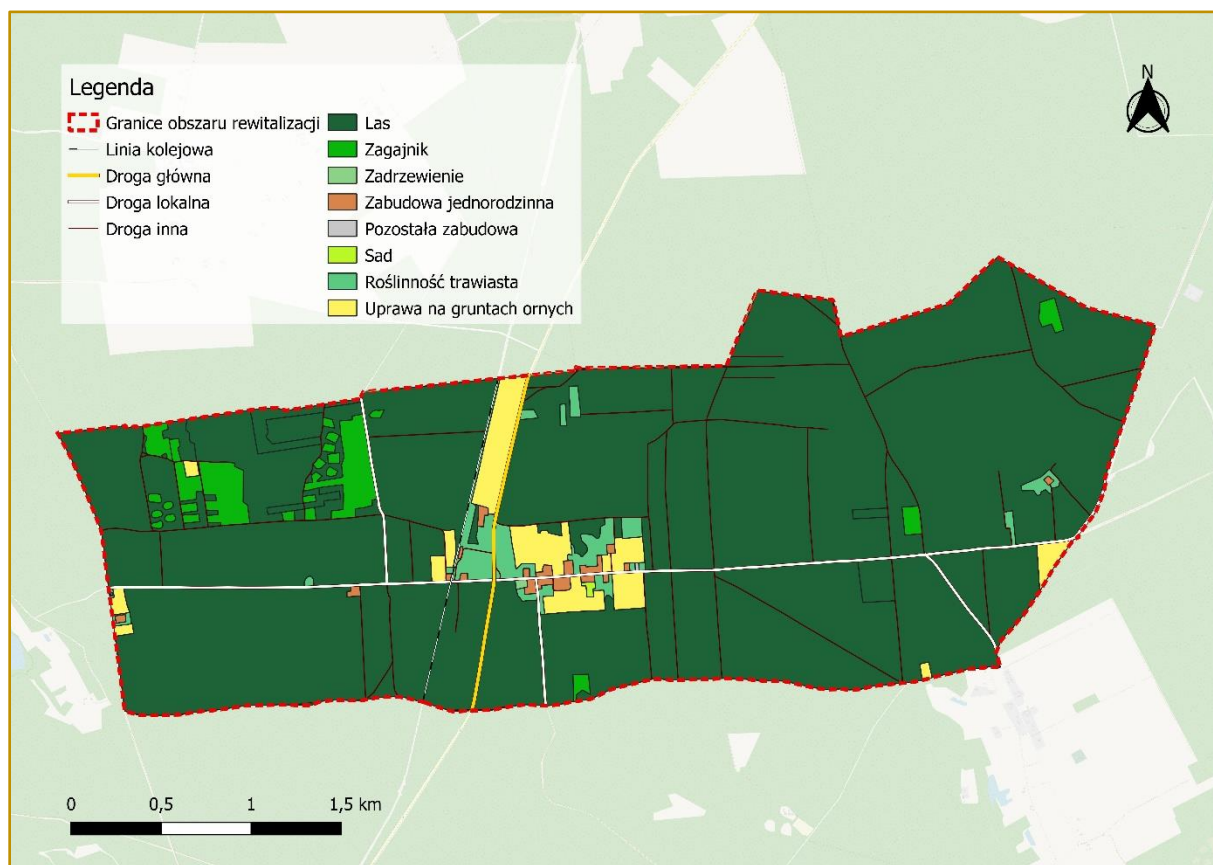
Podobszar rewitalizacji stanowi obręb ewidencyjny, w którego skład wchodzi wieś Lewiczynek. Miejscowość ta powstała po wykarczowaniu lasu, przez co powierzchnia zabudowy jest tutaj niewielka. Skupiska domów jednorodzinnych, znajdujących się w centrum wsi okalają lasy i tereny trawiaste. Przy zabudowaniach występują także tereny uprawne. Gospodarstwa rolne zajmują łącznie około 6 ha powierzchni całego sołectwa. Ze względu na takie ukształtowanie powierzchni, charakter Lewiczyńka określić można jako leśny.

Przez sołectwo przebiegała niegdyś linia kolejowa nr 373 relacji Międzychód-Zbąszyń. W związku z czym istniał tutaj także przystanek kolejowy. Obecnie budynek po dawnej stacji wraz z obiektami go otaczającymi jest opustoszały i popada się w ruinę. Jednak pomimo niepełnienia żadnej funkcji wciąż przyciąga mieszkańców i turystów. Dzieje się tak za sprawą jesiennego rykowiska, podczas którego lokalna społeczność i osoby odwiedzające wykorzystują budynek dawnego dworca jako punkt obserwacyjny. Biegnąca tamtędy linia kolejowa nr 373 łącząca stację Międzychód ze stacją Zbąszyń została zamknięta w 1987 roku dla ruchu pasażerskiego oraz w 1992 roku dla ruchu towarowego. Z biegiem lat tory kolejowe zostały gdzieś tam rozebrane lub rozkradzione. Dlatego obecnie funkcje transportowe sołectwa pełni przebiegająca przez nie droga wojewódzka nr 160 wraz z pozostałymi drogami lokalnymi.

Zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Gminy Miedzichowo Nr XXXIII/173/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. ostatnio zmienionego uchwałą Rady Gminy Miedzichowo nr XX/112/2012 z dnia 27.09.2012 r. (zwane dalej: Studium) w granicach Lewiczyńka oprócz lasów, terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i rekreacyjnej, znajdują się również tereny usług/usług publicznych, a także tereny aktywizacji gospodarczej, przemysłu i składów.

Uwzględniając charakter jednostki należy zwrócić szczególną uwagę na możliwości rozwojowe wspomnianego obszaru pod kątem licznych **walorów przyrodniczych i krajobrazowych**, które klasyfikują obszar jako doskonale nadający się dla celów **turystyczno-rekreacyjnych**. Tereny zielone znajdujące się w graniach jednostki to tereny otwarte i ogólnodostępne. Większość z nich stanowią starsze lasy mieszane, z kolei największa gromada drzew młodych (zagajników) zlokalizowana jest w północno-zachodniej części sołectwa. Do pomników przyrody Lewiczynka należy lipa drobnolistna o obwodzie 520 cm i wysokości 20 m.

Innym istotnym miejscem, wpływającym na kształtowanie przestrzeni, jest Cmentarz ewangelicki, zamknięty w 1945 roku, znajdujący się w centralnej części miejscowości. Został on usytuowany przy drodze lokalnej biegnącej przez środek sołectwa z zachodu na wschód. Jego ogólna powierzchnia wynosi 0,38 ha. Do dziś zachowały się tam nieliczne nagrobki i starodrzew. Większość terenów pokrywa roślinność trawiasta oraz samosiewy.

Rysunek 7 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Lewiczynka

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Na terenie podobszaru Lewiczynka występują zabytki architektury oraz stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Ich wykaz wraz z podstawową charakterystyką przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 2 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Lewiczynek

Miejscowość	Adres	Funkcja zabytku	Działka	Obręb	Uwagi
Lewiczynek	nr 2	zespół stacji kolejowej			
Lewiczynek	nr 2	stacja w zespole			
Lewiczynek	nr 2	szalet w zespole stacji kolejowej			
Lewiczynek	nr 3	dom			
Lewiczynek	nr 4	dom			
Lewiczynek	nr 5	dom			
Lewiczynek	nr 7	dom			
Lewiczynek	nr 8	szkoła, ob. dom			
Lewiczynek	nr 9	stodoła			
Lewiczynek	nr 10	dom			
Lewiczynek	nr 11	dom			
Lewiczynek	nr 12	kuźnia w zagrodzie			
Lewiczynek	nr 13	dom w zagrodzie			d. nr 12
Lewiczynek	nr 14	dom			
Lewiczynek	nr 16	dom			
Lewiczynek	nr 17	dom			
Lewiczynek	nr 18	dom w zagrodzie			
Lewiczynek	nr 19	dom			
Lewiczynek	nr 22	dom			
Lewiczynek		młyn	168/2	Lewiczynek	
Lewiczynek		cmentarz ewangelicki	część dz. nr 94	Lewiczynek	

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

Tabela 3 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie podobszaru Lewiczynek

Miejscowość	Nr Obszaru Azp.	Nr stan. miejscowości	Nr stan. na obszarze	Chronologia	Funkcja
Lewiczynek	51-19	1	3	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
Lewiczynek	51-19	2	4	późne średniowiecze nowożytność	śląd osadnictwa osada
Lewiczynek	51-19	3	5	późne średniowiecze nowożytność	punkt osadniczy osada?

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

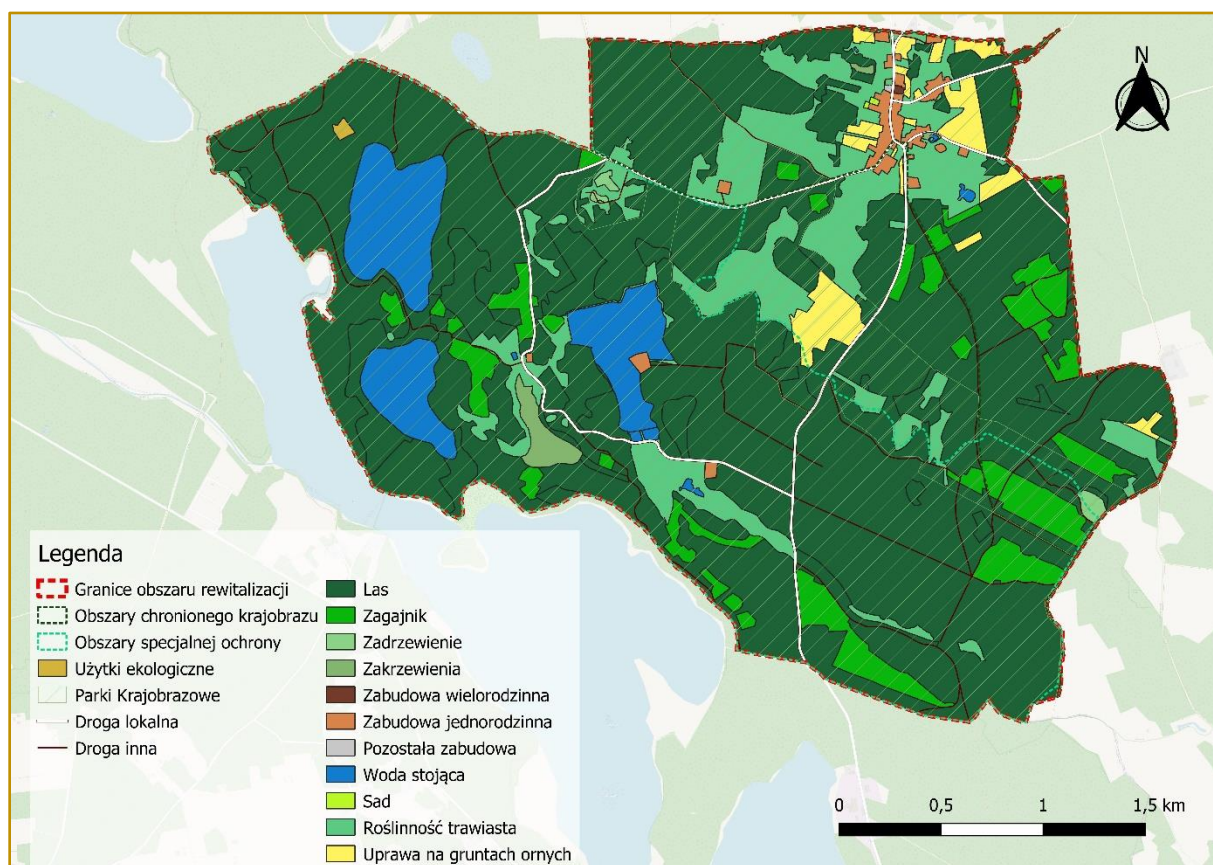
Jabłonka Stara

Podobszar rewitalizacji obejmuje swym zakresem obręb ewidencyjny znajdujący się granicach administracyjnych wsi Jabłonka Stara. Większość powierzchni jednostki zajmują lasy, zadrzewienia

oraz roślinność trawiasta. Formami ochrony przyrody występującymi na terenie Jabłonki Starej są: Miedzichowski Park Krajobrazowy, Pszczewski Park Krajobrazowy – otulina, obszary chronionego krajobrazu: I Międzyrzecz-Trzciel oraz obszary specjalnej ochrony: Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry. Obszary parków krajobrazowych pokrywają 100% powierzchni obrębu. Natomiast obszary chronionego krajobrazu sięgają aż do skupiska zabudowy mieszkaniowej. Z kolei obszary specjalnej ochrony stanowi cała zachodnia i południowa część obrębu Jabłonka Stara uwzględniając Jezioro Głębokie, stawy Królewiec Pierwszy i Królewiec Drugi oraz Jezioro Proboszczowskie. Jezioro Wielkie wraz z jeziorami Konin i Rybojady oraz otaczającym je terenem stanowią ostoję ptactwa. Występuje tu 140 gatunków ptaków. Pomnikami przyrody zlokalizowanymi w jednostce są drzewa z gatunku: dąb szypułkowy i sosna pospolita.

Zabudowę mieszkaniową stanowią głównie domy jednorodzinne z niewielkim udziałem domów wielorodzinnych. Największe zagęszczenie zabudowy zaobserwować można w północno-wschodniej części obrębu. Tereny upraw rolniczych zlokalizowane są głównie w niewielkiej odległości od zabudowy. Zgodnie ze Studium, w granicach obrębu Jabłonka Stara znajdują się także tereny: zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, usług publicznych oraz istniejące użytki ekologiczne. Funkcje transportowo-komunikacyjne pełnią tu drogi lokalne oraz inne.

Według podziału terytorialnego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w latach 1954-1972 Jabłonka Stara była gromadą, w której skład wchodziły miejscowości: Jabłonka Stara, Lewiczynek, Piotry, Siłna Nowa oraz Leśny Folwark.

Rysunek 8 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Jabłonka Stara

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Na terenie podobszaru Jabłonka Stara występują zabytki architektury oraz stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Ich wykaz wraz z podstawową charakterystyką przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 4 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Jabłonka Stara

Miejscowość	Adres	Funkcja zabytku	Działka	Obręb	Uwagi
Jabłonka Stara	nr 7	dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 9	dom w zagrodzie			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 11	dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 13	dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 15	dom w zagrodzie			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 15	stodoła w zagrodzie			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 18	dom w zagrodzie			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 23	dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 24-24B	szkoła, ob. dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 39	dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara	nr 41	dom			d. Stara Jabłonka
Jabłonka Stara		cmentarz ewangelicki, ob. katolicki	część dz. nr 197	Jabłonka Stara	
Jabłonka Stara		cmentarz ewangelicki	181	Jabłonka Stara	

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

Tabela 5 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie podobszaru Jabłonka Stara

Miejscowość	Nr obszaru Azp	Nr stan. miejscowości	Nr stan. na obszarze	Chronologia	Funkcja
Jabłonka Stara (Rejestr zabytków nr 109/Wlkp/C z dnia 30.05.1980 r.)	52-17	1	15	Ha (kultura łużycka) wczesne średniowiecze	osada obronna grodzisko?
Jabłonka Stara	52-17	2	16	kultura łużycka późne średniowiecze okres nowożytny	śląd osadnictwa śląd osadnictwa punkt osadniczy

Jabłonka Stara	52-17	3	17	okres nowożytny	punkt osadniczy
Jabłonka Stara	52-17	4	18	starożytność późne średniowiecze	punkt osadniczy ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-17	5	19	kultura pucharów lejewatych późne średniowiecze- okres nowożytny okres nowożytny	ślad osadnictwa ślad osadnictwa punkt osadniczy
Jabłonka Stara	52-17	6	20	wczesne średniowiecze późne średniowiecze okres nowożytny	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-17	7	21	późny paleolit? wczesne średniowiecze? okres nowożytny	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	1	5	kultura przeworska	ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	2	6	neolit/wczesny brąz	ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	3	7	kultura łużycka?	ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	4	8	kultura łużycka	ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	5	9	kultura łużycka	ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	6	10	kultura łużycka	ślad osadnictwa
Jabłonka Stara	52-18	7	28	kultura łużycka	osada
Jabłonka Stara	52-18	8	29	kultura łużycka	ślad osadnictwa

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

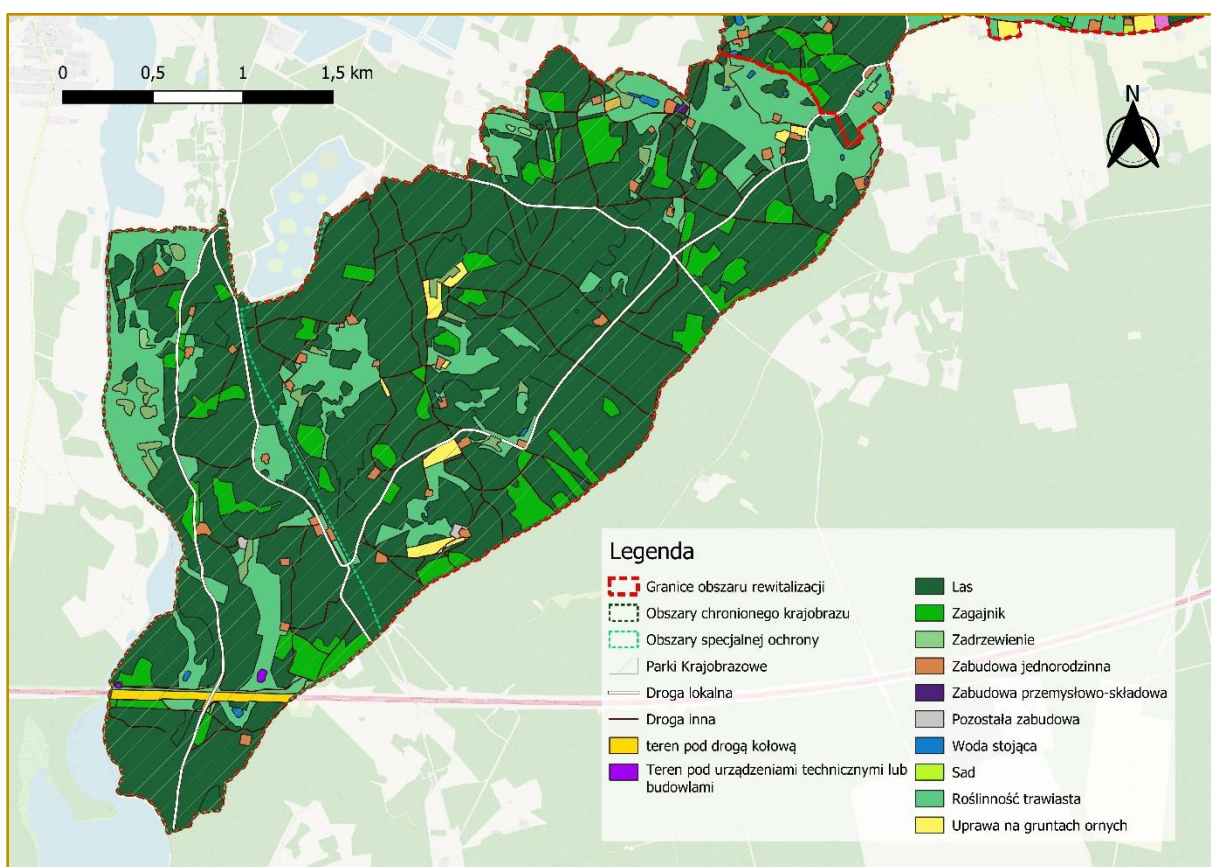
Prądówka

Kolejnym podobszarem rewitalizacji jest obręb ewidencyjny Prądówka. Jest to miejscowość powstała w okresie kolonizacji olęderskiej w XVIII wieku. Podobnie jak w przypadku poprzednich podobszarów rewitalizacji, terenami dominującymi są tu obszary leśne, w tym zadrzewienia, zakrzewienia i roślinność trawiasta. Prądówka znajduje się w granicach Pszczewskiego Parku Krajobrazowego (otulina), w graniach obszaru chronionego krajobrazu Zbąszyńska Dolina Obry, I Międzyrzecz – Trzciel i Pojezierze Sławskie, Pradolina Obry i Rynna Zbąszyńska. Obszarem specjalnej ochrony znajdującej się na terenie tego obrębu są Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry. Obecnie nie występują tutaj pomniki przyrody. Gatunkami drzew wskazanymi jako proponowane pomniki przyrody są drzewa z gatunku: olsza czarna, sosna zwyczajna, wiąz szypułkowy.

Po południowej stronie podobszaru rewitalizacji rozpościera się teren lasów glebochronnych i wodochronnych.

Zabudowę mieszkaniową stanowią rozproszone budynki jednorodzinne. Innym występującym tu rodzajem zabudowy jest zabudowa przemysłowo-składowa, zlokalizowana w północnej części Prądówki. Na północ od Autostrady A2 wyznaczono także tereny pod urządzeniami technicznymi lub budowlami. Na tereny gruntów ornych składa się kilka obszarów, których powierzchnia zajmuje łącznie około 30 ha. Funkcje komunikacyjne pełnią w Prądówce głównie drogi lokalne i inne, a przez jej południową część przebiega część Autostrady A2.

Zgodnie ze Studium, na granicy obrębu Prądówka i Miedzichowo biegnie Wielkopolska Dolina Kopalna (jeden z głównych zbiorników wód podziemnych). W przypadku wód stojących i płynących zidentyfikowano tu kilka niewielkich stawów.

Rysunek 9 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Prądówka

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

Na terenie podobszaru Prądówka występują zabytki architektury oraz stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Ich wykaz wraz z podstawową charakterystyką przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 6 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Prądówka

Miejscowość	Adres	Funkcja zabytku	Działka	Obręb	Uwagi
Prądówka	nr 5-6-7	zespół budynków kolei			

Prądówka	nr 5	karczma w zespole budynków kolei, ob. dom			
Prądówka	nr 6	budynek pracowników kolei w zespole budynków kolei			
Prądówka	nr 6	spichlerz w zespole budynków kolei			
Prądówka	nr 7	stacja w zespole budynków kolei			
Prądówka	nr 7	szalet i magazyn w zespole budynków kolei			
Prądówka	nr 10	dom			
Prądówka	nr 15	dom w zagrodzie			
Prądówka	nr 15	obora w zagrodzie			
Prądówka	nr 24	dom			
Prądówka	nr 26	dom			
Prądówka	nr 28	dom			
Prądówka	nr 32	dom w zagrodzie			
Prądówka	nr 32	obora w zagrodzie			
Prądówka		cmentarz ewangelicki	część dz. nr 246/2	Prądówka	

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

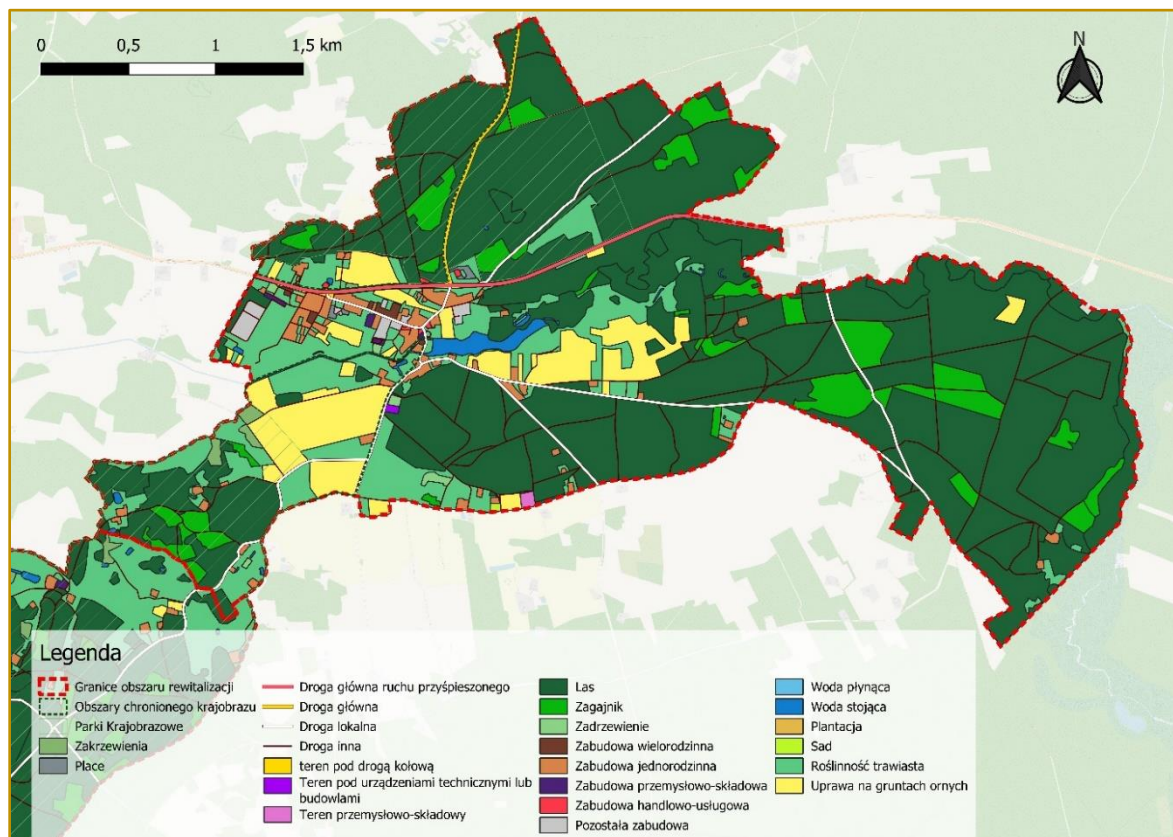
Miedzichowo

Podobszar rewitalizacji Miedzichowo, którego granice obejmują wieś Miedzichowo, to najbardziej zróżnicowany funkcjonalno-przestrzennie podobszar. Jego położenie w południowo-centralnej części Gminy determinuje charakter struktury funkcjonalno-przestrzennej. Jest on jednym z dwóch najbardziej rozwiniętych obrębów całej gminy. Zgodnie z zapisami Studium występują tu tereny: zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, zabudowy mieszkaniowej, usług, usług publicznych, aktywizacji gospodarczej, przemysłu i składów, cmentarzy, obszary chronionego krajobrazu, Parki Krajobrazowe oraz lasy.

Tereny usługowe zlokalizowane są głównie na północ od ul. Warszawskiej oraz gdzieśgdzie w centralnej części obrębu. Tereny przemysłowe znajdują się po zachodniej części obrębu, większość ich powierzchni zajmuje obecnie Ferma Drobiu Woźniak sp. z o. o. Zabudowa mieszkaniowa skupia się głównie w centralnej części Miedzichowa, jest to głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z miejscowym występowaniem zabudowy wielorodzinnej (ściśle centrum). Zabudowie mieszkaniowej towarzyszą tereny uprawne. Innymi formami zagospodarowania przestrzeni tego podobszaru rewitalizacji są lasy, które okalają centrum wsi

Miedzichowo z trzech stron (północnej, południowej i wschodniej). Zajmują one największą powierzchnię wśród wszystkich zidentyfikowanych tu form użytkowania gruntu.

Warto także nadmienić, że w granicach tego podobszaru rewitalizacji skupiają się większość instytucji publicznych takich jak: Urząd Gminy, Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolski, Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej, Posterunek Policji czy Ochotnicza Straż Pożarna.

Rysunek 10 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Miedzichowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10k.

W granicach podobszaru rewitalizacji Miedzichowo ochroną w formie wpisu do rejestru zabytków objęte są następujące zabytki:

- kościół ewangelicki, o. rzym.-kat. par. pw. św. Stanisława, 1907, nr rej.: 385 z 23.03.1992;
- pastarówka, ob. plebania, 1907, nr rej.: 386 z 23.03.1992;
- dom nr 40, szach., XVIII/XIX, nr rej.: 934/A z 25.02.1970 (nie istnieje);
- młynarzówna, nr 44, szach., poł. XIX, nr rej.: 339 decyzją z 31.12.1990.

Ponadto, decyzją z dnia 22 lipca 2022 r. do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego pod nr 589/Wlkp/B wpisane zostały wystrój i wyposażenie kościoła poewangelickiego, ob. rzymskokatolickiego parafialnego p.w. św. Stanisława Bpa i Męczennika w Miedzichowie.

Na terenie podobszaru Miedzichowo występują również zabytki architektury oraz stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Ich wykaz wraz z podstawową charakterystyką przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 7 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Miedzichowo

Miejscowość	Adres	Funkcja zabytku	Działka	Obręb	Uwagi
Miedzichowo	ul. Akacyjowa	cmentarz ewangelicki, ob. katolicki	160/15, 160/16 (dawna część ewangelicka, ob. nieczynna) 286	Miedzichowo	
Miedzichowo	ul. Kasztanowa 2	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Krótka 1	stodoła I w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Krótka 3	obora w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Krótka 4	dom			
Miedzichowo	ul. Leśna 2	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Leśna 2	obora w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Leśna 7	dom			
Miedzichowo	ul. Leśna 8	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Leśna 8	obora w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 5	budynek gospodarczy w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 8	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 11	dom			
Miedzichowo	ul. Poznańska 17	dom			
Miedzichowo	ul. Poznańska 20	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 20	obora w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 21	poczta			
Miedzichowo	ul. Poznańska 22	dom			
Miedzichowo	ul. Poznańska 23	dom			
Miedzichowo	ul. Poznańska 24	stodoła			
Miedzichowo	ul. Poznańska 25	obora w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 25	stodoła w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 26	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 26	stodoła w zagrodzie			

Miedzichowo	ul. Poznańska 27	dom w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 27	stodoła w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 27	obora w zagrodzie			
Miedzichowo	ul. Poznańska 31	dom			
Miedzichowo	ul. Poznańska 34	dom			
Miedzichowo	ul. Poznańska 37	kościół poewangelicki ob. rzymsko-katolicki parafialny pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w zespole			rej. zab. nr 385 z dnia 23.03.1992 r.
Miedzichowo	ul. Poznańska 37	pastorówka, ob. plebania w zespole kościoła			rej. zab. nr 386 z dnia 23.03.1992 r.
Miedzichowo	ul. Poznańska 40	dom			
Miedzichowo	ul. Zbąszyńska 1	młyn w zespole			
Miedzichowo	ul. Zbąszyńska 2	młynarzówka w zespole młyna, ob. dom mieszkalny			rej. zab. nr 934/A z dnia 25.02.1970 r. i nr 339 z dnia 31.12.1990 r.
Miedzichowo	ul. Zbąszyńska 3	obora			
Miedzichowo	ul. Zbąszyńska 4	obora			
Miedzichowo	ul. Zbąszyńska 6	dom			
Miedzichowo	ul. Zbąszyńska 11	dom w zagrodzie			
Miedzichowo		cmentarz ewangelicki	część dz. nr 419	Miedzichowo	d. Czarna
Miedzichowo		cmentarz ewangelicki	część dz. nr 420/2	Miedzichowo	d. Czarna (Mitrega)

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

Tabela 8 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie podobszaru Miedzichowo

Miejscowość	Nr Obszaru Azp	Nr stan. miejscowości	Nr stan. na obszarze	Chronologia	Funkcja
Miedzichowo	53-19	1	29	kultura łużycka wczesne średniowiecze późne średniowiecze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa
Miedzichowo	53-19	2	30	kultura pucharów lejkowatych wczesne średniowiecze	śląd osadnictwa śląd osadnictwa

Źródło: Gminna Ewidencja Zabytków

3.3. Przyczyny degradacji obszaru

3.3.1. Sfera społeczna

Analiza wskaźnikowa wykonana na potrzeby delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla gminy Miedzichowo wykazała szczególnie problemy w sferze społecznej, w obszarach:

- **bezrobocia, osób ze szczególnymi potrzebami oraz kapitału ludzkiego** – podobszar rewitalizacji **Lewiczynek**,
- **ubóstwa, osób ze szczególnymi potrzebami** – podobszar **rewitalizacji Jabłonka Stara**,
- **bezrobocia, kapitału ludzkiego** – podobszar rewitalizacji **Prądówka**,
- **bezrobocia, kapitału ludzkiego** – podobszar rewitalizacji **Miedzichowo**.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wskaźników dotyczących sfery społecznej pomiędzy podobszarami rewitalizacji a średnią gminną.

Tabela 9 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę społeczną w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo

SFERA SPOŁECZNA					
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji				Wartość średnia dla gminy
	Lewiczynek	Jabłonka Stara	Prądówka	Miedzichowo	
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	2,27	1,16	3,33	2,15	1,37
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	3,51	2,06	4,41	3,41	2,23
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	12,5%	2,9%	16,7%	14,8%	10,75%

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	50,0%	50,0%	33,3%	33,3%	14,70%
Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	1,8%	1,0%	1,5%	1,1%	0,43%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	9,1%	80,0%	6,7%	6,5%	17,94%
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej	3223,33 zł	5730,00 zł	1820,00 zł	1105,55 zł	3196,69 zł
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	2,3%	2,3%	1,1%	0,7%	1,42%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	18,2%	80,0%	6,7%	4,8%	15,25%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	9,1%	40,0%	0,0%	0,0%	3,63%
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	17,0%	26,2%	0,0%	15,3%	19,08%
Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	3,4%	6,4%	4,4%	3,6%	5,35%
Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	4,5%	4,7%	4,4%	3,3%	5,19%
Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2020/2015	85,4%	110,3%	98,9%	92,5%	101,64%

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Tomyślu na stan 31 grudnia 2020 roku, podobszar rewitalizacji Lewiczynek zamieszkiwały 2 osoby zarejestrowane jako osoby bezrobotne, w tym 1 jako osoba długotrwale bezrobotna (pozostająca bez zatrudnienia powyżej 12 miesięcy), taką samą sytuację odnotowano w podobszarze Jabłonka Stara. Z kolei w podobszarze Prądówka zdiagnozowano 9 osób bezrobotnych w tym 3 długotrwale bezrobotne. Ostatnim analizowanym podobszarem rewitalizacji było Miedzichowo, które zamieszkiwały 3 osoby bezrobotne i 1 osoba bezrobotna długotrwale. Odnosząc liczbę osób bezrobotnych do średniej gminy Miedzichowo zarówno w przeliczeniu na 100 mieszkańców, jak i na 100 osób w wieku produkcyjnym, podobszary rewitalizacji takie jak Lewiczynek, Prądówka i Miedzichowo odznaczały się negatywnie. Zjawiska kryzysowe zaobserwowano także w przypadku osób długotrwale bezrobotnych oraz ich przeliczeniu na osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród głównych czynników wpływających na poziom bezrobocia na terenie gminy Miedzichowo, wspomnianych na przeprowadzonych warsztatach rewitalizacyjnych oraz wizji lokalnej, wyróżnić można: brak miejsc pracy, brak kompetencji przydatnych na rynku pracy, brak zaangażowania

i wsparcia dla pracodawców w rozwój umiejętności i kwalifikacji pracowników, brak przedsiębiorczości wśród mieszkańców, przeważające oferty pracy z niskim wynagrodzeniem. Aż połowę osób bezrobotnych na terenie podobszaru Lewiczynek i Jabłonka Stara stanowią osoby bezrobotne długotrwale, w przypadku Prądówki i Miedzichowa jest to ponad 30,0%. Stosunkowo duży udział osób długotrwale bezrobotnych niekorzystnie wpływa na perspektywę podjęcia pracy przez takie osoby. Analizując rynek pracy poprzez przegląd popularnych serwisów i zamieszczonych na nich ofert pracy, zauważa się znikomą liczbę ogłoszeń¹. Zamieszczone na portalach oferty dotyczą wykonywania specjalistycznych prac, gdzie wymagane jest doświadczenie np. kierowca posiadający prawo jazdy kategorii C i E w transporcie krajowym lub prace o niskim wynagrodzeniu np. przy usługach czystościowych oraz prace sezonowe np. przy zbiorze pieczarek.

---

¹ Źródło: www.pracuj.pl; www.olx.pl; dostęp na dzień 01.12.2022 r.

Przeciętny profil osoby długotrwale bezrobotnej nie jest atrakcyjny dla potencjalnego pracodawcy. Nieposiadanie odpowiednich kwalifikacji jest niewątpliwie przeszkodą do podjęcia pracy, jednak dużym problemem jest również brak chęci do podjęcia jakiejkolwiek pracy bądź pozyskiwanie dochodów z nieopodatkowanych źródeł. Problem bezrobocia ma negatywne konsekwencje zarówno dla osoby bezrobotnej, jak i tkanki społecznej, w tym przede wszystkim rodziny i najbliższego otoczenia osoby dotkniętej tym problemem. Brak pracy skutkujący brakiem dochodów, przekłada się na zagrożenie ubóstwem, wykluczeniem społecznym, problemami zdrowotnymi (w tym psychicznymi) oraz ogólną niezaradnością życiową. Długotrwale pozostawanie bez pracy może w skrajnych przypadkach prowadzić do zaniżania samooceny, depresji, popadania w nałogi i podejmowania zachowań niezgodnych z prawem.

Problem ubóstwa jest kolejnym negatywnym zjawiskiem zdiagnozowanym na podobszarach rewitalizacji gminy Miedzichowo. Nadmierne rozpiętości w poziomie zaspokojenia potrzeb w społeczeństwie zaobserwowano przede wszystkim w podobszarze rewitalizacji Jabłonka Stara, gdzie odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa wśród wszystkich korzystających z pomocy społecznej wyniósł aż 80,0%, a średnia dla gminy stanowiła 17,94%. Jednostka ta charakteryzowała się najwyższymi kwotami wypłaconych zasiłków. Świadczy to o większym nasileniu problemów społecznych i zapotrzebowaniu na pomoc społeczną w tej części gminy. Przyczyn ubóstwa jest wiele, a za te najbardziej powszechne uznaje się trzy. Pierwszym jest zupełny brak motywacji lub niedostateczna motywacja do poszukiwania pracy i rozwoju osobistego. Drugim, ograniczony dostęp do rynku pracy, ale także edukacji czy opieki zdrowotnej. Natomiast trzecim, system świadczeń socjalnych zniechęcających do samodzielności. Pogłębiające się zjawisko ubóstwa prowadzi często do wykluczenia społecznego, czyli do nieuczestniczenia w ważnych sferach i aktywnościach lokalnej społeczności. Osoby wykluczone mają znacznie większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia, często również charakteryzują się izolacją społeczną, co prowadzi także do bierności w życiu społecznym.

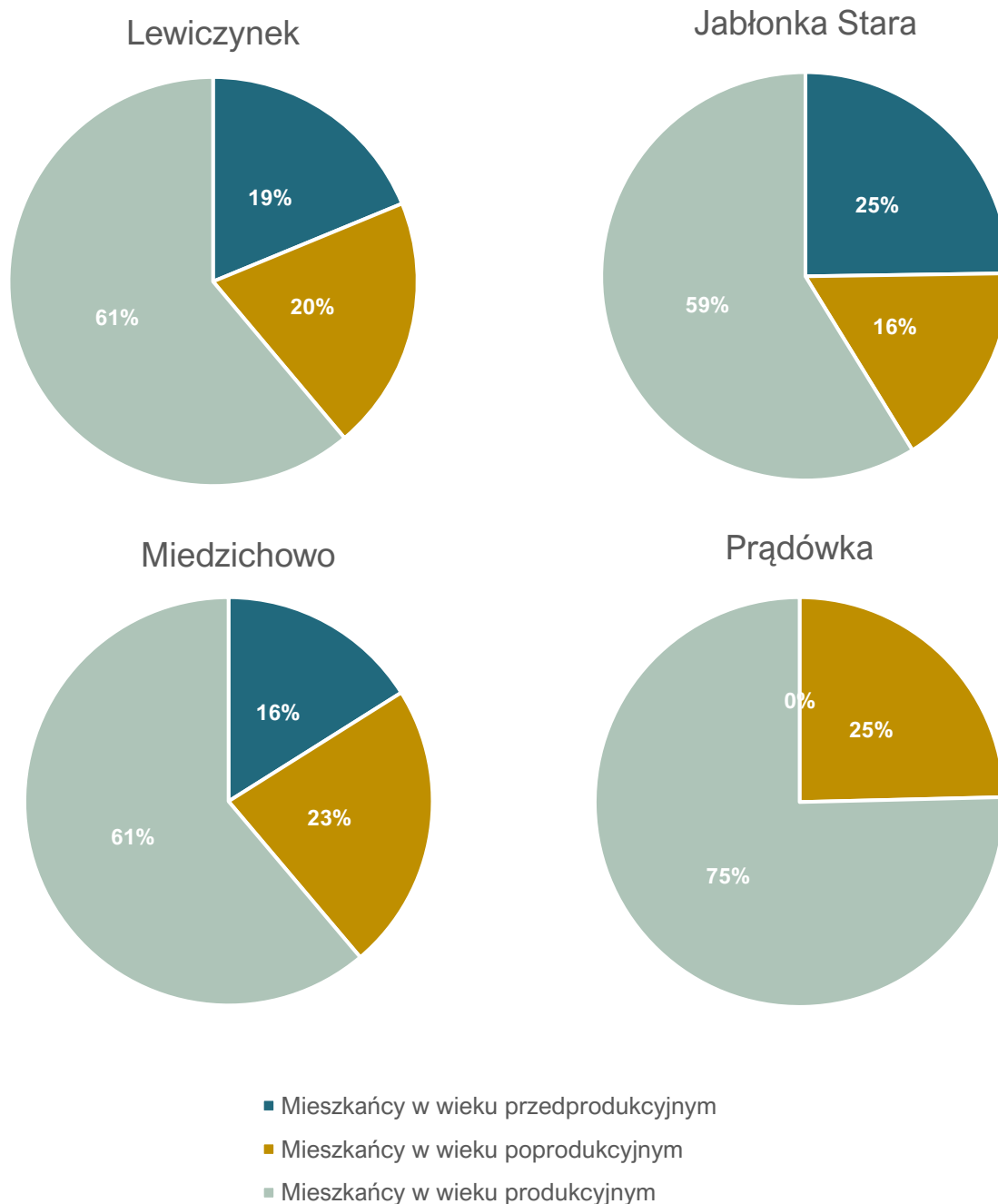
Na zjawisko wykluczenia społecznego narażone są także często osoby ze szczególnymi potrzebami. W tym zakresie także zaobserwowano negatywne wartości badanych wskaźników. Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z 2020 roku określono, że z pomocy społecznej na terenie Lewiczynka skorzystało 12,5% mieszkańców (11 osób), na terenie Jabłonki Starej 2,9% mieszkańców (5 osób), na terenie Prądówki było to 16,7% mieszkańców (15 osób), a w granicach Miedzichowa 14,8% mieszkańców (czyli 62 osoby). Średnia tego wskaźnika dla gminy wynosiła 10,75%, co oznacza, że większość jednostek zakwalifikowanych do obszaru rewitalizacji borykała się z dużym udziałem osób korzystających z pomocy społecznej. Ze świadczeń pomocy społecznej wypłacanych z tytułu niepełnosprawności w 2020 roku, w Lewiczyнку i Jabłonce Starej skorzystało prawie dwa razy więcej mieszkańców niż w przypadku średniej dla całej gminy. Natomiast w Prądówce i Miedzichowie wartości badanego wskaźnika kształtowały się na niższym poziomie niż w całej Gminie, w związku z tym na tych podobszarach rewitalizacji nie zdiagnozowano problemu dotyczącego wysokiej liczby osób niepełnosprawnych. Podobna sytuacja występowała wśród osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby, tutaj również najbardziej niekorzystne wartości wskaźników dotyczyły Lewiczynka i Jabłonki Starej. W Lewiczyнку z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej skorzystało 9,1% mieszkańców, natomiast w przypadku Jabłonki Starej aż 40,0% (gdzie średnia dla gminy wynosiła 3,63%). Należy pamiętać, iż wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami powoduje wzrost zapotrzebowania na usługi opieki zdrowotnej, w szczególności opieki specjalistycznej (np. rehabilitacji) czy też usług opiekuńczych,

opieki wytchnieniowej dla rodzin osób niepełnosprawnych, a także usług związanych z integracją społeczną. Zjawisko to wiąże się mocno ze strukturą demograficzną ludności. W związku ze starzeniem się populacji coraz więcej osób starszych potrzebować będzie wsparcia ze strony osób trzecich.

Tendencje demograficzne i zmiany zachodzące w poszczególnych grupach ekonomicznych, w tym zastępowalność pokoleń to elementy związane z kolejnym analizowanym obszarem jakim jest kapitał społeczny. Na każdego rodzaju kapitał składa się kilka elementów, mogą to być: zasoby, narzędzia pracy, umiejętności, ale także potencjał. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego elementem wpływającym na poziom kapitału społecznego jest rozkład poszczególnych grup wiekowych wśród populacji całej gminy - jest to wewnętrzny potencjał rozwojowy jednostki. Ze społecznego i ekonomicznego punktu widzenia dzięki niemu tworzy się wzajemne relacje, które następnie dzięki zaufaniu jednostek procentują i przekładają się na podnoszenie jakości życia w zorganizowanym społeczeństwie. Analizując poziom kapitału społecznego łatwiej jest zdiagnozować i opisać nierówności społeczne, podejmować decyzje rozwojowe dotyczące np. nowych usług społecznych i lokalizacji nowych inwestycji, a także kreować przyszłość silnej, konkurencyjnej jednostki.

W 2020 roku na całym obszarze rewitalizacji mieszkało 769 osób (20,1% ludności gminy). W podziale na podobszary rewitalizacji było to: 88 osób w Lewiczyнку, 172 osoby w Jabłonce Starej, 90 osób w Prądówce oraz 419 osób w Miedzichowie. Analizując rozkład poszczególnych grup wiekowych, odnotowano, że tylko w podobszarze Jabłonka Stara udział osób w wieku przedprodukcyjnym (26,2%) był większy niż wynosiła średnia dla gminy (19,08%). W przypadku udziału osób w wieku poprodukcyjnym negatywne zjawiska odnotowano w podobszarze Miedzichowo (21,7% ludności w wieku poprodukcyjnym) i Prądówka (24,4% ludności w wieku poprodukcyjnym). Największy udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców odnotowano w podobszarze Prądówka – prawie 75,0%. Warto zauważyć, że proces zmian ludnościowych przebiega różnie w zależności od konkretnej jednostki. W podobszarach rewitalizacji: Lewiczynek (dynamika zmian 85,4%), Miedzichowo (dynamika zmian 92,5%), Prądówka (dynamika zmian 98,9%) zauważono odpływ ludności, natomiast jedynie w przypadku podobszaru rewitalizacji Jabłonka Stara (dynamika zmian 110,3%) odnotowano wzrost liczby mieszkańców.

Taka struktura wiekowa, w korelacji ze spadkiem liczby ludności, wskazuje na powolny, lecz postępujący proces starzenia się społeczeństwa. W konsekwencji kilku lat może mieć to odzwierciedlenie w braku zastępowalności na rynku pracy – mniej młodych ludzi będzie gotowych podjąć pracę, a coraz więcej osób będzie opuszczało rynek pracy ze względu na osiągnięcie wieku emerytalnego. Szczegółową strukturę wieku ludności poszczególnych podobszarów rewitalizacji przedstawiono na poniższych rycinach.

Rysunek 11 Struktura wieku ludności na podobszarach rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Miedzichowie.

Zmieniająca się struktura wiekowa mieszkańców podobszarów rewitalizacji implikuje konieczność podejmowania działań i wsparcia na rzecz seniorów, poprzez zwiększenie liczby obiektów i instytucji przyjaznych dla tej grupy mieszkańców oraz poprawę dostępu do usług społecznych (w tym również zdrowotnych). Gmina Miedzichowo podejmuje już działania wychodzące naprzeciw potrzebom seniorów – funkcjonują tu np. Uniwersytet Trzeciego Wieku, stowarzyszenia i organizacje zrzeszające seniorów. Często zdarza się jednak, że brakuje tu miejsc, w których można by przeprowadzać różnego rodzaju wydarzenia czy warsztaty, a w przypadku dostępności takich obiektów niezbędne jest całościowe dostosowanie ich do potrzeb osób starszych i rodzin z dziećmi. Na terenie obszaru rewitalizacji, jak i całej gminy Miedzichowo nie występują obiekty dziennej bądź

całodobowej opieki nad seniorami, jak np. Dzielne Domy Opieki, Domy Seniora czy Domy Pomocy Społecznej.

Aby jednak przerwać negatywne trendy demograficzne, nie należy zapominać o młodszych grupach wiekowych. Zapewnienie odpowiednich miejsc pracy, infrastruktury do spędzania czasu wolnego oraz miejsc opieki nad dziećmi, może spowodować napływ i zwiększenie udziału osób w wieku produkcyjnym. Osiedlenie się w atrakcyjnym otoczeniu może również wpłynąć na podejmowanie decyzji o założeniu rodziny, a w konsekwencji zwiększeniu udziału najmłodszej części społeczeństwa. Szczególnie atrakcyjne do zamieszkania dla młodych ludzi są obecnie miejsca, gdzie w niewielkiej odległości można zaspokoić potrzeby związane m.in.: z opieką nad dziećmi (w obszarze rewitalizacji nie ma żłobka, znajduje się jednak w sąsiedztwie, choć nie posiada odpowiedniej liczby miejsc), pracą o odpowiednim wynagrodzeniu, ale również miejsca, gdzie można realizować swoje pasje, rozwijać się oraz spędzać aktywnie czas.

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych, przeprowadzonych z mieszkańcami gminy zwrócono również uwagę na problem odpływu osób młodych. Osoby uczestniczące w warsztatach wskazały, że jedną z przyczyn tej sytuacji jest z pewnością brak atrakcyjnych miejsc pracy na obszarze gminy połączony z niewystarczającą ofertą spędzania czasu wolnego lub/i brak miejsc aktywności społecznej.

Tabela 10 Stowarzyszenia i inne organizacje funkcjonujące na podobszarach rewitalizacji gminy Miedzichowo

Nazwa	Miejscowość
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W JABŁONCE STAREJ	JABŁONKA STARA
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH „KWIAT JABŁONI”	JABŁONKA STARA
”MIEDZICHOWO-BEZPIECZNA GMINA”	MIEDZICHOWO
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W MIEDZICHOWIE	MIEDZICHOWO
STOWARZYSZENIE SPOŁECZNO - KULTURALNE PRZYJACIÓŁ ZIEMI MIEDZICHOWSKIEJ	MIEDZICHOWO
STOWARZYSZENIE LEWICZYNEK-ZIELONA PRZYSTAŃ GMINY MIEDZICHOWO	LEWICZYNEK
KOŁO GOSPODYŃ I GOSPODARZY WIEJSKICH ORŁY PRĄDÓWKI	PRĄDÓWKA

Źródło: Krajowy Rejestr Sądowy.

Mimo, że na obszarze rewitalizacji funkcjonuje kilka organizacji pozarządowych, to ze względu na brak odpowiedniego zaplecza, siedziby czy miejsca do organizowania spotkań, ich działalność często nie jest rozwijana na szeroką skalę, co sprowadza się do nieregularnych spotkań i braku większego zaangażowania, przez co pogłębia się problem z aktywnością społeczną. Należy jednak zauważyć, że funkcjonujące na podobszarach rewitalizacji stowarzyszenia odznaczają się dużym potencjałem, szczególnie ze względu na ich nakierowanie na różne grupy mieszkańców.

Innym problemem występującym na podobszarach rewitalizacji, stwierdzonym na podstawie ankietyzacji mieszkańców oraz wizji lokalnej okazały się akty wandalizmu. Pierwszymi osobami, które uznaje się za winne popełniania takiego czynu są najczęściej osoby niepełnoletnie (młodzież). Nie oznacza to jednak, że aktów wandalizmu nie może dopuścić się osoba dorosła. Za główne przyczyny niszczenia przestrzeni i mienia uznaje się: chęć rozładowania emocji, oznaczenie terytorium oraz bunt. Do dewastacji obiektów i przestrzeni publicznych na omawianych podobszarach rewitalizacji dochodzi najczęściej przy opustoszałych, odosobnionych stacjach

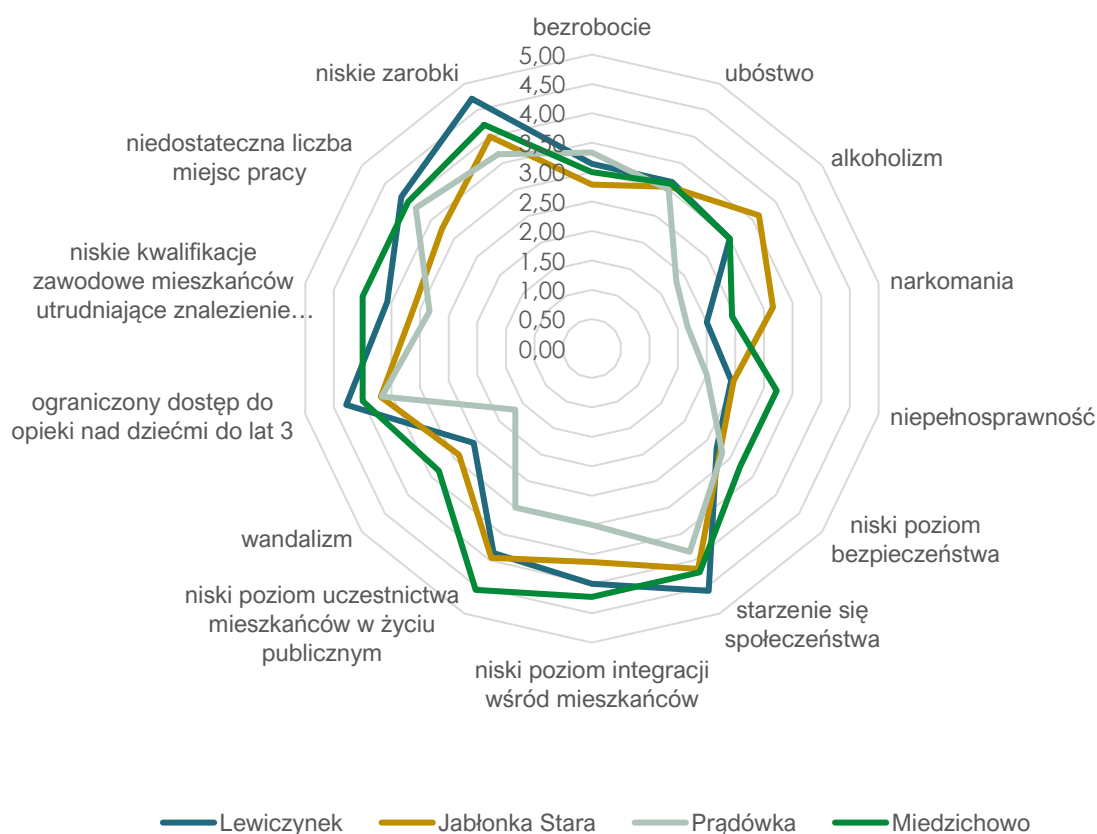
kolejowych i budynkach oraz przystankach autobusowych. Wandalizm przejawia się tu w postaci namalowanego graffiti, wybitych okien czy zaśmiecenia. Negatywne postawy, związane z niszczeniem przestrzeni publicznych, kreowane są już we wczesnym okresie dojrzewania. Jedną z bardziej podatnych na wpływ otoczenia grupą, są dzieci i młodzież wywodzące się z rodzin zmagających się z problemem alkoholizmu i ubóstwem, które chcąc zyskać uznanie wśród rówieśników zgadzają się na niszczenie cudzego mienia. Inną przyczyną może być także wskazany przez ankietowanych problem z narkomanią i alkoholem – łatwy dostęp środków psychoaktywnych i alkoholu oraz chęć „przypodobania się” osobom z grupy przyczyniają się do częstego ich zażywania, co skutkuje również uzależnieniem. Młodzież spożywająca niedozwolone substancje znacznie częściej narażona jest na problemy z powstrzymaniem impulsywnego zachowania, co kończy się nieuzasadnioną agresją. Natomiast nasilenie agresywnych zachowań w połączeniu z brakiem poczucia odpowiedzialności za wspólne dobro, sprzyja aktom dewastacji przestrzeni oraz budynków. Bardzo często obserwuje się także, że z powodu braku wystarczających dowodów lub niskiej szkodliwości czynu, sprawcy często pozostają bezkarni. Z kolei takie postawy przyczyniają się m.in. do braku poczucia przynależności do miejsca i traktowania go jako własności niczyjej, co w połączeniu ze słabą lub żadną reakcją społeczności, daje pewnego rodzaju „przyzwolenie” do popełniania przestępstw w społeczności. Należy zaznaczyć, że wszelkiego rodzaju przejawy wandalizmu i agresji w miejscach publicznych, wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa ogółu mieszkańców podobszarów rewitalizacji. Popełnianym aktom wandalizmu niewątpliwie sprzyja także brak alternatywnych miejsc i form spędzania czasu wolnego, w których zarówno młodzież jak i osoby dorosłe mogłyby się odprężyć i odstresować po szkole lub pracy. Na obszarze rewitalizacji nie istnieje obecnie oferta kulturalna, sportowa czy integracyjna dostosowana do potrzeb lokalnej społeczności, która byłaby świadczona popołudniami i wieczorami.

Rysunek 12 Przykład aktu wandalizmu na podobszarze rewitalizacji Lewiczynek: graffiti na budynku po dawnej stacji kolejowej

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 20.10.2022 r.

Potwierdzenie występowania problemów w sferze społecznej w granicach obszaru rewitalizacji stanowią wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę (w skali od 1 – najmniej istotne do 5 – najbardziej istotne) istotności problemów występujących w sferze społecznej, ale również gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Problemy społeczne zidentyfikowane przez mieszkańców wraz z uwzględnieniem średniej ich istotności zaprezentowane zostały na poniższym wykresie.

Rysunek 13 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując, główne problemy występujące w sferze społecznej w granicach podobszaru rewitalizacji **Lewiczynek** to:

- wysoki poziom bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego,
- ubóstwo i związane z nim wykluczenie społeczne,
- wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami,
- niski poziom kapitału ludzkiego oraz starzenie się społeczeństwa,
- niewielka aktywność społeczna i niski poziom integracji wśród mieszkańców,
- niedostateczna liczba miejsc integracji i spędzania czasu wolnego
- akty wandalizmu i niszczenia przestrzeni publicznej.

Główne problemy w sferze społecznej zidentyfikowane na podobszarze rewitalizacji **Jabłonka Stara** to:

- ubóstwo i związane z nim wykluczenie społeczne,
- duży udział mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami w odniesieniu do niedostosowanej do ich potrzeb infrastruktury,
- niedostateczna liczba miejsc integracji i spędzania czasu wolnego, w tym obiektów sportowych,
- starzenie się społeczeństwa,
- problemy związane z alkoholizmem.

Główne problemy w sferze społecznej występujące na podobszarze rewitalizacji **Prądnówka**:

- wysoki poziom bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego,
- starzenie się społeczeństwa i odpływ mieszkańców,
- brak integracji mieszkańców,
- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym,
- niedostateczna liczba miejsc spędzania czasu wolnego.

Główne problemy zdiagnozowane w sferze społecznej w granicach podobszaru rewitalizacji **Miedzichowo**:

- wysoki poziom bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego,
- niski poziom kapitału społecznego, starzenie się społeczeństwa, odpływ młodzieży,
- niski poziom aktywności i integracji społecznej,
- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym,
- akty wandalizmu i niszczenie przestrzeni publicznej,
- rosnące problemy uzależnień (alkoholizm, narkomania),
- niedostateczna liczba miejsc spędzania czasu wolnego.

3.3.2. Sfera gospodarcza

Występowanie negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej zidentyfikowano w 3 na 4 podobszarach rewitalizacji, były to: Lewiczynek, Jabłonka Stara i Miedzichowo. W 2020 roku w granicach obszaru rewitalizacji zarejestrowano 1 nowy podmiot gospodarczy w Lewiczyнку oraz 1 w Prądnówce, a łącznie na obszarze rewitalizacji funkcjonowało w tym roku 240 podmiotów gospodarczych. Zatem na obszarze rewitalizacji zaobserwowano bardzo niewielki przyrost nowych jednostek działających w gospodarce, równocześnie nie zaobserwowano tu przyspieszonego trendu wyrejestrwywania przedsiębiorstw – w tym samym roku z całego obszaru rewitalizacji działalność zakończyło 1 przedsiębiorstwo (funkcjonujące dotąd w podobszarze Miedzichowo). Taka sytuacja wskazuje na minimalny trend wzrostu firm działających na obszarze rewitalizacji. Jednak odnosząc wartości nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw z 2020 roku do liczby ludności poszczególnych podobszarów rewitalizacji, zaobserwowano negatywne wartości badanych

wskaźników. Podobszarami, które charakteryzowały negatywne zjawiska w tym zakresie były Jabłonka Stara oraz Miedzichowo. W przypadku obu jednostek w 2020 roku nie zarejestrowano żadnego nowego podmiotu gospodarczego. Natomiast w przypadku całej gminy średnia rejestrowanych nowych podmiotów wynosiła 0,24 w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz 0,44 w przeliczeniu na ludność w wieku produkcyjnym. Porównując liczbę nowych przedsiębiorstw na całym obszarze rewitalizacji do innych jednostek na terenie gminy zauważyć można, że pozytywnie pod względem poziomu przedsiębiorczości odznaczały się Lewiczynek oraz Prądówka – tylko w tych jednostkach zdiagnozowano wzrost liczby przedsiębiorstw. Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sytuację gospodarczą na obszarze rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę gospodarczą w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo

SFERA GOSPODARCZA					
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji				Wartość średnia dla gminy
	Lewiczynek	Jabłonka Stara	Prądówka	Miedzichowo	
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców	4,55	2,33	11,11	5,01	6,58
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	7,02	4,12	14,71	7,95	11,11
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 mieszkańców	1,14	0,00	1,11	0,00	0,28
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	1,75	0,00	1,47	0,00	0,44

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miedzichowo.

Biorąc pod uwagę cały obszar rewitalizacji, uczestnicy warsztatów rewitalizacyjnych wskazali szereg problemów sugerujących, iż przedsiębiorczość nie odznaczała się najlepszą kondycją.

Omawiając podczas warsztatów rewitalizacyjnych problemy gospodarcze na terenie jednostki Lewiczynek, uczestnicy zwrócili szczególną uwagę na niską dostępność terenów inwestycyjnych, przez co na ten moment nie można mówić o długofalowej perspektywie zrównoważonego rozwoju gospodarczego tego obszaru. Brak gruntów i terenów inwestycyjnych spowodowany jest głównie lokalizacją jednostki w wykarzowanej przestrzeni lasu, przez co powierzchnia użytkowa jest bardzo ograniczona, zatem nie ma tu wiele miejsca na lokalizację nowych przedsiębiorstw i inwestycji. Oprócz problemów wskazanych na warsztatach, na podstawie ankiety udostępnionej mieszkańcom, za najbardziej problematyczne uznano: niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców, niską rentowność gospodarstw rolnych oraz brak uzbrojenia terenów inwestycyjnych. Obecnie najprężniej rozwijającą się firmą, działającą na tym podobszarze rewitalizacji, jest Maciej Wyrwał MAWIDOMKI – jest to małe przedsiębiorstwo zajmujące się produkcją wyrobów stolarskich m.in. domków letniskowych.

Kolejnym analizowanym podobszarem była Jabłonka Stara, w której ankietowani zwrócili szczególną uwagę na niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorców, niską rentowność gospodarstw rolnych i brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. Od pewnego czasu na terenie tej jednostki rozwija się handel rolników, czyli sprzedaż produktów „od gospodarza na stół” mająca

zachęcić mieszkańców do kupna tutejszych wyrobów i wspierania lokalnej przedsiębiorczości. Najbardziej prężnie rozwijającą się firmą, zlokalizowaną na terenie Jabłonki Starej jest Kuska Marcin Usługi Leśne, koncentrująca swoją działalność w branży leśnictwo.

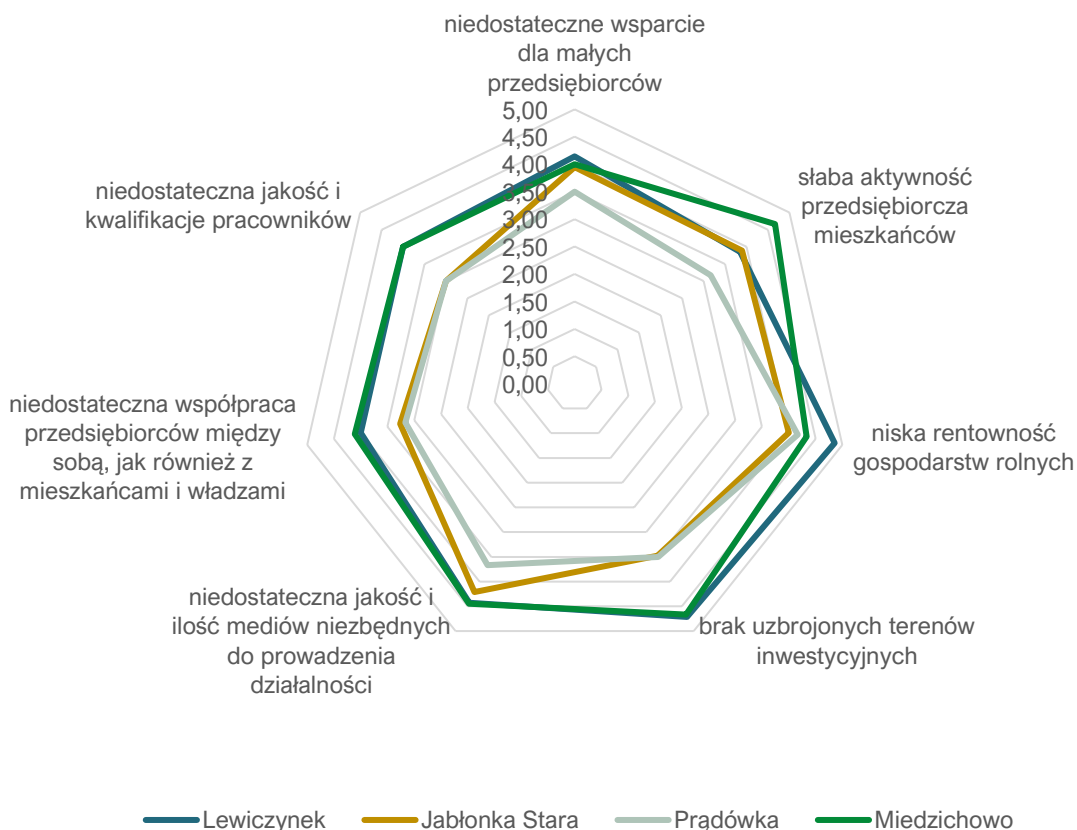
Analiza wskaźnikowa służąca delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji nie wykazała występowania problemów związanych ze sferą gospodarczą w podobszarze rewitalizacji Prądówka. Jednak przeprowadzenie warsztatów oraz ankietyzacji pomogło wyłonić najbardziej problematyczne zjawiska wskazane przez interesariuszy. Za istotny lub bardzo istotny problem mieszkańcy podobszaru uznali niską rentowność gospodarstw rolnych. Niedogodne warunki pogodowe wpływające na ilość i jakość plonów, dopłaty na rolnictwo, które nie zawsze je wspierają, problemy z utrzymaniem rolnictwa bez środków pomocowych, rozproszenie terenów rolniczych, to tylko część problemów z jakimi spotykają się obecni rolnicy. W przypadku tego podobszaru problem pojawia się także w związku z rozproszoną zabudową mieszkaniową, domy i gospodarstwa zlokalizowane na uboczach, sąsiadujące z terenami otwartymi często prowokują zachowania przestępcze. Z kolei brak poczucia bezpieczeństwa wpływa negatywnie na chęć lokalizacji przedsiębiorstwa na danym terenie.

Ostatnią badaną pod kątem gospodarczym była jednostka Miedzichowo, w której każdy z analizowanych wskaźników przyjmował negatywne wartości. Wśród uczestników warsztatów rewitalizacyjnych najczęściej przywoływane hasła związane z sytuacją gospodarczą tego podobszaru sprowadzały się do problemów związanych ściśle ze sferą społeczną takich jak: niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców utrudniające znalezienie pracy, niskie zarobki, niedostateczna liczba miejsc pracy. Z jednej strony, przedsiębiorcy nie osiągają satysfakcjonujących przychodów z prowadzonej działalności, dlatego często decydują się na podniesienie cen. A to przyczynia się do tego, iż mniej zarabiający mieszkańcy nie są w stanie korzystać z oferowanych usług. Taka sytuacja prowadzi do zamykania lokali usługowych. Oprócz tego na obszarze Miedzichowa, ankietowani za problematyczne uznali: niską aktywność przedsiębiorczą mieszkańców, niską jakość i ilość mediów niezbędnych do prowadzenia działalności, brak uzbrojenia terenów inwestycyjnych i niską rentowność gospodarstw rolnych. Najprężniej rozwijającą się firmą na terenie Miedzichowa jest Piotr Kaczmarek TRANS-BUD zajmująca się transportem i spedycją drogową – przedsiębiorstwo zatrudnia mniej niż 25 pracowników.

Innym problemem na jaki szczególną uwagę zwracały osoby ankietowane w sferze gospodarczej była niedostateczna współpraca przedsiębiorców między sobą, jak również z mieszkańcami i władzami. Problem ten zdiagnozowano na 2 podobszarach rewitalizacji – Lewiczynka i Miedzichowa. Konsekwencją braku wzajemnych relacji jest nikłe zainteresowanie zakładaniem działalności gospodarczej, które wynika m.in. z niedostatecznej wiedzy na temat jej założenia, prowadzenia i możliwości wsparcia, przede wszystkim finansowego.

Na niekorzystną sytuację gospodarczą całego obszaru rewitalizacji niewątpliwie wpłynęła także pandemia Covid-19, panująca od 2020 roku. W obecnych czasach największym zagrożeniem jest niestabilna sytuacja na rynku oraz inflacja, która uderza głównie w małych i średnich przedsiębiorców. Coraz wyższe ceny prądu, gazu, ale także surowców, komponentów, żywności, paliwa, czynszu i składek na ZUS mocno obciążają prowadzone biznesy.

Poniższy wykres przedstawia wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Miedzichowo, na temat sytuacji gospodarczej poszczególnych podobszarów rewitalizacji.

Rysunek 14 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

O słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw świadczą także opustoszałe, niszczone z upływem czasu, nieatrakcyjne dla potencjalnych nowych najemców lub nabywców obiekty. Wizja lokalna uwidoczniała wiele budynków, które obecnie nie pełnią żadnej funkcji, ale bez gruntownego remontu nie nadają się do dalszej eksploatacji. Powody opuszczania lokali znajdujących się na podobszarach rewitalizacji (Lewiczynek, Miedzichowo, Prądówka) są zróżnicowane. W Lewiczynku i Prądówce znajdują się dwie dawne stacje kolejowe, które po zamknięciu zostały porzucone, a ich potencjał nie został dotąd wykorzystany. Z kolei w Miedzichowie znajduje się budynek po dawnej restauracji, której oferta gastronomiczno-usługowa nie została dopasowana do lokalnej klienteli, w związku z czym ogłoszono jej zamknięcie. Budynek próbowano zagospodarować pod inne funkcje jednak dotąd nie przyniosło to oczekiwanego efektu i dalej stoi nieużytkowany. Innym powodem zamykania lub braku ponownego użytkowania obiektów jest niewystarczające wsparcie kierowane z zewnątrz, m.in. w zakresie remontów czy termomodernizacji (niewielkie przedsiębiorstwa mają niewielkie możliwości korzystania z programów dopłat do wymiany źródeł ogrzewania bądź termomodernizacji obiektów).

Rysunek 15 Przykład opuszczonego lokalu użytkowego w centrum Miedzichowa
Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej w dniu 20.10.2022 r.

Podsumowując, główne problemy w sferze gospodarczej występujące na podobszarze rewitalizacji Lewicynek to:

- brak terenów inwestycyjnych,
- brak różnorodności oferowanych usług,
- niewystarczające wsparcie dla małych przedsiębiorców,
- niewystarczające współpraca przedsiębiorców między sobą oraz z mieszkańcami i władzami samorządowymi.

Główne problemy w **sferze gospodarczej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Jabłonka Stara**:

- niska aktywność lokalnych przedsiębiorstw,
- niska rentowność gospodarstw rolnych,
- niska atrakcyjność inwestycyjna obszaru.

Główne problemy w **sferze gospodarczej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Prądówka**:

- niska aktywność lokalnych przedsiębiorstw,
- brak różnorodności oferowanych usług,
- brak promocji usług z zakresu turystyki i gastronomii,
- niskie zarobki,

Główne problemy w **sferze gospodarczej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Miedzichowo**:

- niska aktywność lokalnych przedsiębiorstw,
- brak różnorodności oferowanych usług,
- niskie zarobki,
- niewystarczające wsparcie dla małych przedsiębiorców,
- niewystarczające współpraca przedsiębiorców między sobą oraz z mieszkańcami i władzami samorządowymi,
- zauważalny proces opuszczania lokali użytkowych.

3.3.3. Sfera środowiskowa

W diagnozie służącej delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazano występowanie problemów w obszarze środowiska w dwóch podobszarach rewitalizacji – Jabłonce Starej oraz Prądówce. Wskaźniki wykorzystane w analizie dotyczyły pokrycia budynków mieszkalnych płytami azbestowo-cementowymi oraz powierzchni materiałów zawierających azbest. Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sytuację środowiskową na obszarze rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę środowiskową w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo

SFERA ŚRODOWISKOWA					
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji				Wartość średnia dla gminy
	Lewiczynek	Jabłonka Stara	Prądówka	Miedzichowo	
Udział budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w ogólnej liczbie budynków	6,9%	11,1%	9,8%	9,7%	9,36%
Ilość materiałów zawierających azbest na 100 budynków (kg)	17068,97	30305,56	29524,39	14305,81	27877,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miedzichowo.

W 2020 roku 6 budynków mieszkalnych na podobszarze rewitalizacji Jabłonka Stara pokrytych było płytami azbestowo-cementowymi, co stanowiło 4,13% takich budynków na terenie całej gminy. Płyty azbestowo-cementowe stosowane są głównie jako pokrycia dachowe budynków gospodarczych. Łączna powierzchnia materiałów zawierających azbest na tym podobszarze rewitalizacji wynosiła ponad 16 000 kg. Zjawiska kryzysowe zachodzące w granicach podobszaru rewitalizacji Prądówka, również dotyczyły wysokiego pokrycia budynków azbestem. W 2020 roku w granicach jednostki zlokalizowane były 4 budynki mieszkalne na pokryte płytami azbestowo-cementowymi, które stanowiły 2,75% wszystkich takich budynków na terenie gminy. Natomiast łączna powierzchnia materiałów zawierających azbest na tym podobszarze rewitalizacji wynosiła ponad 12 000 kg.

Negatywne oddziaływanie azbestu związane jest z agresywnością pyłów i włókien, które przedostają się do układu oddechowego wraz z wdychanym powietrzem. Stopień ich szkodliwości uzależniony jest od cech aerodynamicznych poszczególnych cząstek oraz stopnia stężenia w otaczającym środowisku (lub miejscu pracy). Dlatego produkcja, stosowanie oraz obrót azbestem i wyrobami zawierającymi azbest zostały zakazane, a dla wyeliminowania jakichkolwiek zagrożeń związanych z tym surowcem konieczne jest jego całkowite usunięcie z wszystkich obiektów, urządzeń, instalacji i miejsc magazynowania do końca 2032 roku.

Na podstawie diagnozy służącej delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w przypadku podobszaru rewitalizacji Lewiczynek nie wykazano występowania problemów w obszarze środowiska. Natomiast w przypadku jednostki Miedzichowo odchylenie od średniej gminy odnotowano jedynie we wskaźniku dotyczącym liczby budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi. Z danych wynika, że w 2020 roku na terenie Miedzichowa istniało 15 starych budynków, których pokrycie dachowe wykonane było z eternitu zawierającego azbest (budynki te stanowiły ponad 10,0% wszystkich takich budynków na terenie gminy).

Na żadnym podobszarze rewitalizacji, jak i całej gminie Miedzichowo nie ma zlokalizowanej stacji pomiarowej jakości powietrza wchodzącej w sieć Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring jakości powietrza w województwie wielkopolskim prowadzony jest w oparciu o podział na dwie strefy: aglomerację poznańską oraz strefę wielkopolską. Z uwagi na położenie gminy Miedzichowo w strefie wielkopolskiej, a więc uśredniając jakość powietrza praktycznie w całym województwie poza największymi miastami, nie można określić konkretnej jakości powietrza na podobszarach rewitalizacji. Niemniej, według rocznej oceny jakości powietrza na terenie gminy Miedzichowo, w 2021 roku nastąpiły przekroczenia poziomów jakości powietrza w odniesieniu do

poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi, a także poziomu celu długoterminowego ozonu, którego termin osiągnięcia wyznaczono na rok 2020, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz na ochronę roślin.

Największym zagrożeniem dla jakości powietrza na całym obszarze rewitalizacji jest tzw. niska emisja, definiowana jako emisja pyłów i gazów do atmosfery z emiterów nieprzekraczających 40 m wysokości. Pyły i gazy powstają w wyniku spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych. Największa emisja pochodzi z indywidualnych źródeł grzewczych. Są to w większości stare, wysokoemisyjne kotły, zasilane paliwami stałymi (głównie węglem).

Problem zanieczyszczeń powietrza z niskiej emisji został również podniesiony przez uczestników warsztatów rewitalizacyjnych. Jako przyczyny zanieczyszczeń wskazano zły jakości opał oraz opał, w tym również wykorzystywanie do opału odpadów, zużytych mebli itp. Wykorzystanie złej jakości opału może być spowodowane brakiem świadomości środowiskowej mieszkańców, jednak najczęściej jest to spowodowane czynnikami ekonomicznymi. Osoba, której nie stać na zaspokojenie podstawowych potrzeb, oszczędza na tym, co jest możliwe, m.in. właśnie na jakościowym opale. Wpływ na taki stan rzeczy ma także niewystarczające wsparcie dla mieszkańców w zakresie podejmowania działań środowiskowych. Największe problemy w tym zakresie odnotowano w podobszarach rewitalizacji Jabłonka Stara i Miedzichowo.

Potencjalna poprawa jakości powietrza w długofalowej perspektywie może się także wiązać ze wzrostem energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych. Na chwilę obecną, rozpowszechnienie instalacji OZE na całym obszarze rewitalizacji jest znikome, co wynika głównie z czynników ekonomicznych (brak wystarczających środków).

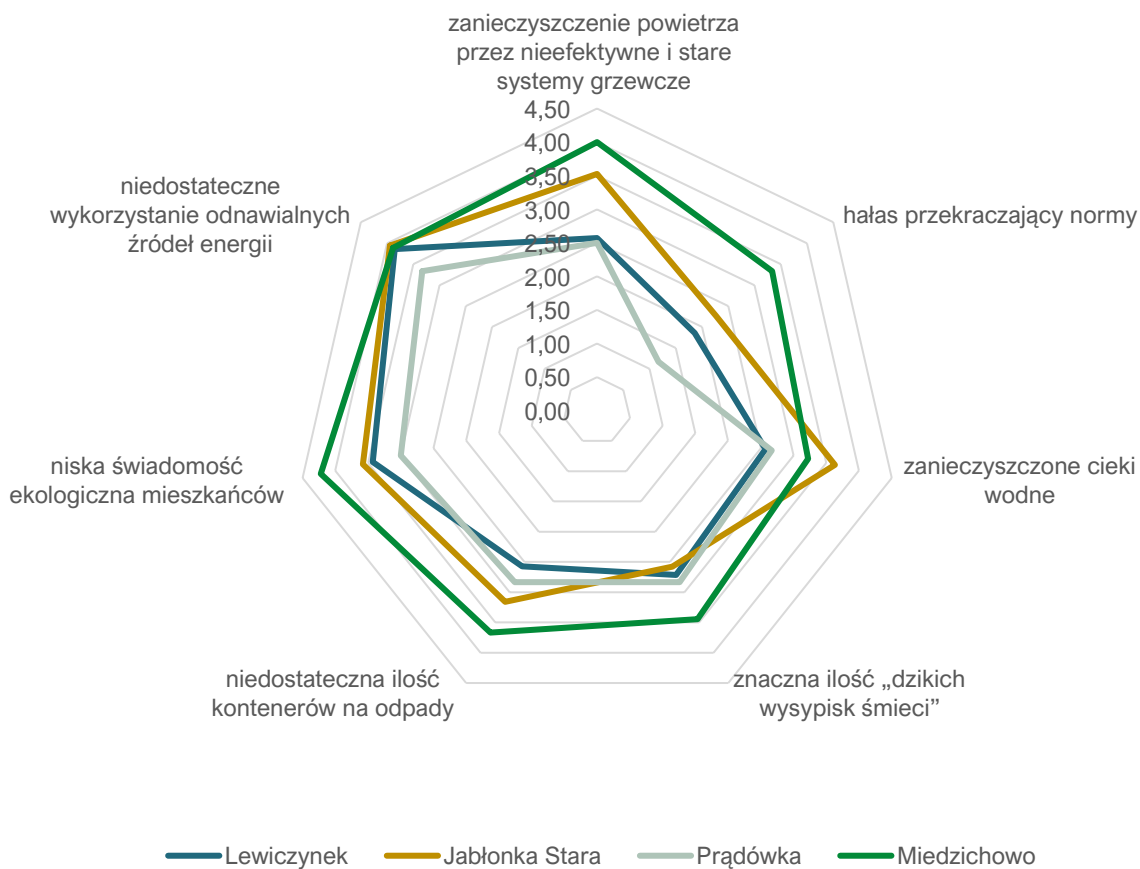
Dużym problemem jest również brak efektywności energetycznej budynków. Część zabudowań mieszkalnych nie posiada ocieplenia i odpowiedniej izolacji. Nieszczelności występują również w pokryciach dachowych, stolarnie okiennej oraz częściach wspólnych np. klatkach schodowych. Przez nieszczelność zabudowy, część ciepła wydostaje się na zewnątrz, co powoduje straty ciepła i konieczność dalszego dogrzewania mieszkań, aby utrzymać odpowiednią temperaturę.

Podsumowując, istotnymi problemami związanymi ze środowiskiem, występującymi na obszarze rewitalizacji, według ankietowanych były: niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, niska świadomość ekologiczną mieszkańców oraz zanieczyszczenie powietrza przez nieefektywne i przestarzałe systemy grzewcze. W podziale na podobszary rewitalizacji sytuacja kształtowała się następująco:

- na terenie Lewiczynka ankietowani jako najbardziej istotne problemy sfery środowiskowej uznali: niską świadomość ekologiczną mieszkańców, niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- na terenie Jabłonki Starej były to: niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, niska świadomość ekologiczną mieszkańców, a także zanieczyszczone ciekłe wodne,
- na terenie Prądówki interesariusze jako istotne problemy wskazali: niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- z kolei na terenie Miedzichowa za najbardziej problematyczne aspekty uznano: niską świadomość ekologiczną mieszkańców, niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i zanieczyszczenie powietrza przez nieefektywne i stare systemy grzewcze.

Ocenę wszystkich aspektów według ankietowanych, w podziale na poszczególne podobszary rewitalizacji przedstawia poniższy wykres.

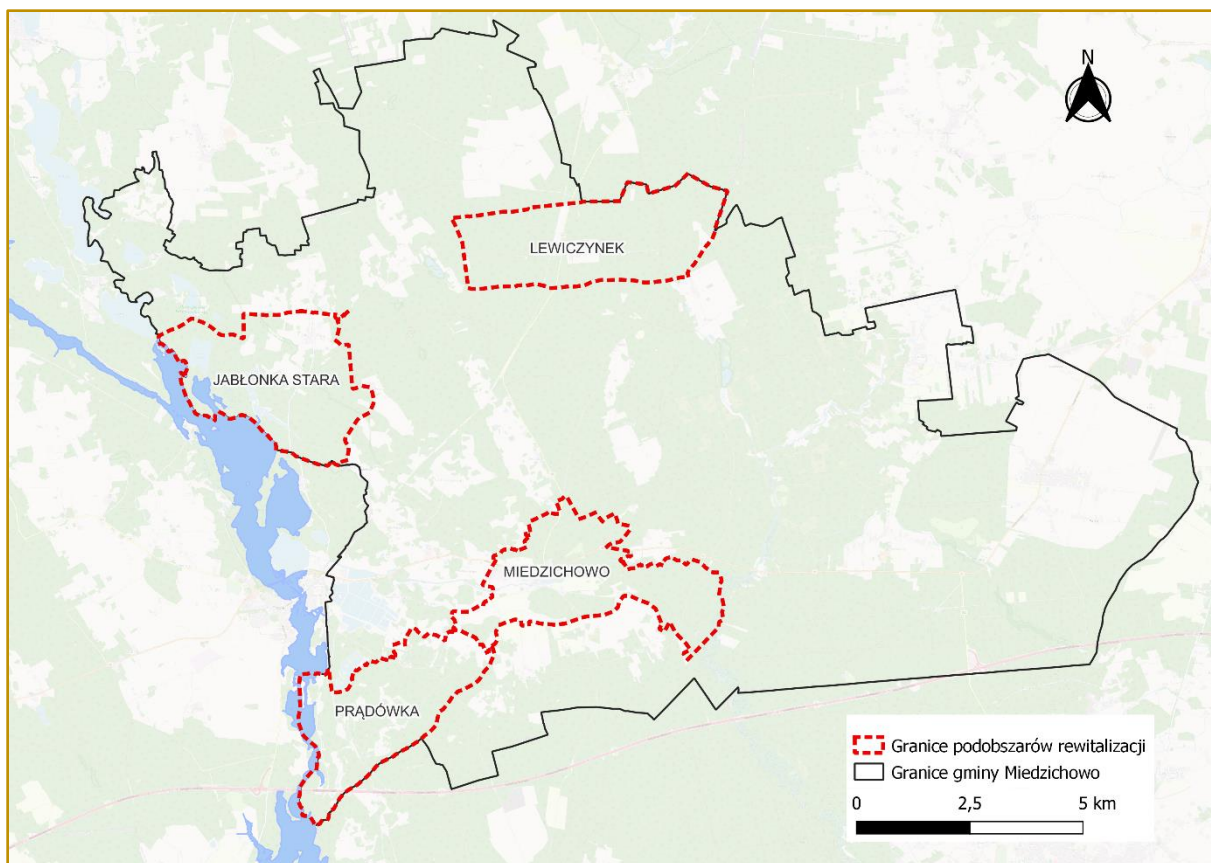

Rysunek 16 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Ze względu na potencjalną lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zasadnym jest zwrócenie uwagi na występowanie w całej gminie Miedzichowo, a zwłaszcza w granicach podobszarów rewitalizacji obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Jak widać na poniższej mapie, zdecydowana większość gminy Miedzichowo położona jest poza obszarami szczególnie zagrożonymi powodzią. Jednak w granicach podobszarów Jabłonka Stara oraz Prądówka znajdują się obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% bądź wysokie i wynosi 10%. Tego typu zagrożenia naturalne wynikają z ukształtowania terenu oraz położenia w zasięgi cieków i zbiorników wodnych, w tym w szczególności rzeki Obry i pobliskich jezior oraz stawów. Z uwagi na tą sytuację, realizację każdego z potencjalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy przeprowadzić zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi dla tego typu obszarów.

Rysunek 17 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując, główne problemy w sferze środowiskowej występujące na podobszarze rewitalizacji **Lewiczynek** to:

- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na podobszarze rewitalizacji **Jablonka Stara**:

- położenie podobszaru rewitalizacji w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- zanieczyszczone ciek wodne,
- wysoki udział budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi.

Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na podobszarze rewitalizacji **Prądówka**:

- położenie podobszaru rewitalizacji w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią,
- niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- wysoki udział budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi.

Główne problemy w sferze środowiskowej występujące na podobszarze rewitalizacji Miedzichowo:

- niska świadomość ekologiczna mieszkańców,
- niedostateczne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- zanieczyszczenie powietrza przez nieefektywne i stare systemy grzewcze,
- wysoki udział budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi.

3.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sytuację w sferze przestrzenno-funkcjonalnej na etapie delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji przeanalizowano na podstawie danych obrazujących dostęp do określonych obiektów infrastruktury publicznej m.in.: liczby obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców oraz liczby ogólnodostępnych placów zabaw na 100 mieszkańców, z pominięciem szkolnych placów zabaw. Oprócz tego analizie poddano ład przestrzenny, zmierzono go na podstawie wskaźników dotyczących obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków. Na podstawie wyników analizy stwierdzono, że podobszary rewitalizacji tj. Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo odbiegały od średniej dla gminy Miedzichowo. Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną na obszarze rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA					
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji				Wartość średnia dla gminy
	Lewiczynek	Jabłonka Stara	Prądówka	Miedzichowo	
Liczba obiektów infrastruktury sportowej na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	0,00	0,58	0,00	0,24	0,06
Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie budynków	82,8%	3,7%	58,5%	34,8%	63,10%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miedzichowo.

Na terenie całej gminy, w 2020 roku funkcjonowały 4 obiekty infrastruktury sportowej, natomiast w granicach całego obszaru rewitalizacji nie zlokalizowano żadnego. Głównym miejscem przeznaczonym do aktywnego wypoczynku i rekreacji, na terenie gminy Miedzichowo jest kompleks rekreacyjno-sportowy zlokalizowany w Bolewicach. Obiekt został wyremontowany i oddany do ponownego użytku w 2022 roku. Na jego terenie znajduje się boisko do gry w siatkówkę plażową, plac zabaw, siłownia zewnętrzna oraz trybuny. Poza tym miejscami sprzyjającymi aktywnościom na świeżym powietrzu były ogólnodostępne place zabaw – w całej gminie zlokalizowanych było ich 4 z czego 2 znajdowały się na obszarze rewitalizacji (w Jabłonce Starej oraz Miedzichowie).

Przeliczając dostępność placów zabaw na 100 mieszkańców podobszary rewitalizacji charakteryzują się wskaźnikami rzędu od 0,00 do 0,58, natomiast średnia dla gminy wynosi 0,06. Wynika z tego, że mieszkańcy Lewiczynka i Prądówki mają stosunkowo gorszy dostęp do infrastruktury publicznej w tym zakresie niż pozostali mieszkańcy gminy. Z uwagi na brak obiektów sportowych, na całym obszarze rewitalizacji oraz występowanie tylko 2 placów zabaw istnieje duże zapotrzebowanie na tego typu obiekty. Dzięki temu rodziny z dziećmi zyskują bezpieczne miejsce spędzania czasu wolnego, a dzieci będą mogły bawić się i nawiązywać relacje ze swoimi rówieśnikami. Warto nadmienić, iż z uwagi na brak miejsc aktywności część mieszkańców gminy zaspokaja swoje potrzeby w tym zakresie poza granicami gminy, udając się np. do Nowego Tomysła lub Poznania.

W 2020 roku w Gminnej Ewidencji Zabytków wpisanych było 424 obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie całej gminy Miedzichowo. Prawie 25% z nich zlokalizowanych było w na obszarze rewitalizacji – 24 w Lewiczynku, 2 w Jabłonce Starej, 24 w Prądówce i 54 w Miedzichowie. Duża liczba obiektów zabytkowych często wiąże się z dużym potencjałem turystycznym. Ze względu na brak funduszy przeznaczonych na takie inwestycje, zabytki często niszczeją, przez co zwiększa się niebezpieczeństwo dla odwiedzających lub przechodniów. Przykładem takich zabytków są z pewnością dworce kolejowe w miejscowościach Lewiczynek i Prądówka wraz z zespołami budynków. Obecnie są to pustostany, które z uwagi na brak działań popadają w ruinę, a ich stan techniczny nie pozwala na dalsze użytkowanie. Budynki wymagają dalszych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa oraz szerszego wykorzystania zabytkowej przestrzeni.

Innymi ważnymi zabytkami zlokalizowanymi w granicach gminy Miedzichowo są: Kościół pw. Chrystusa Króla w Bolewicach oraz znajdujący się na podobszarze rewitalizacji Kościół św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Miedzichowie. Miedzichowską świątynię wybudowano w 1906 roku jako kościół protestancki, ewangelicko-augsburski. W 1945 roku wróciła we władanie Polaków, po czym przekształcono ją na kościół katolicki. Ciekawostką jest, że od 1946 w murach kościoła znajduje się namalowany przez jednego z więźniów obozu Dachau obraz Matki Boskiej Częstochowskiej.

Rysunek 18 Dawne dworce kolejowe wraz z budynkami sąsiadującymi – lokalizacja Lewiczynek i Prądówka

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 20.10.2022 r.

Na obszarze rewitalizacji (w jednostce Miedzichowo) zlokalizowane są najważniejsze instytucje publiczne pełniące funkcje administracyjne, kulturalno-oświatowe czy bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie. W centrum Miedzichowa znajdują się: Urząd Gminy, Ochotnicza Straż Pożarna, Posterunek Policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna oraz Przychodnia zespołu lekarza rodzinnego Panaceum Sp. z o.o. NZOZ. Natomiast w północno-wschodniej części jednostki znajduje się Zespół Szkół im. Powstańców Wielkopolskich.

Podczas warsztatów, ale również w trakcie wizji lokalnej przeprowadzonej w październiku 2022 r., stwierdzono również problemy w zakresie niskiej estetyki przestrzeni publicznej, które częściowo są skutkiem wandalizmu, a częściowo wynikają z wieloletnich zaniedbań i samoczynnego niszczenia infrastruktury. Zauważalnym problemem jest również niedostateczne dostosowanie przestrzeni wspólnej do osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami czy rodziców z wózkami dziecięcymi. Widoczne jest to m.in. przy

wejściach do budynków, które niekiedy mają zbyt wysokie progi lub nie posiadają podjazdów dla wózków.

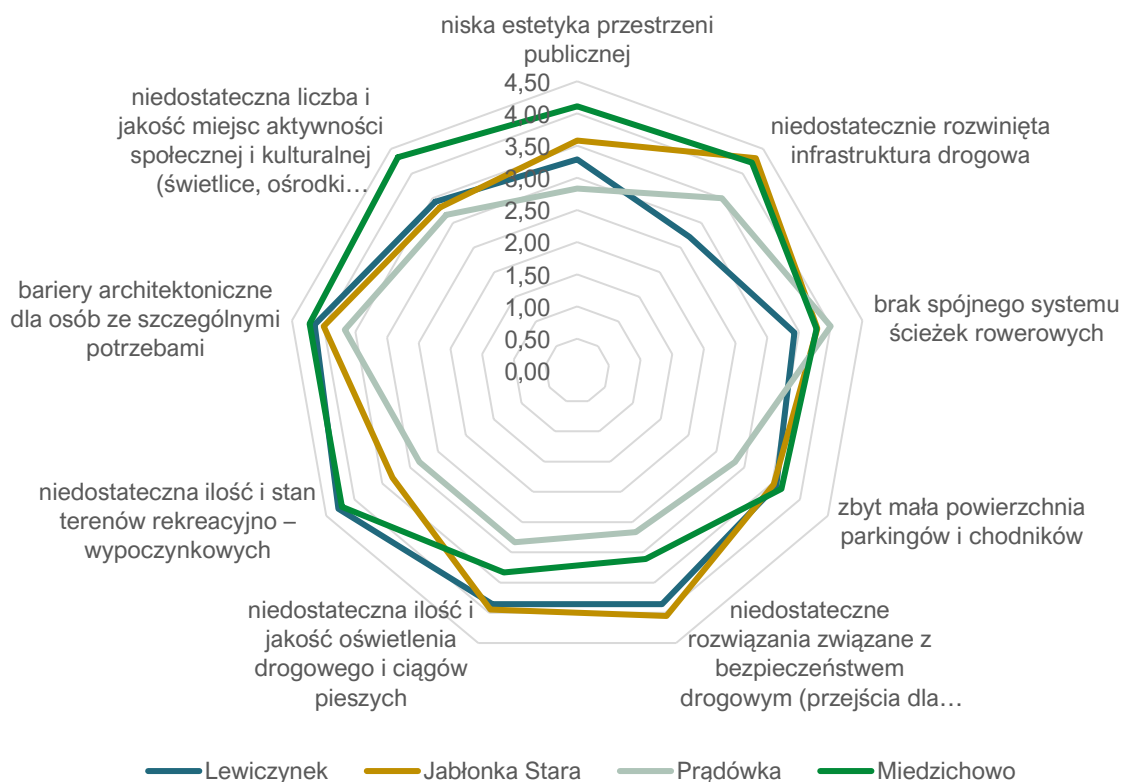

Rysunek 20 Stan przestrzeni publicznej w granicach obszaru rewitalizacji (od lewego górnego rogu: wejście do budynku Świetlicy Wiejskiej w Prądówce, przestrzeń przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej, nierówny próg przy Świetlicy Wiejskiej w Prądówce, droga dojazdowa do Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej)

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 20.10.2022 r.

Ankietowani zapytani o rodzaj i skalę problemów występujących w obszarze rewitalizacji wskazali za najistotniejszy bariery architektoniczne dla osób ze szczególnymi potrzebami. Osoby z niepełnosprawnościami, a także rodziny z małymi dziećmi uzależniają swoją aktywność od tego czy będą mogli swobodnie poruszać się po budynku lub przemieszczać z miejsca na miejsce. Dlatego istotnym jest, aby instytucje publiczne zlokalizowane w granicach gminy charakteryzowała dostępność. Również bardzo istotny wydaje się wskazany problem niedostatecznie rozwiniętej infrastruktury drogowej, występujący głównie w podobszarach: Jabłonka Stara i Miedzichowo.

Zaobserwować można tam nierówne, niekiedy nieutwardzone drogi o różnej nawierzchni, często bardzo zniszczonej. Innym wskazanym przez ankietowanych problemem była niedostateczna ilość i stan terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Jak wspomniano wcześniej, na terenie całej gminy znajduje się zaledwie kilka placów zabaw oraz jeden kompleks rekreacyjno-sportowy. Największe problemy w tym zakresie odnotowano w jednostkach Jabłonka Stara i Prądnówka. Ocena istotności pozostałych problemów została zaprezentowana na poniższym wykresie.

Rysunek 22 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Całego obszaru rewitalizacji, w różnym stopniu, dotyczą problemy z zakresu niedostatecznie rozwiniętej infrastruktury drogowej lub/i braku spójnego systemu ścieżek rowerowych (w tym połączeń między istniejącymi ścieżkami). Infrastruktura drogowa przejawiająca się niedostateczną jakością stwarza nie tylko zagrożenie dla kierowców, ale także rowerzystów i osób pieszych. Z kolei brak wytyczonych dróg rowerowych znacznie ogranicza dostępność transportową całej gminy dla osób nieposiadających samochodu. Z uwagi na duży udział terenów leśnych w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy zauważa się konieczność łączenia miejscowości szlakami rowerowymi. Powyższe problemy sprawiają, że wyznaczony obszar rewitalizacji, jak i cała gmina nie jest przyjazna oraz bezpieczna dla wszystkich użytkowników ruchu drogowego. Według danych z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji opartego na raportach udostępnionych przez Komendę Główną Policji w Warszawie, w latach 2017-2021 zarejestrowano 13 zdarzeń drogowych mających miejsce na obszarze rewitalizacji – 11 z nich odnotowano w granicach podobszary Miedzichowo. Za najbardziej niebezpieczne ulice w tej jednostce wskazano: Poznańską, Warszawską oraz Łąkową.

Podsumowując, główne problemy w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Lewiczynek** to:

- niedostateczna liczba miejsc o funkcjach integracyjnych, rekreacyjnych, wypoczynkowych,
- zły stan części obiektów zabytkowych (dawny dworzec kolejowy w Lewiczyнку wraz z budynkami sąsiadującymi),
- zła jakość infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej, skutkująca niskim poziomem bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników ruchu – brak chodników i ścieżek pieszo-rowerowych.

Główne problemy w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Jabłonka Stara**:

- niedostateczna liczba miejsc o funkcjach integracyjno-rekreacyjnych,
- brak zagospodarowania części wspólnych – budynek gospodarczy przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej,
- niedostateczne rozwiązania związane z bezpieczeństwem drogowym – przejścia dla pieszych,
- zła jakość infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej – problemy z nawierzchnią ciągów drogowych, ale także pieszo-rowerowych.

Główne problemy w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Prądówka**:

- niedostateczna liczba miejsc o funkcjach integracyjnych, rekreacyjnych – brak obiektów sportowo-rekreacyjnych i placów zabaw,
- zły stan obiektów zabytkowych (dawny dworzec kolejowy w Prądówce wraz z budynkami sąsiadującymi),
- brak dostosowania budynków i przestrzeni publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami – wejście do budynku Świetlicy Wiejskiej,
- brak spójnego systemu ścieżek rowerowych i niedostatecznie rozwinięta infrastruktura drogowa,

Główne problemy w **sferze przestrzenno-funkcjonalnej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Miedzichowo**:

- niedostateczna liczba miejsc o funkcjach integracyjnych, rekreacyjnych, wypoczynkowych – brak miejsc do organizacji imprez okolicznościowych, warsztatów i szkoleń,
- brak dostosowania budynków i przestrzeni publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami,
- niska jakość przestrzeni publicznej – niszczące pustostany znajdujące się w centrum miejscowości przy ul. Poznańskiej,
- zła jakość infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej oraz brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych przy obiektach użyteczności publicznej.

3.3.5. Sfera techniczna

Problemy w sferze technicznej występujące w obszarze rewitalizacji są ściśle powiązane z problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Dotyczą one stanu technicznego przestrzeni publicznej zbadanego na podstawie wskaźników obrazujących odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych oraz liczby obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców.

Tabela 14 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę techniczną w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo

SFERA TECHNICZNA					
Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika dla podobszaru rewitalizacji				Wartość średnia dla gminy
	Lewiczynek	Jabłonka Stara	Prądówka	Miedzichowo	
Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych	100,0%	0,0%	0,0%	33,3%	31,88%
Liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	1,14	0,58	0,00	0,24	0,33

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miedzichowo.

Analiza wskaźnikowa wykazała, że w granicach obszaru rewitalizacji znajduje się 5 obiektów komunalnych (2 w Lewiczyнку i 3 w Miedzichowie), z czego 4 wymagają remontu. Przeliczając liczbę obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców, wskaźnik dla podobszaru rewitalizacji Lewiczynek wynosił 1,14, dla podobszaru Jabłonka Stara 0,58, dla podobszaru Prądówka 0,00 (brak obiektów komunalnych wymagających remontu) z kolei dla podobszaru rewitalizacji Miedzichowo 0,24. Średnia dla całej gminy w tym zakresie wynosiła 0,33. Oznacza to, że w jednostkach Lewiczynek i Jabłonka Stara znajdowało się najwięcej obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym. W złej kondycji znajdują się również budynki prywatne (budynki mieszkalne i gospodarcze). W trakcie wizji lokalnej szczególną uwagę zwróciły budynki położone przy ul. Poznańskiej w Miedzichowie (podobszar Miedzichowo), gdzie zaobserwowano występowanie kilku pustostanów i dużą degradację tkanki urbanistycznej, co zdecydowanie negatywnie wpływa na estetykę i odbiór jednej z głównych ulic w miejscowości.

Problemy występujące w budynkach użyteczności publicznej zlokalizowanych w granicach całego obszaru rewitalizacji, związane były z niedostosowaniem infrastruktury do obecnych standardów, a także wiekiem zabudowań i faktem, iż niektóre obiekty te są zabytkami.

Szczególnie złym stanem technicznym odznaczały się: dawne dworce kolejowe zlokalizowane w Lewiczyнку i Prądówce, Świetlica Wiejska w Prądówce, budynek gospodarczy przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej, zamknięty cmentarz ewangelicki w Lewiczyнку, pustostany przy ul. Poznańskiej i plac aktualnie wykorzystywany do gry w piłkę nożną w Miedzichowie.

Dawne dworce kolejowe w miejscowości Lewiczynek oraz w miejscowości Prądówka wraz z otoczeniem i budynkami sąsiadującymi od czasu zamknięcia stoją nieużytkowane. Pogłębiająca się degradacja i zły stan techniczny nie pozwalają na ponowne użytkowanie obiektów. Aby

przywrócić ich świetność wymagany jest remont generalny, zarówno w zakresie zabezpieczenia przed oddziaływaniem czynników atmosferycznych, jak i w zakresie instalacji elektrycznej i pozostałej, która zagraża bezpieczeństwu potencjalnych użytkowników.

Pilnego remontu i zabezpieczenia wymaga również budynek znajdujący się przy ul. Poznańskiej 19 w Miedzichowie, w którym niegdyś funkcjonowała restauracja, a na poddaszu znajdowała się część mieszkalna. Obecnie jest to pustostan znajdujący się w złym stanie technicznym, którego degradacja z roku na rok pogarsza się. Budynek znajduje się w bliskim sąsiedztwie Urzędu Gminy Miedzichowo, Kościoła św. Stanisława Biskupa i Męczennika, a także Posterunku Policji – swym nieestetycznym wyglądem powoduje dość poważne oszpecenie całego otoczenia.

Na uwagę w kontekście sfery technicznej zasługuje także zamknięty cmentarz ewangelicki znajdujący się na terenie działki nr 94 w Lewiczynku. Zarośnięty, zaniedbany, zapomniany – tak wygląda obecnie teren nieczynnego już cmentarza.

Bardzo złym stanem technicznym wyróżniało się również pomieszczenie gospodarcze, zlokalizowane tuż przy świeżo-wyremontowanej Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej. Budynek pełni obecnie funkcje magazynowe dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Jabłonce Starej, oprócz tego przechowywane są tam narzędzia i przedmioty wykorzystywane podczas lokalnych wydarzeń kulturowych. Jednak z uwagi na zwilgotniałe ściany i podłogi, niszczący dach, brak odpowiedniej stolarki drzwiowej i okiennej, brak odprowadzenia wody deszczowej, budynek staje się coraz bardziej niebezpieczny w użytkowaniu. Oprócz nieestetycznego wyglądu szpecącego bliskie otoczenie zachodzi tu prawdopodobieństwo zagrożenia mienia.

Kolejnym obiektem, który wymagałby odnowy jest budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Jabłonce Starej. Zazwyczaj to drухowie ochotnicy, najczęściej jako pierwsza służba ratownicza, niosą pomoc potrzebującym nie tylko z zakresu ochrony przeciwpożarowej mienia, ale przede wszystkim ochrony życia i zdrowia ludzkiego. OSP prowadzi w swoim środowisku szeroką działalność kulturalną, oświatową i sportową, ale ich podstawowym zadaniem wynikającym ze statutu i ustawy o ochronie przeciwpożarowej są szeroko pojęte działania ratownicze podczas pożarów, ale też techniczne, medyczne, wodne, chemiczne i ekologiczne. Dlatego utrzymanie wysokiego poziomu działalności strażaków (w tym zapewnienie odpowiedniej siedziby, organizacji szkoleń, a także wyposażenia) są bardzo istotne.

W Prądówce zlokalizowana jest Świetlica Wiejska, która pełni funkcję centrum kultury lokalnej, w jej murach organizowane są zajęcia mające na celu integrację mieszkańców. Służy ona nie tylko dzieciom, ale także dorosłym. Jej wewnętrzny stan określa się jako dobry – świetlica przeszła w niedawnym czasie remont. Jednak podczas warsztatów rewitalizacyjnych mieszkańcy zwrócili uwagę na niedostateczną dostępność obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami. Drzwi do budynku są wąskie, przy wejściu nie ma poręczy, aby dostać się do budynku należy przekroczyć dość wysoki próg, który jest dużym utrudnieniem. Pomieszczenia wygospodarowane wewnątrz obiektu również, zlokalizowane są na podwyższeniu, powoduje to konieczność udzielania pomocy przy poruszaniu się w budynku osobom ze szczególnymi potrzebami przez inne osoby, co zmniejsza ich samodzielność i poczucie własnej wartości.

Warto zwrócić uwagę, że budynki dworców (w Prądówce i Lewiczynku) oraz cmentarz ewangelicki w Lewiczynku wpisane zostały do gminnej ewidencji zabytków, dlatego jakiegokolwiek prace związane z ich modernizacją wymagają uzyskania stosownych pozwoleń, stosowania określonych materiałów i prowadzenia wszelkich prac zgodnie z ustaleniami konserwatora zabytków.

Rysunek 23 Zdegradowane obiekty w granicach obszaru rewitalizacji (od lewej strony: budynek cmentarz w Lewiczynku, pomieszczenie gospodarcze przy dworcu w Lewiczynku, pochylnia przy dawnej restauracji w Miedzichowie, budynek dworca w Prądówce, dawna restauracja w Miedzichowie, na środku pomieszczenie gospodarcze przy Świątlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej

Źródło: materiały z wizji lokalnej przeprowadzonej dnia 20.10.2022 r.

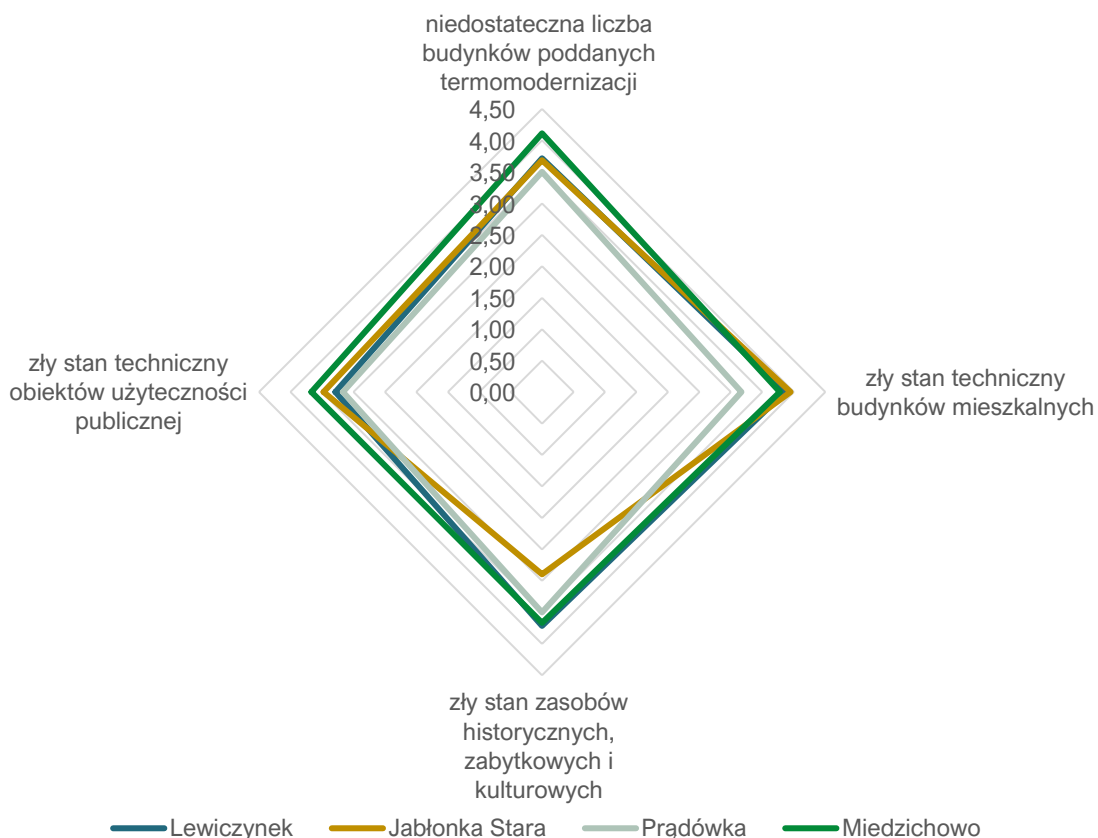
Zestawienie najistotniejszych obiektów i miejsc w granicach podobszarów rewitalizacji wraz z ich charakterystyką oraz określeniem stanu technicznego, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15 Charakterystyka obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji

Miejsce/obiekt publiczny	Funkcje, jakie obecnie pełni miejsce/obiekt	Stan techniczny, występujące problemy, potrzeby inwestycyjne
Podobszar rewitalizacji Lewiczynek		
Świetlica Wiejska	kulturalne	w trakcie remontu
Nieczynny dworzec kolejowy	pustostan	obiekt przeznaczony do ogólnego remontu
Cmentarz ewangelicki	obiekt zamknięty	Obiekt zdegradowany, przestrzeń wymaga uporządkowania
Podobszar rewitalizacji Prądówka		
Świetlica Wiejska	kulturalne	wymaga dostosowania dla osób ze szczególnymi potrzebami
Nieczynny dworzec kolejowy	pustostan	obiekt przeznaczony do ogólnego remontu
Podobszar rewitalizacji Jabłonka Stara		
Pomieszczenie gospodarcze przy Świetlicy Wiejskiej	magazynowe	wymaga generalnego remontu
Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej	siedziba druhow OSP	wymaga remontu i doposażenia
Podobszar rewitalizacji Miedzichowo		
Budynek przy ul. Poznańskiej 19	pustostan	wymaga generalnego remontu i ponownego zagospodarowania
Plac pełniący funkcję boiska do gry w piłkę nożną	sportowo-rekreacyjne	wymaga zmiany nawierzchni

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miedzichowo.

Problemy występujące w sferze technicznej całego obszaru rewitalizacji zostały przez ankietowanych ocenione jako istotne. Opinie i zdanie na temat rodzaju i skali problemów występujących w poszczególnych podobszarach rewitalizacji były bardzo wyrównane. Za najbardziej istotny wskazano niedostateczną liczbę budynków poddanych termomodernizacji. W większości analizowanych budynków zauważalne było, że nie posiadają odpowiedniej izolacji i ocieplenia, a w części obiektów funkcjonują przestarzałe instalacje grzewcze, przez co odznaczają się niską efektywnością energetyczną i dużymi stratami energii cieplnej. Nieszczelności występują również w pokryciach dachowych, przestarzałych oknach i drzwiach. Przestarzałe rozwiązania budowlane i grzewcze w budynkach dodatkowo uniemożliwiają odpowiednie ogrzanie i osuszenie wewnątrz. Brak odpowiedniej izolacji powoduje, że część ciepła wydostaje się na zewnątrz, co przyczynia się do straty ciepła – przekłada się to na wysokie koszty ogrzewania. Innym istotnym problemem okazał się zły stan techniczny budynków mieszkalnych, który skutkować w przyszłości bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia i życia lokatorów, a także zagrożeniem mienia. Największy problem dotyczący niedostatecznej liczby budynków poddanych termomodernizacji odnotowano w podobszarze Miedzichowo, a najwięcej budynków mieszkalnych w złym stanie technicznym w podobszarze Jabłonka Stara. Szczegółową ocenę istotności pozostałych problemów zaprezentowano na poniższym wykresie.

Rysunek 24 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując, główne problemy w sferze technicznej występujące na podobszarze rewitalizacji **Lewiczynek** to:

- zły stan techniczny obiektów i budynków publicznych znajdujących się na obszarze rewitalizacji (zasobów historycznych, zabytkowych i kulturowych),
- występowanie obiektów nieużytkowanych (pustostanów) szpecących otoczenie,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych,

Główne problemy w sferze technicznej występujące na podobszarze rewitalizacji **Jabłonka Stara**:

- zły stan techniczny obiektów i budynków publicznych znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- niska efektywność energetyczna części budynków publicznych,
- zły stan techniczny budynków mieszkalnych,

Główne problemy w sferze technicznej występujące na podobszarze rewitalizacji **Prądówka**:

- brak dostosowania obiektów użyteczności publicznej do standardów dostępności,
- zły stan techniczny obiektów i budynków publicznych znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- występowanie obiektów nieużytkowanych (pustostanów) szpecących otoczenie,
- niska efektywność energetyczna części budynków publicznych,

Główne problemy w sferze **technicznej** występujące na podobszarze rewitalizacji **Miedzichowo**:

- zły stan techniczny budynków mieszkalnych,
- zły stan techniczny obiektów i budynków publicznych znajdujących się na obszarze rewitalizacji,
- występowanie obiektów nieużytkowanych (pustostanów) szpecących otoczenie,
- niska efektywność energetyczna części budynków publicznych,

3.4. Lokalne potencjały obszaru

Lokalne potencjały obszaru rewitalizacji widoczne są w różnych analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej czy technicznej. Zidentyfikowane potencjały przyczyniają się do pobudzenia rozwoju na obszarze rewitalizacji, choć nie zawsze występują wyłącznie w jego granicach.

W gminie Miedzichowo funkcjonują następujące jednostki, stanowiące potencjał dla możliwości rozwiązywania problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzichowie zlokalizowany przy ul. Poznańskiej 13. Jest to samorządowa instytucja realizująca gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych. Ośrodek jest bezpośrednim organizatorem i wykonawcą zadań pomocy społecznej na terenie gminy Miedzichowo. Prowadzi również dział świadczeń rodzinnych i opiekuńczych. Statutowym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Niesiona pomoc ma prowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, a pomoc niesiona osobom z zaburzeniami psychicznymi również do poprawy zaradności i sprawności psychofizycznej. Główne formy działalności GOPS w Miedzichowie to: przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, praca socjalna, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, współpraca i współdziałanie z innymi jednostkami oraz organizacjami w zakresie pomocy społecznej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzichowie znajdująca się przy ul. Poznańskiej 16 jest samorządową instytucją kultury. Biblioteka zaspokaja i rozwija potrzeby czytelnicze, informacyjne, edukacyjne i kulturalne mieszkańców gminy. Jednostka służy zachowaniu dziedzictwa kulturowego, stwarza możliwości uczestnictwa w życiu kulturalnym, integruje i aktywizuje mieszkańców oraz

lokalne środowisko twórcze. W ramach Biblioteki działają 3 kluby: Klub Malucha, Dyskusyjny Klub Książki i Klub Miłośników Podróży. Klub Malucha istnieje od 2019 roku, w ramach jego działalności raz w tygodniu odbywają się cykliczne spotkania o charakterze plastyczno-czytelniczym dla najmłodszych i ich opiekunów. Z kolei Dyskusyjny Klub Książki to zrzeszenie miłośników słowa pisanego, którzy raz w miesiącu o stałej porze dyskutują o przeczytanej w ostatnim czasie książce. Klubowicze organizują także spotkania autorskie, w których mogą brać udział inne osoby zainteresowane. Z kolei Klub Miłośników Podróży zajmuje się szeroko rozumianą tematyką wydarzeń podróźniczych i turystycznych, organizując przy tym spotkania autorskie z różnymi podróżnikami. Odrębną sekcją Biblioteki jest **Uniwersytet III Wieku**. Został on utworzony z inicjatywy Wójta Gminy Miedzichowo, doktora Stanisława Piechoty. Zadaniem Uniwersytetu, oprócz działalności wpisującej się w tradycję kształcenia ustawicznego ukierunkowanego na seniorów, jest budowanie wewnętrznej integracji pośród mieszkańców różnych miejscowości całej gminy. W ramach Uniwersytetu zajęcia odbywają się w cyklu cotygodniowym, a ich uzupełnieniem są prowadzone raz w miesiącu, przez pasjonatów, specjalistów i wykładowców UAM wykłady. Oprócz tego studenci uczęszczają na różne wycieczki, wyjścia do kina, teatru lub opery, a także na basen.

Potencjał kształtowany jest również przez działające na obszarze rewitalizacji (lub poza nim) **organizacje pozarządowe**. Na podobszarach rewitalizacji Miedzichowo i Jabłonka Stara aktywnie działają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które czuwają nad bezpieczeństwem przeciwpożarowym i powodziowym na terenie gminy, a oprócz tego biorą udział m.in. w zabezpieczeniu wydarzeń kulturalnych i sportowych. Poza wymienionymi, na terenie gminy Miedzichowo działają także OSP w Bolewicach oraz OSP w Grudnej. Na terenie Gminy funkcjonują także inne organizacje pozarządowe takie jak: Klub Sportowy KS Dąb Bolewice, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Aktywnych Kobiet Bolewic, Stowarzyszenie Uśmiech Pokoleń oraz Stowarzyszenie „Kaliber 1257”. Bezpośrednio na obszarze rewitalizacji oprócz wcześniej wymienionych, działają 3 organizacje pozarządowe, które stanowią potencjał do wykorzystania w zakresie prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Pełną nazwę podmiotu oraz zakres działalności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16 Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji

Nazwa podmiotu:	Zakres działalności:
<p>Stowarzyszenie Lewiczynek -ZIELONA PRZYSTAŃ Gminy Miedzichowo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promocja regionalnych produktów i usług, promocja i rozwój regionu, - działania na rzecz porządku i bezpieczeństwa publicznego, działalność wydawnicza i internetowa, współpraca, nawiązywanie kontaktów oraz wymiana informacji, doświadczeń z organizacjami krajowymi i zagranicznymi o podobnym profilu działania, - realizacja Sołeckiej Strategii Rozwoju Sołectwa Lewiczynek – odnowa i rozwój wsi - poprawa walorów estetycznych, krajobrazowych i turystycznych regionu- - wzmocnienie więzi miejscowej ludności z małą ojczyzną oraz pielęgnowanie jej tradycji, - ochrona środowiska, działalność kulturalna, upowszechnianie wiedzy o historii regionu, - działalność profilaktyczna związana z patologiami społecznymi, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz rekreacji ruchowej, - działalność na rzecz edukacji prozdrowotnej i ochrony zdrowia mieszkańców, integracja środowiska młodych ludzi, osób dorosłych oraz całych rodzin, - wspieranie rozwoju ekonomicznego regionu, działalność wspomagająca wychowanie i rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży,

	<ul style="list-style-type: none"> - działalność na rzecz poszerzania horyzontów wiedzy osób dorosłych, wspieranie i niesienie pomocy osobom starszym, poszkodowanym lub będącym w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej,
<p>Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Przyjaciół Ziemi Miedzichowskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie i aktywizowanie społeczności mieszkającej na wsi, w celu rozwiązywania problemów lokalnych oraz podnoszenia poziomu życia, - tworzenie sprzyjającego klimatu dla powstawania i rozwoju amatorskich grup artystycznych, - wspieranie działań promujących miejscową kulturę i tradycję, - troska o środowisko przyrodnicze i kulturowe, - podnoszenie poziomu oświaty na wsi, - zapobieganie patologiom społecznym, - rozwój turystyki i agroturystyki, - działania na rzecz integracji z unią europejską,
<p>Stowarzyszenie "Miedzichowo-bezpieczna gmina"</p>	<ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie działań zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa na terenie gminy. Stowarzyszenie i jego członkowie świadomi roli konstytucyjnych organów gwarantujących bezpieczeństwo i porządek nie zamierzają ingerować w ich funkcjonowanie lecz jedynie chcą wspierać materialnie komisariat policji w Miedzichowie tak, aby możliwe było szybkie i sprawne działanie policji. Realizacja tego celu odbywać się będzie we współdziałaniu z zarządem gminy i jej rady. - inicjowanie zadań sprzyjających szeroko rozumianemu porządkowi i bezpieczeństwu publicznemu oraz przeciwdziałaniu patologiom społecznym, udzielanie niezbędnej pomocy w tym zakresie łącznie z osobami pokrzywdzonymi przestępstwami komunikacyjnymi. - wspieranie materialnie policji w Miedzichowie tak, aby możliwe było szybkie i sprawne jej działanie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miedzichowo.

Oprócz wymienionych wyżej stowarzyszeń, na terenie rewitalizacji funkcjonują dwa Koła Gospodyń Wiejskich: **Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Orły Prądnicki** oraz **Koło Gospodyń Wiejskich „Kwiat Jabłoni”**. Jednostki te zajmują się szeroko rozumianą działalnością na rzecz środowisk wiejskich, w tym wsparciem i rozwojem przedsiębiorczości wsi oraz aktywizacją mieszkańców. Do zakresu działań KGW zalicza się m.in.: organizację kiermaszy, jarmarków, zbiórek, wydarzeń kulturalnych, imprez tematycznych i wycieczek.

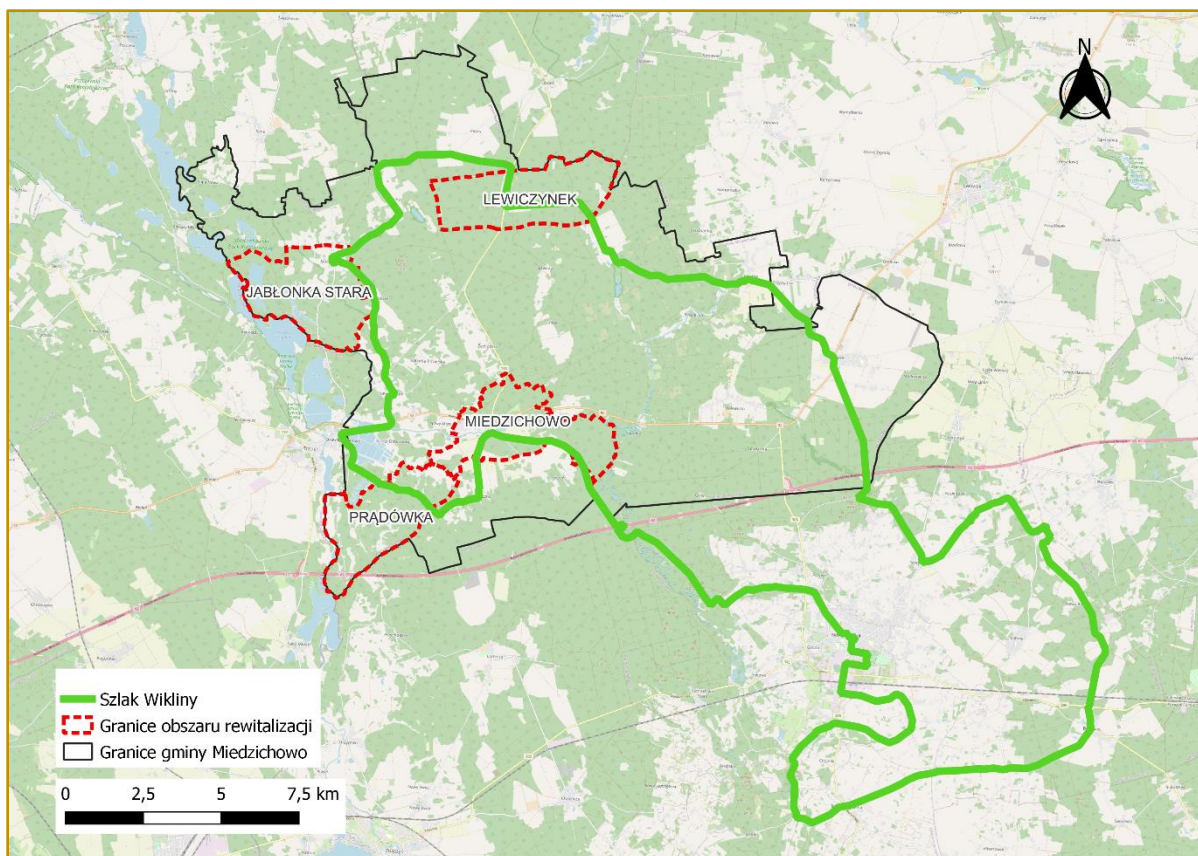
Niewątpliwie potencjał gminy stanowią także **nieużytkowane tereny oraz budynki** m.in. obiekty po dawnych dworcach kolejowych w Prądnicy i Lewiczyńku, budynek dawnej restauracji przy ul. Poznańskiej 19 w Miedzichowie – budynki te posiadają wolne przestrzenie do zagospodarowania, jednak ze względu na to, że obecnie stoją puste, ulegają stopniowemu niszczeniu. Wśród wymienionych obiektów, własność gminy Miedzichowo stanowi budynek dawnego dworca kolejowego w Lewiczyńku wraz z zabudową przylegającą oraz budynek dawnej restauracji przy ul. Poznańskiej 19 w Miedzichowie. Nieużytkowanymi terenami, mogącymi przyczynić się do rozwoju gminy są tereny towarzyszące opustoszałym dworcem kolejowym, polana znajdująca się za cmentarzem ewangelickim w Lewiczyńku, działka o nr 55/2 w Jabłonce Starej, a także plac za Dymarkami Miedzichowskimi w Miedzichowie. Po przeprowadzeniu odpowiednich przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zdegradowane tereny mogłyby zyskać zupełnie nowe funkcje, dzięki czemu zaczęłyby służyć nie tylko lokalnej społeczności, ale także osobom przyjezdnym. A oprócz tego na obszarze rewitalizacji zwiększyłaby się dostępność do usług społecznych.

Elementem kształującym tożsamość lokalną i patriotyzm mieszkańców gminy Miedzichowo jest także **dziedzictwo kulturowe**, na które składają się m.in. lokalna historia, a także związane z nią

miejsca i zabytki, które znajdują się zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i poza nim. Historia gminy Miedzichowo silnie związana jest z obszarami leśnymi, które pokrywają około 70% jej powierzchni. Oprócz wyrębu lasu popularne było tu także hutnictwo żelaza i miedzi. Wsie powstające w granicach gminy tworzone były najczęściej przez olędrów – uchodźców z Holandii osiedlających się na ziemiach polskich. Pozostałości po olęderskiej kulturze w postaci zachowanych zabudowań najbardziej widoczne są w miejscowościach powstałych na śródleśnych łąkach – znajdują się w nich m.in. domy szachulcowe. Za najważniejsze, nieruchome zabytki gminy Miedzichowo uznaje się: Kościół p. w. Chrystusa Króla z 1936 roku zlokalizowany w Bolewicach, Kościół ewangelicki, obecnie rzymsko-katolicki p. w. Św. Stanisława Biskupa z 1907 roku w Miedzichowie wraz z pastorówką (obecnie plebanią), Młynarzówkę (nr 44) znajdującą się obecnie przy ul. Zbąszyńskiej 2 z poł. XIX wieku, a także stanowisko archeologiczne, grodzisko łużyckie w osadzie leśnej Królewiec.

Nawiązaniem do kultury i tradycji gminy jest także **Szlak Wikliny** (projekt Gminy Miedzichowo zrealizowany przy współpracy Starostwa Powiatowego w Nowym Tomyślu, Gminy Nowy Tomyśl, Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie i Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa w Nowym Tomyślu, współfinansowany ze środków finansowych Samorządu Województwa Wielkopolskiego, którego pomysłodawcą jest Pan doktor Stanisław Piechota, Wójt Gminy Miedzichowo). Dzięki Szlakowi Wikliny przybliżona została tematyka uprawy wikliny i rzemiosła plecionkarskiego. Projekt ten obejmował utworzenie stu kilometrowej, edukacyjno-turystycznej trasy rowerowej. Na trasie zlokalizowanych zostało 17 punktów wartych uwagi takich jak: Dymarki Miedzichowskie, Leśna Koziarnia, Ranczo Colorado, Leśna Farma, Zagroda u Kuski, Słow Las, Aleja Lipowa, Pszczelarz pod Lipą, Ferma Strusi „U Sołtysa”, Kino za Rogiem, Izba Leśna, Kościół p. św. Marcina, Wiklinowy Świat, Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa, Kosz wiklinowy/Nowy Tomyśl, Wigwam w Przyłęku i ZIK – pracownia ceramiczna. Oprócz wyżej wskazanych na i w pobliżu szlaku znajdują się inne warte uwagi miejsca. Warto jest zaznaczyć, że Szlak Wikliny przebiega przez wszystkie 4 podobszary rewitalizacji tj. Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo. Wszystkie punkty na trasie wraz z ich opisem dostępne są do wglądu na stronie internetowej www.szlakwikliny.pl. Poniżej przedstawiona została mapa trasy na tle gminy Miedzichowo oraz obszaru rewitalizacji.

Rysunek 25 Trasa Szlaku Wikliny

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://szlakwikliny.pl/mapa-serwisu>.

Ważnym na Szlaku Wikliny punktem znajdującym się na podobszarze rewitalizacji Miedzichowo jest **Skansen Dymarki Miedzichowskie**. Jak wspomniano wyżej, gmina słynęła niegdyś z hutnictwa żelaza i miedzi. Tradycje z tym związane zachowały i się do dziś i są pielęgnowane między innymi podczas festynu archeologicznego pt. Dymarki Miedzichowskie oraz Eko-Jarmarku. Podczas tych wydarzeń kulturalnych lokalna społeczność i turyści mogą poznać zajęcia dawniej mieszkającej tu ludności takie jak: obróbka kamienia, kości i poroża, wykonywanie naczyń ceramicznych i glinianych, tkactwo, obróbka drewna, rolnictwo, myślistwo, metalurgia, budowa pieca dymarskiego i wytapianie rudy żelaza. Gmina Miedzichowo wraz z Powiatem Nowotomyskim organizuje cyklicznie **Eko-Jarmark**, jest to wydarzenie skierowane do rolników ekologicznych, lokalnych producentów, artystów ludowych, organizacji i stowarzyszeń oraz rzemieślników. Eko Jarmarki promują ekologiczny styl życia wśród mieszkańców powiatu nowotomyskiego, ale także całego województwa wielkopolskiego, tworząc przy tym przestrzeń do nawiązywania bliższych relacji i kontaktów pomiędzy producentami a konsumentami. Podczas Jarmarku możliwy jest zakup ekologicznych produktów wystawianych przez lokalnych przedsiębiorców.

3.5. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Działania przeprowadzone na poszczególnych etapach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji (m.in. analiza wskaźnikowa, diagnoza pogłębiona, warsztat oraz wizja lokalna) potwierdziły nagromadzenie problemów społecznych występujących we wszystkich podobszarach

rewitalizacji. Współwystępowanie problemów odnotowano także w innych sferach tj.: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Potwierdziła się więc zasadność wyznaczenia obszaru rewitalizacji w jednostkach: Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo. Koncentracja negatywnych zjawisk w analizowanych sferach hamuje rozwój jednostek objętych rewitalizacją oraz całej gminy Miedzichowo. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zidentyfikowano w szczególności: wysoki poziom bezrobocia i związane z nim ubóstwo, a także wzrastające problemy z uzależnieniami (alkoholizm i narkomania), starzenie się społeczeństwa i odpływ mieszkańców, wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami przy niskim poziomie obiektów dostosowanych do zasad dostępności, brak integracji wśród mieszkańców, niedostateczną liczbę miejsc spędzania czasu wolnego, zły stan techniczny elementów przestrzeni publicznej.

Analizując sferę społeczną zauważa się, że najczęściej identyfikowanym problemem jest bezrobocie. W 2020 roku na cały obszar rewitalizacji zamieszkiwało 28,5% (16 osób) bezrobotnych. Spośród wszystkich podobszarów rewitalizacji z największym bezrobociem borykało się Miedzichowo, które zamieszkiwało 16,0% (9 osób) bezrobotnych ogółem. Niemożność znalezienia pracy skłania osoby młode do emigracji zarobkowej przez co odnotowuje się straty zarówno w sferze społecznej (demografia – odpływ ludności) jak i sferze ekonomicznej (brak środków do życia, zmniejszenie dochodów budżetowych gminy). Wzrastający poziom bezrobocia silnie związany jest z dużymi kosztami świadczeń socjalnych, niewykorzystywaniem zdolności do pracy osób bezrobotnych oraz kłopotami finansowymi, które często przyczyniają się do pogłębiania zjawiska ubóstwa. Z kolei rosnący poziom ubóstwa przyczynia się do pogłębiania problemów z zakresu izolacji społecznej, zależności od innych ludzi, niepokoju o własną przyszłość i poczucie napiętnowania. Rosnąca frustracja i usilna chęć radzenia sobie z tymi problemami, przy równoczesnej bezsilności i braku zaradności przyczynia się do pogłębiania problemów alkoholowych i szerzeniu aktów wandalizmu. Rosnąca skala problemów alkoholizmu i narkomani zaobserwowana została głównie przez osoby biorące udział w ankiecie dotyczącej problemów występujących na obszarze rewitalizacji. Obojętności związanej ze skutkami bezrobocia towarzyszy także zanik przynależności mieszkańców do swojego miejsca zamieszkania i traktowania go jako małej ojczyzny. Coraz częściej obserwuje się wtedy zniszczenia i zanieczyszczenia przestrzeni publicznych m.in.: graffiti na ścianach, powywracane kosze na śmieci, zaśmiecone stawy, inne zbiorniki wodne itp.

Aby walczyć z rosnącym poziomem bezrobocia należy stworzyć przestrzeń rozwoju i budowania kompetencji mieszkańców przy wykorzystaniu lokalnych potencjałów, zarówno materialnych (wolnych przestrzeni w istniejących budynkach gminnych), jak i niematerialnych (zaangażowaniu funkcjonujących organizacji pozarządowych). Zatrudnienie daje możliwość zapewnienia źródła utrzymania, jednak w szerszym kontekście to również możliwość nawiązywania relacji między współpracownikami, budowanie poczucia własnej wartości i godności.

Utrzymywanie relacji międzysąsiedzkich, aktywność i integracja społeczna to kolejne problemowe zjawiska zaobserwowane na obszarze rewitalizacji. Brak nawiązywania kontaktu z otoczeniem, zatracanie lokalnej tożsamości oraz brak więzi sąsiedzkich to zjawiska, które pośrednio przyczyniają się także do wysiedlania mieszkańców. Brak miejsc spędzania czasu wolnego i niski poziom integracji społecznej sprawiają, że zamiast dojeżdżać do innych miejscowości w poszukiwaniu rozrywki, zwłaszcza osoby młode, zaczynają emigrować i osiedlać się w miejscowościach z bogatszą ofertą kulturową. Warto zauważyć także, że nieliczne w obszarze rewitalizacji tereny rekreacyjne, posiadają bardzo ograniczone funkcje i nie oferują aktywności skierowanych do zróżnicowanej grupy odbiorców. Tego typu miejsca zaprojektowane są najczęściej z nastawieniem

na określoną grupę społeczną np. place zabaw dla dzieci. Na obszarze rewitalizacji brakuje jednak miejsc atrakcyjnych dla młodzieży czy osób dorosłych i seniorów. Uatrakcyjnienie wiejskiej przestrzeni publicznej wraz ze zwiększeniem oddolnych inicjatyw i działań będą odpowiedzią na pogłębiającą się skalę problemów związanych z ofertą kulturową obszaru rewitalizacji, a pokłosiem aktywnego udziału mieszkańców w organizowanych wydarzeniach będzie odbudowa więzi i relacji sąsiedzkich.

W związku z wzrastającą liczbą osób starszych oraz osób ze szczególnymi potrzebami, coraz częściej zauważa się potrzebę dostosowania przestrzeni i obiektów publicznych do potrzeb tej grupy społecznej. Podjęte w tym zakresie działania wpłyną m.in. na wzrost samodzielności takich osób, dzięki czemu będą mogły we własnym zakresie zaspokoić najpilniejsze potrzeby. A to skutkować będzie zwiększeniem poczucia własnej wartości i świadomością, że nie jest się zależnym od drugiego człowieka. Dostępność przestrzeni publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami poskutkuje również większym poziomem włączenia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w życie lokalnej społeczności.

Podobszary rewitalizacji Jabłonka Stara i Prądówka są położone na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Podczas planowania i realizacji działań rewitalizacyjnych, należy każdorazowo uwzględniać wymagania i przepisy prawne dotyczące gospodarowania na tego typu obszarach.

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi wyraz aspiracji władz samorządowych, mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji. Określa ona opis docelowego stanu obszaru po przeprowadzeniu zaplanowanych w niniejszym dokumencie działań rewitalizacyjnych.

Wizja stanowi wizualizację celu głównego, nadrzędnego względem celów rewitalizacji wskazanych w dokumencie, jednocześnie zawiera w sobie odniesienie do wszystkich sfer funkcjonowania obszaru, na których planowana jest rewitalizacja. Jest również pewnego rodzaju odpowiedzią na pytanie o powód i zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji w danej jednostce.

Istotną rolą wizji jest także zjednoczenie interesariuszy rewitalizacji wokół pewnej idei. Zarówno mieszkańcy obszaru rewitalizacji, jak i funkcjonujące tam stowarzyszenia, przedsiębiorstwa, jednostki administracyjne powinni utożsamiać się z określoną wizją. Wypracowana wizja powinna łączyć różne środowiska, które wspólnie będą pracowały nad jej urzeczywistnieniem.

Przyjmując powyższe założenie, zdefiniowano wizję obszaru rewitalizacji w 2033 r.:

W 2033 roku obszar rewitalizacji składający się z podobszarów: Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo to przestrzeń charakteryzująca się wzmocnioną spójnością społeczną, gdzie tradycja i kultura są siłą napędową do dalszego rozwoju gminy, gdzie mieszkańcy chętnie osiedlają się na stałe, a przyjezdni spędzają czas wolny. To przestrzeń bezpieczna, przedsiębiorcza, wykorzystująca lokalne potencjały, przyjazna dla każdego.

Realizacja działań rewitalizacyjnych prowadzonych w latach 2023-2033 na terenie jednostek Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo, przyczyniła się do ograniczenia występowania problemów społecznych związanych z bezrobociem, ubóstwem, wykluczeniem społecznym osób ze szczególnymi potrzebami, a także niewielką aktywnością społeczną i niskim poziomem integracji wśród mieszkańców.

Dzięki nowopowstałym miejscom integracji mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej gminy Miedzichowo swobodnie nawiązują nowe relacje oraz zacieśniają więzi sąsiedzkie. Ponownie zagospodarowana przestrzeń jest estetyczna, funkcjonalna, bezpieczna i dostępna dla każdego odwiedzającego. O nowopowstałą infrastrukturę (zwłaszcza przy dawnych dworach kolejowych) dba cała lokalna społeczność, nie obserwuje się tu już aktów wandalizmu. Dzięki odnowionym elementom przestrzeni publicznej i organizacji licznych wydarzeń kulturalnych coraz więcej młodych ludzi osiedla się na obszarze rewitalizacji. W rezultacie obserwuje się pozytywne tendencje demograficzne oraz wzrost kapitału społecznego i ekonomicznego. Usługi publiczne w gminie Miedzichowo świadczone są na najwyższym poziomie, co przyczynia się do zadowolenia i wzrostu jakości życia mieszkańców.

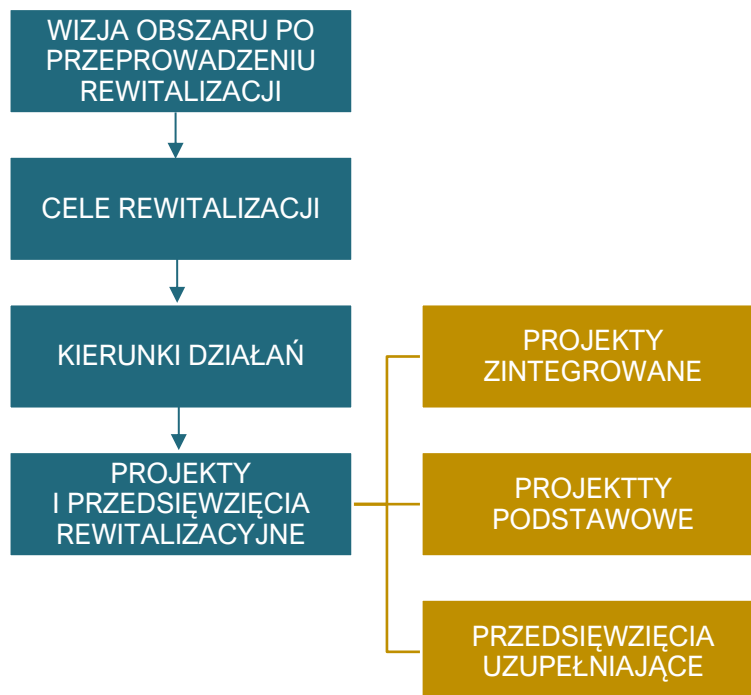
Rewitalizacja przestrzeni i obiektów publicznych oraz zabytkowych, odbywała się z uwzględnieniem zachowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych obszaru, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2033 roku będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Wskazane cele i kierunki działań stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby, służące ograniczeniu bądź wyeliminowaniu negatywnych zjawisk w sferze społecznej, ale również w pozostałych sferach (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do rewitalizacji.

Cele i kierunki rewitalizacji będą osiąganymi poprzez realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wskazanych w rozdziale 7. Poniżej przedstawiono strukturę programowej części procesu rewitalizacji.

Rysunek 26 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Z uwagi na podobieństwo problemów występujących na poszczególnych podobszarach rewitalizacji (Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo), cele i kierunki rewitalizacji wyznaczone zostały łącznie. Dodatkowo, takie podejście pozwoli na zacieśnienie więzi sąsiedzkich i zintegrowanie lokalnej społeczności z całą gminą Miedzichowo. Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono łącznie 15 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 celów rewitalizacji.

Tabela 17 Cele i kierunki rewitalizacji

CEL 1	Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Kierunek 1.1.	Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności
Kierunek 1.2.	Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych
Kierunek 1.3.	Stworzenie miejsca działalności dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów
Kierunek 1.4.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Kierunek 1.5.	Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania
CEL 2	Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego
Kierunek 2.1.	Adaptacja budynków podworcowych i pokolejowych wraz z terenami przyległymi na cele społeczne
Kierunek 2.2.	Rozwój infrastruktury społecznej, w tym sportowo-rekreacyjnej
Kierunek 2.3.	Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców
Kierunek 2.4.	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy
Kierunek 2.5.	Stworzenie miejsc odpoczynku i rekreacji
CEL 3	Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu
Kierunek 3.1.	Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji
Kierunek 3.2.	Rozpoczęcie działań promocyjnych regionu
Kierunek 3.3.	Poprawa wizerunku miejscowości poprzez rewitalizację terenów publicznych
Kierunek 3.4.	Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym

Źródło: opracowanie własne.

6. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie kraju, województwa i gminy

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 ma przede wszystkim wymiar lokalny. Dokument odpowiada na problemy zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji, kreując tym samym rozwój na poziomie jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest gmina Miedzichowo. W poniższej tabeli przedstawiono analizę dokumentów krajowych, regionalnych i lokalnych, które dotyczą obszaru gminy Miedzichowo, a jednocześnie wszystkich podobszarów rewitalizacji.

Tabela 18 Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji

Dokumenty na poziomie krajowym
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR
<p>Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców kraju przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarach: społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Jednym z kluczowych czynników wpływających na realizację tego celu jest zapewnienie skutecznie działającego państwa i instytucji służących wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu.</p> <p>W SOR przedstawiono nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony. Podejście to opiera się na indywidualnym potencjale terytorialnym, inwestycjach, innowacjach, rozwoju, eksporcie oraz wysoko przetworzonych produktach. Fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.</p> <p>W SOR wyznaczono trzy cele szczegółowe:</p> <p>I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna).</p> <p>II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie).</p> <p>III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE).</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 (SRKL)
<p>Celem głównym Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Odpowiada to celowi szczegółowemu II Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).</p> <p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 wyznacza cztery cele szczegółowe:</p> <p>Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych.</p> <p>Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej.</p> <p>Cel szczegółowy 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.</p> <p>Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.</p>
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 (SRKS)

Celem głównym SRKS 2030 jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. Odnosi się on bezpośrednio do realizacji celów SOR.

Cel główny SRKS 2030 jest doprecyzowany przez trzy cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne.

Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich.

Cel szczegółowy 3: Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Celem głównym KSRR jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągania zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiąganiu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.

Cel główny polityki regionalnej do roku 2030 będzie realizowany w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe:

Cel szczegółowy 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,

Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych,

Cel szczegółowy 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK)

KPZK jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym określającym warunki oraz wizję zagospodarowania przestrzennego kraju. KPZK 2030 posiada cechy strategii ogólnorozwojowej, która wiąże planowanie przestrzenne z elementami rozwoju społeczno-gospodarczego. W dokumencie przedstawione zostały cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju, a także wytyczne w temacie zasad i mechanizmów wdrażania polityk rozwojowych.

KPZK 2030 określa 6 głównych celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Dokumenty na poziomie regionalnym

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

W dokumencie nakreślono wizję rozwoju województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku: Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, łączący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką,

aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa.

Powyższą wizję odzwierciedlają następujące cele strategiczne i operacyjne:

Szczegółowa analiza powiązań celów Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku oraz Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033
<p>1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców.</p> <p>1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu.</p> <p>1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia.</p> <p>1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy.</p>	<p>CEL 1 Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności</p> <p>Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych</p> <p>Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p> <p>CEL 3 Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu</p> <p>Kierunek 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 3.2. Rozpoczęcie działań promocyjnych regionu</p>
<p>2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu.</p> <p>2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie.</p> <p>2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom.</p> <p>2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu.</p>	<p>CEL 1 Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności</p> <p>Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych</p> <p>Kierunek 1.3. Stworzenie miejsca działalności dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów</p> <p>Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p> <p>Kierunek 1.5. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania</p> <p>CEL 2 Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego</p> <p>Kierunek 2.1. Adaptacja budynków podworcowych i pokolejowych wraz z terenami przyległymi na cele społeczne</p> <p>Kierunek 2.2. Rozwój infrastruktury społecznej, w tym sportowo-rekreacyjnej</p>

	<p>Kierunek 2.3. Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.4. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy</p> <p>Kierunek 2.5. Stworzenie miejsc odpoczynku i rekreacji</p> <p>CEL 3 Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu</p> <p>Kierunek 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 3.2. Rozpoczęcie działań promocyjnych regionu</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa wizerunku miejscowości poprzez rewitalizację terenów publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym</p>
<p>3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski.</p> <p>3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa.</p> <p>3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski.</p> <p>3.3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i efektywności energetycznej.</p>	<p>CEL 2 Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego</p> <p>Kierunek 2.1. Adaptacja budynków podworcowych i pokolejowych wraz z terenami przyległymi na cele społeczne</p> <p>Kierunek 2.3. Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców</p> <p>Kierunek 2.4. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy</p> <p>CEL 3 Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu</p> <p>Kierunek 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa wizerunku miejscowości poprzez rewitalizację terenów publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym</p>
<p>4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.</p> <p>4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług.</p> <p>4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju.</p>	<p>CEL 1 Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p> <p>Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych</p>

Kierunek 1.3. Stworzenie miejsca działalności dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr V/70/19 z 25 marca 2019 roku w sprawie: uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania. Dokument określa najistotniejsze uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego województwa, model rozwoju przestrzennego, politykę przestrzenną i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące wszystkie zagadnienia istotne dla planowania przestrzennego.

Gmina Miedzichowo została zaliczona do następujących obszarów terytorializacji polityki rozwoju:

- Wiejski Obszar Funkcjonalny,
- Wiejskie obszary wymagające wsparcia procesów rozwojowych,
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w skali dorzeczy,
- Obszary cenne przyrodniczo,
- Obszary ochrony krajobrazów kulturowych,
- Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych.

W ramach każdego z obszarów wskazane zostały zasady zagospodarowania przestrzennego. Wśród najistotniejszych, z którymi spójność zachowuje niniejszy dokument, można wymienić:

- ochrona charakterystycznych elementów krajobrazu wiejskiego – alei drzew, parków, cmentarzy, układu dróg, kapliczek i krzyży przydrożnych oraz zabudowy o wiejskim charakterze (spójność z kierunkiem 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji),
- realizacja działań rewitalizacyjnych (spójność z całym Gminnym Programem Rewitalizacji),
- zachowanie dziedzictwa materialnego i niematerialnego związanego z kulturą ludową wsi (spójność z kierunkiem 3.4. Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym),
- wzmocnienie kapitału ludzkiego i rozwój edukacji (spójność z kierunkami 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności, 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych),
- rozwój turystyki, w tym turystyki wiejskiej i agroturystyki (spójność z kierunkiem 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji),
- rozwój organizacji pozarządowych działających na wsi (spójność z kierunkiem 1.3. Stworzenie miejsca działalności dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów).

Dokumenty na poziomie ponadlokalnym

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Nowotomyskiego na lata 2018-2028

W Strategii określono wizję rozwoju powiatu świdnickiego, która brzmi:

„Powiat Nowotomyski jako nowoczesny i prężnie rozwijający się obszar gospodarczy, który jest przyjazny mieszkańcom, inwestorom i turystom. Powiat z rozwijającą się infrastrukturą techniczną i społeczną, bezpieczny i ekologiczny obszar rozwoju Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Nowotomyskiego na lata 2018 – 2028 gospodarczego, na terenie, którego stosowane są zasady zrównoważonego rozwoju we wszystkich aspektach życia. Zintegrowane samorządy lokalne wspólnie działające na rzecz rozwoju oraz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do życia”.

Powyższa wizja zostanie osiągnięta poprzez realizację celów strategicznych skupionych w ramach 5 obszarów:

Obszar strategiczny 1: SPOŁECZNOŚĆ

Cel szczegółowy 1.1: System zapobiegania kryzysom rodziny oraz kompleksowego wsparcia osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną

Cel szczegółowy 1.2: Wsparcie rozwoju usług opieki zdrowotnej i medycznej

Cel szczegółowy 1.3: Stworzenie warunków do powszechnego dostępu do oświaty zgodnie z zainteresowaniami, zdolnościami młodzieży oraz potrzebami rynku pracy

Cel szczegółowy 1.4: Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego w powiecie Nowotomyskim

Cel szczegółowy 1.5: Rozwój społeczeństwa obywatelskiego w powiecie nowotomyskim

Obszar strategiczny 2: INFRASTRUKTURA

Cel szczegółowy 2.1: Budowa i modernizacja dróg wraz z ich najbliższym otoczeniem

Cel szczegółowy 2.2: Wsparcie rozwoju infrastruktury kulturalnej i sportowej

Cel szczegółowy 2.3: Rozwój infrastruktury technicznej przeciwdziałającej wykluczeniu cyfrowemu

Obszar strategiczny 3: GOSPODARKA

Cel szczegółowy 3.1: Tworzenie warunków dla rozwoju aktywności gospodarczej

Cel szczegółowy 3.2: Promocja i wsparcie lokalnego rolnictwa

Cel szczegółowy 3.3: Wsparcie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich w zakresie działalności pozarolniczej

Obszar strategiczny 4: PRZESTRZEŃ

Cel szczegółowy 4.1: Wsparcie rozwoju infrastruktury turystycznej w celu rozwoju różnych form turystyki

Cel szczegółowy 4.2: Poprawa dostępności do usług publicznych dla osób niepełnosprawnych form turystyki

Obszar strategiczny 5: OCHRONA ŚRODOWISKA

Cel szczegółowy 5.1: Poprawa jakości ochrony środowiska

Cel szczegółowy 5.2: Ochrona zasobów przyrodniczych

Cel szczegółowy 5.3: Edukacja proekologiczna

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowotomyskiego na lata 2015-2025

Strategia wyznacza cele strategiczne i operacyjne, które pozwalają na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Wdrożenie przewidzianych działań powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych lub zminimalizowania ich skutków.

Strategia zawiera cele operacyjne przyporządkowane do celów strategicznych takich jak:

Cel 1. Sprawnie działający rynek edukacji oraz rynek pracy ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych

Cel 2. Zdrowa społeczność lokalna

Cel 3. Sprawny system wsparcia lokalnej społeczności w szczególności jej podstawowej komórki, jaką jest rodzina oraz rozwoju i wsparcia systemu pieczy zastępczej

Cel 4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwoju z Planem Lokalnego Rozwoju Gminy Miedzichowo 2021-2030

Powyższa Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania gminą. Określa strategiczne kierunki rozwoju w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

W Strategii wskazano misję i wizję:

Misja: „Misją gminy jest zapewnienie wzrostu jakości życia jej mieszkańców poprzez rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa, infrastruktury, edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej, turystyki i sportu z wykorzystaniem współpracy i lokalnych zasobów, mocnych stron gminy oraz szans dla przezwyciężenia słabych stron i zagrożeń zgodnie z zasadami zrównoważonego

Rozwoju

Wizja: „Gmina Miedzichowo oferuje społecznie akceptowalne warunki życia i interesujące miejsca pracy z dostępem do usług publicznych wyższej jakości, przy eliminacji wykluczeń w dostępie do Internetu, usług zdrowotnych, opieki społecznej oraz w zakresie korzystania z infrastruktury. Gmina Miedzichowo przedsiębiorcza i efektywna rolniczo, atrakcyjna inwestycyjnie, bezpieczna dla życia i biznesu, lokalny lider upraw ekologicznych, produkcji zdrowej żywności, zwierzęcej i przetwórstwa, atrakcyjna dla turystyki, sportu, rekreacji, wypoczynku i odnowy biologicznej, miejscem zintegrowanej współpracy społecznej nastawionej na rozwój oraz wyższą jakość edukacji i kultury z zachowaniem jej dziedzictwa lokalnego.”

Dokument zawiera następujące cele strategiczne i operacyjne:

CEL STRATEGICZNY I. Poprawa lokalnego rynku pracy i warunków życia mieszkańców poprzez rozwój możliwości zatrudnienia i dostępu do usług publicznych oraz w zakresie Korzystania z infrastruktury technicznej

- I.1 Promowanie przedsiębiorczości lokalnej i aktywizacja zawodowa
- I.2 Poprawa jakości edukacji – podnoszenie kwalifikacji zawodowych
- I.3 Poprawa stanu infrastruktury technicznej, środowiska oraz bezpieczeństwa mieszkańców
- I.4 Rozwój lokalnej gospodarki dla potrzeby seniorów
- I.5 Poprawa dostępu i jakości usług publicznych

CEL STRATEGICZNY II. Wzmocnienie lokalnego potencjału gospodarczego

- II.1 Poprawa konkurencyjności i innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw, w tym gospodarstw rolnych gminy
- II.2 Opracowanie analizy dotyczącej możliwości wsparcia systemu grup producenckich na ekologicznych gospodarstwach rolnych i producentów zdrowej żywności terenie gminy
- II.3 Rozwój innych, nowych rodzajów produkcji w oparciu o istniejące w gminie zasoby pracy, tradycje produkcji i dostępne tereny inwestycyjne
- II. 4 Opracowanie programu rozwoju gospodarczego gminy Miedzichowo wraz z programem promocji terenów inwestycyjnych

CEL STRATEGICZNY III. Poprawa dostępności transportowej wewnątrz Gminy

- III. 1 Poprawa dostępności i spójności lokalnej sieci drogowej
- III. 2 Wykorzystanie terenu linii kolejowej Międzychód – Zbąszyń do budowy ścieżki rowerowej
- III. 3 Rozwój specjalizacji logistyczno-magazynowej na terenie gminy

CEL STRATEGICZNY IV. Zrównoważony rozwój obszarów sołeckich gminy

- IV.1 Gmina Miedzichowo liderem produkcji ekologicznej
- IV.2 Zrównoważony rozwój sołectw i siedlisk gminy

CEL STRATEGICZNY V. Rozwój potencjału turystycznego gminy w oparciu o warunki naturalne i dziedzictwo kulturowe

- V.1 Opracowanie broszur, folderów turystycznych, map, przygotowanie strony internetowej, akcji mailingowej z programami planowanych imprez w gminie, w tym materiałów reklamowych dla określonych grup docelowych dotyczących wykorzystania usług w gminnym centrum profilaktyki zdrowotnej
- V. 2 Rozwój potencjału turystycznego gminy
- V.3 Rozwój usług w gminnym centrum profilaktyki zdrowotnej połączona z fizjoterapią i rehabilitacją

CEL STRATEGICZNY VI. Integracja i współpraca lokalna

- VI. 1 Integracja i współpraca instytucji publicznych i organizacji Pozarządowych
- VI. 2 Budowa marki gminy Miedzichowo

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 - 2026 jest wieloletnim dokumentem, który ma istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej oraz dla bezpieczeństwa społecznego mieszkańców Gminy Miedzichowo a w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Jest to dokument wyznaczający główne kierunki działań mających na celu zapewnienie mieszkańcom Gminy Miedzichowo odpowiedniej jakości życia i zabezpieczenia ich podstawowych potrzeb.

Dokument zawiera następujące cele szczegółowe:

1. Skuteczne wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.
2. Łagodzenie skutków patologii społecznej.
3. Poprawa jakości życia ludzi starszych.
4. Zmniejszenie izolacji osób niepełnosprawnych.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miedzichowo

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo zostało przyjęte uchwałą Nr XXXIII/173/98 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 16 czerwca 1998 r. Ostatnia zmiana została przyjęta uchwałą Rady Gminy Miedzichowo nr XX/112/2012 z dnia 27.09.2012 r.

Strategicznym celem rozwoju gminy Miedzichowo jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy zintegrowany z walorami środowiska przyrodniczego.

Celami zagospodarowania przestrzennego gminy ujętymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo są:

- a. Racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, społecznych i gospodarczych dla rozwoju gminy;
- b. Stworzenie warunków do zagospodarowania umożliwiającego pełnienie przez gminne jednostki osadnicze roli ośrodków wielofunkcyjnych, zarówno dla mieszkańców regionu jak i turystów, związanego w szerokim zakresie z wymianą towarową i obsługą ruchu turystycznego.
- c. Stworzenie warunków do inwestowania, w terenach korzystnych z punktu widzenia środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem jego ochrony;
- d. Przebudowa układu drogowego pod kątem ograniczenia uciążliwości wywołanych ruchem tranzytowym oraz zwiększenia dostępności komunikacyjnej do wszystkich części gminy;
- e. Utrzymanie tożsamości kulturowej gminy;
- f. Uporządkowanie funkcjonalno-przestrzenne i estetyczne zabudowy, w tym kształtowanie wnętrza architektonicznych w nawiązaniu do tradycji;
- g. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego, w tym ochrona przed zabudową terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo oraz kanałów wentylacyjnych;
- h. Poprawa warunków życia ludności, związana z podniesieniem jego jakości.

Sołecka Strategia Rozwoju Sołectwa Lewiczynek w Gminie Miedzichowo na lata 2021 - 2026

Strategia została przygotowana przez przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi. W trakcie prac przeprowadzono dwa warsztaty strategiczne oraz wizję lokalną w Sołectwie Lewiczynek. Dokument przyjęto uchwałą nr XXVIII/260/2021 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 28 grudnia 2021 r.

Strategia zawiera hasłowo sformułowaną wizję, która brzmi: „Lewiczynek – warto odwiedzić – przyjemnie mieszkać”. Wizja zawiera również obraz sołectwa w 2026 roku, w tym atrakcje turystyczne i rekreacyjne takie jak teren rekreacyjno-wypoczynkowy „Leśna Zagroda” oraz miejsce dla turystów „Przystań Rowerowa”.

W programie długoterminowym odnowy wsi Lewiczynek znalazły się cele i działania, które pomóc mają w urzeczywistnieniu zaproponowanej wizji. W Strategii zaplanowano m.in. następujące działania:

- Uporządkowanie terenu po cmentarzu ewangelicko - protestanckim
- Utworzenie miejsca pamięci na terenie po byłym cmentarzu ewangelicko - protestanckim.

- Powstanie ścieżki przyrodniczo - historycznej „Śladami Przodków”
- Powstanie placu zabaw dla dzieci
- Powstanie siłowni na świeżym powietrzu
- Powstanie wiaty biesiadnej z miejscem na ognisko
- Powstanie "Zagrody Leśnej"
- Remont kapitalny budynku po nieczynnej stacji kolejowej
- Zagospodarowanie terenu przy nieczynnej stacji kolejowej.
- Powstanie "Przystani rowerowej”

Źródło: opracowanie własne.

Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 wpłynie pozytywnie na osiągnięcie celów operacyjnych i strategicznych wskazanych w powyższych dokumentach. Zapisy GPR pozostają spójne z zapisami przeanalizowanych dokumentów programowych i strategicznych.

7. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej.

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w granicach 4 podobszarów rewitalizacji (Lewiczynek, Jabłonka Stara, Prądówka i Miedzichowo) zostały sporządzone w taki sposób, aby ich realizacja przyczyniała się do poprawy sytuacji na całym obszarze rewitalizacji, w szczególności w sferze społecznej. Poprawa estetyki przestrzeni, remont i wszelkie modernizacje zdegradowanych terenów i obiektów były zadaniami uzupełniającymi, bez których nie można by realizować postawionych celów społecznych. W ramach rewitalizacji zaplanowano szeroki katalog działań, na który składają się cztery projekty zintegrowane, trzy projekty podstawowe oraz dwa przedsięwzięcia uzupełniające. Projekty zintegrowane to te, które w zasadniczy sposób przyczynią się do odwrócenia negatywnych trendów na obszarze rewitalizacji, są one rozbudowane, natomiast projekty podstawowe to mniejsze projekty dotyczące jednego przedsięwzięcia. Z kolei przedsięwzięcia uzupełniające mają charakter głównie infrastrukturalny, techniczny, jednak ich realizacja wpłynie pozytywnie na osiągnięcie założonych celów rewitalizacji.

Projekty zintegrowane to grupy powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu. Tworzą one mikroprogramy, w ramach których modernizacja kubatury i przestrzeni stworzy warunki do zapobiegania zanikowi niektórych funkcji, umożliwi wprowadzenie nowych funkcji społecznych, sprzyjać będzie budowaniu więzi społecznych i przywróceniu równowagi życia społecznego. Projekty zintegrowane realizowane będą przez gminę Miedzichowo we współpracy z interesariuszami rewitalizacji. Na tym etapie zakres projektów, a także katalog potencjalnych partnerów zostały zdefiniowane w sposób generalny. Po zakończeniu procesu konsultacji społecznych projektu GPR i uwzględnieniu ewentualnych uwag, planuje się niezwłoczne przystąpienie do realizacji fazy przygotowawczej projektów zintegrowanych. W szczególności planowane są spotkania z potencjalnymi partnerami projektów, w celu zapewnienia ich udziału w planowaniu, a docelowo w realizacji projektów zintegrowanych. Wówczas zostaną doprecyzowane założenia projektów w taki sposób, żeby były one realizowane dla mieszkańców i z mieszkańcami (przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, lokalnymi liderami, beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji).

7.1. Lista planowanych zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 1
<p style="text-align: center;">Centrum Integracji Wiejskiej – adaptacja budynku po nieczynnej stacji kolejowej w Lewiczynku, renowacja obiektów infrastruktury usług społecznych wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych oraz utworzeniem przystani rowerowej</p>
<p>Tętniące niegdyś życiem stacje, dworce i linie kolejowe, zarówno w miastach jak i na obszarach wiejskich coraz częściej znikają z mapy transportowej Polski. Niewykorzystywane, opustoszałe obiekty wraz z kolejową infrastrukturą popadają z czasem w ruinę, tracąc przy tym cenne elementy dziedzictwa historycznego. Aby zatrzymać degradację tych obiektów samorządy decydują się na zmiany sposobu ich użytkowania i ponowne zagospodarowanie przyległych do nich terenów.</p> <p>W Lewiczynku znajduje się stacja kolejowa wraz z przystankiem osobowym obsługującym przed laty ruch pasażerski, a także pomieszczenie gospodarcze, budynek po szaletach oraz zamknięta ładownia kolejowa. Obecnie całą infrastrukturę kolejową cechuje wysokie zużycie i zły stan techniczny (zarówno elementów zewnętrznych jak i wewnętrznych), dlatego nie nadaje się do dalszej eksploatacji. Aby zdegradowany teren mógł ponownie cieszyć się zainteresowaniem wśród mieszkańców i turystów, należy ocalić go przed zupełnym zniszczeniem i zapomnieniem. W Lewiczynku brakuje miejsca aktywizacyjno-integracyjnego służącego podtrzymywaniu lokalnej historii i związanych z nią tradycji. Teren podworcowy to miejsce charakteryzujące się dużym potencjałem, który odpowiednio wykorzystany, przyczyni się do zaspokojenia potrzeb tutejszej społeczności w obszarze rekreacyjno-wypoczynkowym.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miedzichowo
Potencjalni partnerzy
Stowarzyszenie Lewiczynek – ZIELONA PRZYSTAŃ Gminy Miedzichowo, Sołectwo Lewiczynek
Lokalizacja przedsięwzięcia
Nieczynna stacja kolejowa z terenem przyległym w Lewiczynku
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Na podstawie analizy problemów występujących w sferze społecznej, na podobszarze rewitalizacji zdiagnozowano problem z wyludnianiem się społeczeństwa. W 2020 roku Lewiczynek zamieszkiwało 88 osób, czyli o około 15% mniej niż w roku 2015. Powodami odpływu tutejszej ludności są m.in.: poszukiwanie lepszych możliwości edukacyjnych oraz zatrudnienia, a także związanych z tym wyższych płac. Oprócz wskazanych czynników, młode osoby, chcące w przyszłości założyć rodzinę jako miejsce osiedlenia wybierają miejscowości charakteryzujące się ciekawą ofertą spędzania czasu wolnego, a tego aktualnie brakuje Lewiczynkowi.</p> <p>Na terenie Lewiczyńka od lutego 2022 roku działa Stowarzyszenie Lewiczynek – ZIELONA PRZYSTAŃ Gminy Miedzichowo, zajmujące się szeroko rozumianą integracją i aktywizacją społeczną. Problemem Stowarzyszenia w odniesieniu do sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest brak siedziby oraz infrastruktury potrzebnej do prowadzenia działalności statutowej. Dlatego jego potencjał nie może zostać w całości wykorzystywany, co przekłada się na problemy z zaspokojeniem potrzeb lokalnej społeczności. Niski poziom dostępności infrastruktury wraz z niewystarczającym dostępem miejsc aktywności i spotkań mieszkańców przyczynia się także do pogłębiającego się na tym obszarze problemu alkoholizmu związanego pośrednio z bezrobociem oraz ubóstwem.</p> <p>Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przyczyni się do poprawy nie tylko sfery społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej, ale też technicznej. Widoczne w tym obszarze problemy związane są z wysokim odsetkiem obiektów komunalnych wymagających remontów. Nie tylko obniżają one walory estetyczne terenów, ale także przyczyniają się do konkretnych strat związanych z infrastrukturą techniczną i środowiskiem. Należy również pamiętać, że zadaniem samorządu terytorialnego jest dążenie do osiągnięcia zadowalającego poziomu ładu przestrzennego, poprzez utworzenie przestrzeni tworzącej spójną całość uwzględniającą relacje z otoczeniem. Natomiast</p>

niezagospodarowane, niszczące obiekty użyteczności publicznej znajdujące się w Lewiczynku, zamiast służyć społeczeństwu obecnie nie pełnią żadnej funkcji.

Cel przedsięwzięcia

Celem pierwszego projektu zintegrowanego jest wzrost atrakcyjności Lewiczynka jako miejsca zamieszkania dla rodzin z dziećmi oraz młodych ludzi, planujących założyć rodzinę, kontynuując karierę zawodową. Przedsięwzięcie to ma także na celu zacieśnianie więzi społecznych, poprzez organizowanie spotkań warsztatowo-szkoleniowych i edukacyjnych, sprawowanie funkcji noclegowych i wypoczynkowych, a także działalności w tym obiekcie Stowarzyszenia Lewiczynek – ZIELONA PRZYSTAŃ. W tym celu budynek dawnej stacji kolejowej wraz z przyległymi do niej pozostałymi budynkami i terenami zostanie poddany adaptacji pod nowe funkcje. Wiąże się to z pracami remontowo-modernizacyjnymi.

W sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej celem projektu jest poprawa stanu technicznego budynków znajdujących się na omawianym terenie pokolejowym wraz z ich adaptacją pod nowe funkcje, ze spełnieniem zasad dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Zakres realizowanych zadań

Obecny zły stan techniczny budynków i terenów pokolejowych uniemożliwia wykorzystanie ich pod nowe funkcje użytkowe. Projekt zintegrowany zakłada adaptację budynku dawnej stacji kolejowej na Centrum Integracji Wiejskiej. Ponownie zagospodarowane zostaną także pozostałe budynki zlokalizowane w granicach terenu pokolejowego. W wyremontowanym i zmodernizowanym budynku po szalatach utworzony zostanie punkt informacji turystycznej oraz wypożyczalnia rowerów (przystań rowerowa) wraz z infrastrukturą obsługi ruchu turystycznego. Natomiast budynek gospodarczy zostanie odnowiony i przeznaczony do przechowywania materiałów, narzędzi i innego rodzaju sprzętu. Ponownie zagospodarowane zostaną także tereny zieleni przyległe do omawianych budynków, posłużą one do realizacji innych celów społecznych. Z uwagi, że nieczynny dworzec kolejowy wpisany jest do ewidencji zabytków, wszelkie wykonywane prace konsultowane będą z właściwym Konserwatorem Zabytków.

Projekt będzie składał się z następujących modułów:

Moduł I: Adaptacja budynku po dawnej stacji kolejowej w Lewiczynku na Centrum Integracji Wiejskiej

Zakres prac tego modułu obejmować będzie działania o charakterze infrastrukturalnym, mające na celu poprawę stanu technicznego, w tym termomodernizację budynku, remont lub/i przebudowę oraz dostosowanie pomieszczeń do pełnienia nowych funkcji społecznych, a także działania służące poprawie funkcjonalności i estetyki oraz zwiększeniu dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przed rozpoczęciem prac remontowo-modernizacyjnych konieczne jest przeprowadzenie badań technicznych oraz prac przygotowawczych, do których zalicza się m.in.: badania najważniejszych elementów konstrukcyjnych (fundamentów, więźby dachowej), opracowanie dokumentacji projektowej (lub programu funkcjonalno-użytkowego) dotyczącej remontu budynku oraz adaptacji budynku do pełnienia nowych funkcji. W przypadku planowanej termomodernizacji konieczne jest także opracowanie kompleksowej analizy, która wskaże różne możliwości oszczędzania energii w budynku (audyt energetyczny budynku).

Prace remontowo-modernizacyjne obejmować będą:

- termomodernizację budynku, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- remont konstrukcji dachu i pokrycia dachowego,
- remont ścian zewnętrznych i wewnętrznych, w tym malowanie elewacji,
- ocena i naprawa instalacji wodno-kanalizacyjnej i grzewczej,
- naprawa lub wymiana instalacji elektrycznej i odgromowej,
- wykonanie robót blacharskich (montaż obróbek blacharskich, parapetów, rynien i rur spustowych),
- odnowa lub wymiana stolarki drzwiowej oraz okien,
- remont i adaptacja pomieszczeń (prace tynkarskie i wykończeniowe).

Odnowiony budynek przeznaczony zostanie pod różne funkcje, wygospodarowana zostanie w nim przestrzeń na:

- nową siedzibę Stowarzyszenia Lewiczynki – ZIELONA PRZYSTAŃ Gminy Miedzichowo,
- pomieszczenie do prowadzenia spotkań warsztatowo-szkoleniowych i edukacyjnych, salę kominkową/salę służącą organizacji imprez okolicznościowych,
- miejsce pełniące funkcję obserwatorium rykowiska,
- zaplecze noclegowe dla opiekuna obiektu,
- węzeł sanitarny z niewielkim zapleczem kuchennym,
- a także salę pamięci, historii i tradycji.

Centrum Integracji Wiejskiej zarządzane będzie przez gminę Miedzichowo. Do sprawnej obsługi obiektu zatrudniona zostanie dodatkowa osoba lub osoby, dzięki czemu zwiększona zostanie liczba miejsc pracy na terenie Lewiczynki. Całością obiektu opiekować się będzie wyznaczony gospodarz.

Moduł II: Odnowa i uporządkowanie terenów zieleni wraz z rozwojem infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej

W ramach tego modułu przewiduje się zaprojektowanie i zagospodarowanie otoczenia budynku po dawnej stacji kolejowej, w celu poprawy funkcjonalności przestrzeni oraz zwiększenia jej dostępności, a także odnowę budynku gospodarczego. Przed przystąpieniem do prac remontowych konieczne jest opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej zagospodarowania terenów zieleni oraz remontu budynku. Zakres planowanych działań inwestycyjnych obejmować będzie m.in.:

- oczyszczenie terenu poprzez usunięcie samosiewów oraz starych roślin o nieestetycznym pokroju z zachowaniem cennych zespołów roślinnych, obejmujących roślinność wysoką (drzewa) i niską (krzewy),
- oczyszczenie terenu z gruzu, śmieci i innych zanieczyszczeń,
- zinventaryzowanie stanu istniejącego terenu,
- wyrównanie/wyprofilowanie terenu oraz prace renowacyjne,
- plantowanie terenu wraz z przygotowaniem i zasianiem trawy,
- wykonanie nawierzchni mineralnej, nawierzchni drewnianej, nawierzchni kamiennej,
- zagospodarowanie terenu, w tym zamontowanie energooszczędnego oświetlenia, monitoringu, elementów małej architektury,
- wykonanie nasadzeń drzew, krzewów oraz bylin kwitnących,
- zamontowanie budek lęgowych dla ptaków oraz siedliska dla owadów,
- utworzenie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej,
- wygospodarowanie terenu na pole namiotowe,
- remont budynku gospodarczego, w tym: remont konstrukcji dachu i pokrycia dachowego, remont i adaptacja pomieszczenia,
- wytyczenie przestrzeni dla poszczególnych funkcji: chodniki dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami, miejsca parkingowe, miejsca odpoczynku i integracji, plac imprez zbiorowych, miejsca na ognisko/grill,
- wyposażenie terenu w tablice informacyjne,
- dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Moduł III: Utworzenie miejsca aktywizacji i wypoczynku – ZIELONA PRZYSTAŃ w Lewiczynku

Przedmiotem modułu jest utworzenie wypożyczalni rowerowej wraz z przystanią, będącą miejscem odpoczynku dla rowerzystów i innych odwiedzających. Na wypożyczalnię rowerów zaadaptowany zostanie budynek po szaletach, dlatego zakres realizowanych prac obejmował będzie działania infrastrukturalne, mające na celu poprawę stanu technicznego budynku, a także poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej. Przystępując do realizacji projektu niezbędne jest przeprowadzenie działań przygotowawczych, obejmujących opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej przebudowy, rozbudowy i modernizacji obiektu. Prace remontowo-modernizacyjne obejmować będą m.in.:

- remont ścian zewnętrznych i wewnętrznych budynku, prace tynkarskie i wykończeniowe, w tym malowanie elewacji,
- remont konstrukcji dachu i pokrycia dachowego,
- ocena i naprawa instalacji wodno-kanalizacyjnej i grzewczej,
- naprawa lub wymiana instalacji elektrycznej,
- wykonanie robót blacharskich (montaż obróbek blacharskich, parapetów, rynien i rur spustowych),
- odnowa lub wymiana stolarki drzwiowej oraz okien,
- adaptacja pomieszczeń pod wypożyczalnię rowerów,
- utworzenie punktu naprawy rowerów (stacja naprawcza),
- zamontowanie energooszczędnego oświetlenia i monitoringu,
- budowa wiaty rowerowej przy budynku,
- utworzenie punktu informacji turystycznej,
- dostosowanie obiektu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Do wypożyczalni zakupionych zostanie:

- 5 rowerów trekkingowych dla dorosłych,
- 5 rowerów trekkingowych dla dzieci,
- akcesoria rowerowe.

Wypożyczalnia rowerów umożliwiła będzie zarówno wypożyczenie jak i zwrot rowerów i akcesoriów rowerowych.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Niniejszy projekt zintegrowany zrealizowany zostanie z uwzględnieniem zasad dostępności we wszystkich możliwych wymiarach. Przy adaptacji budynku po dawnej stacji kolejowej uwzględnione zostanie projektowanie uniwersalne (m.in.: montaż windy dostosowanej do osób ze szczególnymi potrzebami, odpowiednio dostosowane korytarze, schody, pochylnie/podjazdy, pomieszczenia sanitarne i kuchenne, przystosowane miejsca parkingowe, a także inne rozwiązania architektoniczne w przestrzeni otwartej).

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności

Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych

Kierunek 1.3. Stworzenie miejsca działalności dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów

Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.5. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.1. Adaptacja budynków podworcowych i pokolejowych wraz z terenami przyległymi na cele społeczne

Kierunek 2.3. Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców

Kierunek 2.4. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy

Kierunek 2.5. Stworzenie miejsc odpoczynku i rekreacji

Cel 3: Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu

Kierunek 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji

Kierunek 3.2. Rozpoczęcie działań promocyjnych regionu

Kierunek 3.3. Poprawa wizerunku miejscowości poprzez rewitalizację terenów publicznych			
Kierunek 3.4. Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym			
Ramy realizacji przedsięwzięcia			
Szacowana wartość przedsięwzięcia		Możliwe źródła finansowania	
Moduł I: 10.000.000,00 zł Moduł II: 2.500.000,00 zł Moduł III: 2.500.000,00 zł Łącznie: 15.000.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)		- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, środki Konserwatora Zabytków),	
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia			
Moduł I: 2023-2027 Moduł II: 2023-2027 Moduł III: 2027-2033			
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji			
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie atrakcyjności Lewiczynka jako potencjalnego miejsca zamieszkania przez osoby planujące założyć rodzinę, nie rezygnując przy tym z kariery zawodowej, • zapewnienie pełnej dostępności wszystkim mieszkańcom do usług świadczonych w nowo powstałym Centrum Integracji Wiejskiej, • poprawa stanu technicznego i efektywności energetycznej modernizowanych budynków, w tym poprawa ich wyglądu i estetyki, • zachowanie elementów dziedzictwa kulturowego regionu, • zapewnienie miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego dla wszystkich grup wiekowych, • pobudzenie aktywności społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz organizacji pozarządowych, • spadek bezrobocia, 			
Wskaźniki produktu		Wartość	
Liczba budynków zaadaptowanych do pełnienia nowych funkcji oraz zmodernizowanych budynków bez zmiany funkcji		3 szt.	
Liczba obiektów poddanych termomodernizacji		1 szt.	
Liczba wprowadzonych rozwiązań z zakresu dostępności		4 szt.	
Liczba wybudowanych miejsc parkingowych		7 szt.	
Liczba zorganizowanych spotkań warsztatowo-edukacyjnych		12/rok	
Liczba zamontowanych punktów monitoringu		2 szt.	
Liczba zamontowanych punktów energooszczędnego oświetlenia		5 szt.	
Liczba zakupionych rowerów		10 szt.	
Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej		1 szt.	
Sposób oceny i źródło danych		Protokół odbioru robót	
Sposób oceny i źródło danych		Protokół odbioru robót	
Sposób oceny i źródło danych		Protokół odbioru robót, dokumentacja fotograficzna	
Sposób oceny i źródło danych		Protokół odbioru robót, dokumentacja fotograficzna	
Sposób oceny i źródło danych		Ewidencja prowadzona przez pracowników	
Sposób oceny i źródło danych		Faktury za zakupiony sprzęt	
Sposób oceny i źródło danych		Faktury za zakupiony sprzęt	
Sposób oceny i źródło danych		Faktury za zakupiony sprzęt	
Sposób oceny i źródło danych		Dokumentacja projektowa	
Wskaźniki rezultatu		Wartość	
Poprawa efektywności energetycznej obiektu – zmniejszenie zużycia energii		Minimum 25%	
Liczba organizacji pozarządowych wspartych w		3 szt.	
Sposób oceny i źródło danych		Informacje od pracowników instytucji na podstawie	

wyniku działań Centrum Integracji Wiejskiej		prowadzonej ewidencji, Sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
Liczba wypożyczeń rowerów w ciągu roku	100 szt./rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników
Liczba osób korzystających z punktu informacji turystycznej	100/rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników
Liczba uczestników wydarzeń (koncertów, spotkań, występów itp.)	500/rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku, Sprawozdanie organizatorów wydarzeń kulturowych
Liczba osób korzystających z pola namiotowego	100/rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników
Liczba osób korzystających z „obserwatorium rykowiska”	50/rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników
Liczba osób korzystających ze ścieżki rekreacyjno-turystycznej	500/ rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników, ankietyzacja mieszkańców raz w roku

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 2

Mój Lewiczynek, moja historia, moje wspomnienia

Miejscami pochówków opiekujemy się już od III wieku. Do dziś miejsca te są przez nas wyjątkowo często odwiedzane, remontowane i porządkowane, jednak nie wszystkie. Niekiedy miejsca wiecznego spoczynku ulegają stopniowej degradacji, aktom wandalizmu, a z czasem zwyczajnemu zapomnieniu. Tak stało się z cmentarzem ewangelickim w Lewiczyнку powstałym w I poł. XIX wieku i zamkniętym w I poł. XX wieku.

W obecnych czasach szczególnie ważne jest, aby kształtować w społeczeństwie potrzebę krzewienia kultury i tradycji, z zachowaniem jej dla przyszłych pokoleń. Zadbane przestrzenie cmentarne oprócz pełnienia funkcji upamiętniających zmarłych są też miejscem kreującym wspólnotę osób żywych, a z perspektywy lokalnej i regionalnej służą budowaniu świadomości historycznej. Z uwagi na historię miejsca, stają się także często celem podróży turystów. Dlatego należałoby zadbać o niszczące mogiły i zapobiegać ich przyszłej degradacji wraz z uszanowaniem pochowanych w tym miejscu osób.

Przez stulecia Polskę reprezentowała różnorodność wyznaniowa, głównie katolicy obrzędu łacińskiego, prawosławni, grekokatolicy, wyznawcy judaizmu oraz protestanci. Wydarzenia, które zaszły po II wojnie światowej doprowadziły do ujednoczenia wyznań i od tamtej pory 95,5% ludności stanowili katolicy. W latach 60-tych sukcesywnie niszczone i pozbywano się starych cmentarzy, niekojarzących się z polskimi – żydowskie i niemieckie, w szczególności ewangelickie. Dlatego obecnie wiele z tych zachowanych, popada w ruinę i zapomnienie. Od 1777 roku w miejscowości Lewitz Hausland (Lewiczynek) istniał ewangelicki kościół ryglowej konstrukcji, który w 1821 roku odbudowano po pożarze. Jednak pomimo starań nie przetrwał do czasów współczesnych, został zburzony po 1945 roku. W tym samym okresie zamknięto ewangelicki cmentarz, znajdujący się naprzeciwko kościoła. Ogólna powierzchnia cmentarza stanowi 0,38 ha, został on zbudowany w układzie dwutraktowym, jego granice pozostały czytelne, brakuje jednak ogrodzenia. Obecnie teren cmentarza pokrywają liczne stare drzewa i samosieje o różnym

stopniu zdrowotności, nie istnieją tu już dobrze zachowane nagrobki, a jedynie porzucane, bezimienne, płyty nagrobkowe wraz z pozostałościami mogił – identyfikacja pochowanych osób z uwagi na zatarcie liter tablic nagrobkowych jest niemożliwa lub znacznie utrudniona. Za cmentarzem znajduje się polana, która obecnie nie pełni żadnej funkcji. Wraz z realizacją przedsięwzięcia dotyczącego cmentarza, planuje się zagospodarowanie tego terenu pod nowe funkcje. Jest to miejsce mogące posłużyć do wypoczynku i rekreacji dla społeczności lokalnej. Polana wymaga wyrównania i uporządkowania zieleni, a w dalszych krokach zagospodarowania na cele społeczne. Działania związane z realizacją tego przedsięwzięcia ściśle związane są z brakiem miejsc aktywnego wypoczynku na terenie tego podobszaru. Wypoczynek jest sprawą indywidualną zależącą od trybu życia i pracy, a także zainteresowań. Panująca w całej gminie cisza, spokój, świeże powietrze, przepiękne lasy z bogatą fauną i florą oraz dogodne do grzybobrania tereny sprawiają, iż w okresie letnim i jesiennym wypoczynek na świeżym powietrzu jest najczęściej wybieraną formą wśród mieszkańców.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Miedzichowo

Potencjalni partnerzy

Stowarzyszenie Lewiczynek – ZIELONA PRZYSTAŃ w Lewiczyнку, Sołectwo Lewiczynek

Lokalizacja przedsięwzięcia

Dawny cmentarz ewangelicki zlokalizowany na terenie działki nr 94 w Lewiczyнку

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych przeprowadzonych z mieszkańcami gminy, na terenie jednostki analitycznej Lewiczynek zdiagnozowano problem z brakiem miejsc spotkań i aktywizacji mieszkańców na świeżym powietrzu, a także problemy z niezagospodarowanymi i niszczącymi terenami użyteczności publicznej. Oprócz tego zaobserwowano także stopniowe zanikanie poczucia wspólnoty i przywiązania do miejsca zamieszkania, jego historii i tradycji. Przewidziany do rewitalizacji, w ramach projektu zintegrowanego nr 2, teren po cmentarzu oraz polana znajdująca się za cmentarzem posłużą jako wielofunkcyjna przestrzeń przeznaczona na cele społeczne. Należy nadmienić, iż zaniedbany cmentarz ewangelicki, polana oraz przyległy do nich las coraz częściej staje się obiektem zaśmieceń. Istnieje więc ryzyko, że w przypadku braku podjęcia działań na tym terenie, stanie się to miejsce dzikiego wysypiska śmieci.

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu zintegrowanego nr 2 jest wykreowanie atrakcyjnej przestrzeni publicznej przyjaznej wszystkim użytkownikom poprzez uporządkowanie terenu cmentarnego, a także zagospodarowanie terenu polany, znajdującej się za cmentarzem – poszerzenie oferty z zakresu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przyczyniającej się do poprawy jakości zdrowia i życia mieszkańców.

Zakres realizowanych zadań

Projekt zintegrowany obejmuje uporządkowanie terenu po cmentarzu, a także zagospodarowanie polany za cmentarzem na funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe. Uporządkowany cmentarz będzie miejscem refleksji i zadumy przybliżającym obecnych mieszkańców do swoich przodków. Druga część projektu poświęcona zostanie polanie znajdującej się zaraz za cmentarzem. Obecnie jest to niezagospodarowana łąka, natomiast wraz z uporządkowanym cmentarzem stanie się terenem przyjaznym mieszkańcom i odwiedzającym. Będzie to miejsce zachęcające do spełniania czasu wolnego na świeżym powietrzu, dostosowane do obecnych potrzeb mieszkańców. Projekt składał się będzie z następujących modułów:

Moduł I: Uporządkowanie terenu cmentarza poewangelickiego

Działania realizowane w ramach Modułu I obejmować będą uporządkowanie terenu dawnego cmentarza poewangelickiego, zabezpieczenie terenu i wprowadzenie ogrodzenia.

Realizacja niniejszego modułu polegała będzie na:

- inwentaryzacji i uporządkowaniu zieleni wysokiej i niskiej,
- uporządkowaniu terenu, w tym pozostałości nagrobków,
- projekcie i montażu tablic informacyjnych, przedstawiających historię Lewiczynka,
- ogrodzeniu terenu.

Moduł II: Utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku na terenie miejscowości Lewiczynek „Zagroda Leśna”

Istnieją dwie podstawowe formy wypoczynku: czynna oraz bierna. Rodzaj wypoczynku należy odpowiednio dostosować do swoich potrzeb i możliwości. Oznacza to, że osoby zajmujące się na co dzień pracą biurową/siedzącą, powinny wypoczywać na świeżym powietrzu wykonując aktywności bez nadmiernego forsowania się. Natomiast osobom zmęczonym pracą fizyczną sugeruje się odpoczynek o łagodniejszej formie. Dlatego przestrzeń wypoczynkowa powinna zostać odpowiednio dostosowana dla poszczególnych grup mieszkańców.

W ramach tego modułu przewiduje się utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, nawiązującego do otaczającej fauny i flory dostosowanego zarówno dla osób szukających biernego jak i czynnego wypoczynku. Nowe miejsce wypoczynku powstanie na polanie leśnej, bezpośrednio za cmentarzem ewangelickim w Lewiczynku. Zakłada się wytyczenie przestrzeni służącej najmłodszym (plac zabaw), młodzieży, dorosłym i seniorom (siłownia plenerowa, miejsce na palenisko/grilla, trasa sprawnościowa, stoły do gier i zabaw). Nawiązując do ciszy, spokoju oraz dobrych terenów łowieckich i grzybobrania proponuje się, aby cały obszar nazwać Zagrodą Leśną. W jej przestrzeni rozlokowane zostaną różnego rodzaju figury zwierząt i roślin leśnych wraz z opisem przyrodniczym. Pomiędzy tymi figurami poprowadzona zostanie ścieżka edukacyjno-przyrodnicza, utworzona z przepuszczalnej nawierzchni. Dodatkowo, w zależności od pór roku, na terenie Zagrody Leśnej organizowane będą cykliczne wydarzenia dla różnych grup odbiorców np.: gry międzypokoleniowe.

W ramach tego modułu zrealizowane zostaną działania m.in. takie jak:

- pozyskanie gruntu na cele rekreacyjne od Skarbu Państwa,
- opracowanie projektu zagospodarowania terenu,
- wyrównanie i przygotowanie terenu pod zagospodarowanie,
- utworzenie placu zabaw wyposażonego w różne urządzenia zabawowe,
- montaż zestawów zabawowych,
- utworzenie na placu zabaw tzw. „strefy bezpieczeństwa” – nawierzchnia amortyzująca upadki,
- utworzenie siłowni plenerowej,
- utworzenie trasy sprawnościowej dla młodzieży i dorosłych,
- montaż stołu z planszą do gry w szachy i chińczyka lub/i betonowego stołu do gry w ping-ponga,
- wyposażenie terenu w figury leśnych zwierząt i roślin,
- utworzenie wiaty biesiadnej,
- utworzenie miejsca na palenisko lub/i grill parkowy,
- utworzenie i zawieszenie tablicy regulaminu korzystania z urządzeń,
- montaż elementów małej architektury, w tym oświetlenia,
- utworzenie parkingu rowerowego na minimum 6 rowerów,
- utworzenie ścieżek gruntowych (nawierzchnia gruntowa utwardzona),
- utworzenie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej z przepuszczalnej lub półprzepuszczalnej nawierzchni,
- ogrodzenie terenu.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Realizacja projektu ma na celu zwiększenie dostępności przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami. Ścieżki utworzone zostaną z zachowaniem odpowiedniej szerokości, mogącej zmieścić zarówno wózek inwalidzki i dziecięcy. Oprócz tego zastosowane zostaną także inne rozwiązania techniczne i konstrukcyjne zapewniające sprawne poruszanie się i odczuwanie przestrzeni przez odwiedzających (m.in. informacje wizualne i dźwiękowe). Realizacja projektów pozwala angażować wszystkich mieszkańców w życie społeczne, bez względu na wiek, sprawność ruchową czy intelektualną, status ekonomiczny, płeć, wyznanie, orientację seksualną itd.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności

Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.5. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców

Kierunek 2.5. Stworzenie miejsc odpoczynku i rekreacji

Cel 3: Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu

Kierunek 3.3. Poprawa wizerunku miejscowości poprzez rewitalizację terenów publicznych

Kierunek 3.4. Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 500.000,00 zł Moduł II: 500.000,00 zł Łącznie: 1.500.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków)	Moduł I: 2023-2026 Moduł II: 2026-2033

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- zabezpieczenie ocalałych mogił przed dalszą degradacją, a także poprawa bezpieczeństwa dla osób odwiedzających,
- zachowanie elementów dziedzictwa kulturowego regionu, w tym poprawa ich trwałości, wyglądu i estetyki – złożenie ewentualnych szczątków i kości w ossuarium,
- zapewnienie miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego dla wszystkich mieszkańców,
- wzbogacenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej miejscowości Lewiczynek.

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia uporządkowanego terenu	0,38 ha (cmentarz),	Protokół odbioru robót
Powierzchnia terenu poddanego	1,40 ha (polana)	Protokół odbioru robót

zagospodarowaniu na miejsce rekreacji i wypoczynku		
Liczba wprowadzonych rozwiązań z zakresu dostępności architektonicznej i/lub informacyjnej	4 szt.	Protokół zdawczo-odbiorczy, dokumentacja fotograficzna
Liczba zamontowanych kamer monitoringu	1 szt.	Protokół zdawczo-odbiorczy
Liczba opracowanych koncepcji zagospodarowania przestrzennego terenu	1 szt.	Protokół zdawczo-odbiorczy, dokumentacja fotograficzna
Liczba zamontowanych tablic informacyjno-edukacyjnych	10 szt.	Protokół zdawczo-odbiorczy, dokumentacja fotograficzna
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób odwiedzających uporządkowany teren cmentarza i miejsce rekreacji i wypoczynku	500/rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba funkcjonujących ścieżek edukacyjno-przyrodniczych na terenie Zagrody Leśnej	1 szt.	Protokół odbioru robót, dokumentacja fotograficzna

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 3

Zaplatając więzi – Świetlica Wiejska w Miedzichowie

Pierwsze wzmianki o świetlicach odnotowano w czasie I wojny światowej, kiedy powstała organizacja „Zrzeszenie Świetlic”. Jej celem było zapewnienie uczniom miejsca dogodnego do nauki, podczas gdy władze niemieckie zakazywały używania w domach gazu i elektryczności. Samo słowo „świetlica” oznaczało jasne, oświetlone pomieszczenie. Od tamtego czasu pomysł powstawania świetlic rozprzestrzenił się po całej Polsce. Z czasem zaczęły one pełnić różne inne funkcje: centrów kultury, miejsc spotkań i integracji mieszkańców, a także miejsc spędzania czasu przez seniorów. Takie podejście przyczyniło się do częściowego rozwiązania problemu angażowania społeczności lokalnej w życie swojej miejscowości i gminy. Jednak, aby taka świetlica powstała potrzebne są środki finansowe pozwalające na budowę i utrzymanie takiego obiektu. Żeby je częściowo zniwelować świetlice wiejskie często powstają w istniejących już, nieużytkowanych budynkach np. po szkołach i remizach strażackich. Dzięki temu wykorzystywane są także lokalne potencjały, a gmina zyskuje miejsce otwarte na każdego bez względu na status społeczny, wykształcenie czy sytuację socjalno-bytową. Miejscowość Miedzichowo stara się zaspokajać potrzeby mieszkańców w tym zakresie udostępniając na zebrania i warsztaty salę znajdującą się w remizie strażackiej za Urzędem Gminy. Jednak nie jest to wystarczająca przestrzeń, dlatego proponuje się utworzyć nową świetlicę wiejską odpowiadającą na potrzeby lokalnej społeczności.

Warto również nadmienić, że Gmina Miedzichowo znajduje się na Szlaku Wikliny i od dawna jest z nią silnie związana. Zawód wikliniarza uznaje się jako jeden z wymarłych, ale w czasach, gdy powraca trend rękodzielniczy warto ponownie zwrócić na niego uwagę. Chcąc wskrzesić dawne tradycje w ramach działalności nowej Świetlicy proponuje się organizację warsztatów/szkoleń wikliniarskich dla różnych grup wiekowych.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Miedzichowo

Potencjalni partnerzy
Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Miedzichowskiej, Sołectwo Miedzichowo
Lokalizacja przedsięwzięcia
Budynek dawnej restauracji przy ul. Poznańskiej 19 w Miedzichowie
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Podstawowymi problemami zdiagnozowanymi na obszarze rewitalizacji, w jednostce analitycznej Miedzichowo są: starzejące się społeczeństwo, bezrobocie i brak dostępności infrastruktury publicznej. Systematyczny wzrost udziału osób starszych wymaga rozmaitych zmian w sposobie aktualnego funkcjonowania społeczeństwa. Należy je wprowadzić na wielu poziomach, od tych instytucjonalnych po społeczne. Konieczna jest także zmiana sposobu organizacji, realizacji i zakresu niektórych usług społecznych oraz powstawanie nowych, dostosowanych dla seniorów. Kolejnym problemem dotyczącym miejscowości Miedzichowo jest bezrobocie. Szczególnie negatywnie kształtował się tu wskaźnik dotyczący udziału osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Aby przeciwdziałać bezrobociu długotrwałemu proponuje się m.in.: organizację szkoleń doskonalenia zawodowego, kursów kwalifikacyjnych, prowadzenie doradztwa zawodowego oraz tworzenie nowych miejsc pracy.</p> <p>Omawiane problemy sprowadzają się zatem do zdiagnozowanej na tym obszarze słabej dostępności infrastruktury publicznej. W Miedzichowie brakuje centrum kulturalnego wsi, które przeznaczone byłoby na cele społeczne. Mieszkańcy potrzebują przestrzeni do integracji i rozwoju, zwłaszcza w dzisiejszych czasach izolacji spowodowanej pandemią.</p>
Cel przedsięwzięcia
<p>Głównym celem projektu jest stworzenie mieszkańcom warunków do zaspokajania potrzeb kulturalno-integracyjnych poprzez budowę miejsca integracji międzypokoleniowej, organizacji spotkań, uroczystości i szkoleń oraz przestrzeni do rozwijania talentów. Celem długoterminowym projektu jest przeciwdziałanie bezrobociu poprzez aktywizację zawodową mieszkańców, zapobieganie ubóstwu oraz ogólny wzrost atrakcyjności miejscowości jako miejsca do życia i spędzania czasu wolnego dla przyszłych pokoleń.</p>
Zakres realizowanych zadań
<p>Przedmiotem projektu jest stworzenie międzypokoleniowej przestrzeni publicznej odpowiadającej na codzienne potrzeby mieszkańców Miedzichowa poprzez modernizację budynku przy ul. Poznańskiej 19 wraz z zagospodarowaniem terenu za budynkiem. Prace infrastrukturalne przyczynią się do poprawy funkcjonalności i efektywności budynku, a poprzez udostępnienie przestrzeni warsztatowo-szkoleniowej na prowadzenie zajęć przyczyniających się do aktywizacji osób bezrobotnych, przedsięwzięcie rozwiąże występujące na obszarze rewitalizacji problemy związane z biernością zawodową i bezrobociem długotrwałym.</p> <p>Zakres rzeczowy projektu zintegrowanego obejmuje dwa powiązane ze sobą moduły:</p> <p>Moduł I: Adaptacja budynku przy ul. Poznańskiej 19 w Miedzichowie na cele społeczne</p> <p>Działania przewidziane do realizacji w ramach pierwszego modułu dotyczą przebudowy i modernizacji opustoszałego, zaniedbanego budynku niepełniącego obecnie żadnej funkcji i zaadaptowaniu go na świetlicę wiejską, w tym salę sesyjną oraz posterunek policji. Celem działań infrastrukturalnych będzie poprawa stanu technicznego, w tym termomodernizacja budynku, remont lub/i przebudowa oraz dostosowanie pomieszczeń do pełnienia nowych funkcji społecznych oraz zwiększenie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami. Nowo wygospodarowana przestrzeń pełnić będzie wiele funkcji. Będzie to miejsce otwarte na potrzeby mieszkańców nie tylko z zakresu kultury i rozrywki, ale także nauki i podnoszenia własnych kompetencji. W nowej świetlicy wiejskiej organizowane będą warsztaty i spotkania mające na</p>

celu aktywizację osób bezrobotnych m.in. poprzez realizowanie usług szkoleniowych finansowanych ze środków publicznych. Takie działania przyczynią się do poprawy sytuacji związanej z bezrobociem mieszkańców całej gminy. Nowa świetlica będzie miejscem przyjaznym dla organizacji pozarządowych: stowarzyszeń, fundacji i innych inicjatyw obywatelskich. Koła gospodyń wiejskich wraz z innymi stowarzyszeniami zlokalizowanymi w graniach gminy zyskają przestrzeń, w której będą mogły przeprowadzać różnego rodzaju wydarzenia włączając wszystkich mieszkańców, od najstarszych do najmłodszych, zapewniając tym samym integrację międzypokoleniową. Inicjowanie wydarzeń angażujących różne grupy wiekowe pozwala na wymianę doświadczeń pomiędzy dziećmi, młodzieżą a osobami dorosłymi i seniorami, a dzięki temu ograniczona zostaje izolacja społeczna osób w podeszłym wieku.

Przed rozpoczęciem prac remontowo-modernizacyjnych należy przeprowadzić wymagane badania techniczne oraz prace przygotowawcze. W przypadku planowanej termomodernizacji konieczne jest opracowanie kompleksowej analizy, która wskaże możliwości oszczędzania energii w budynku (audyt energetyczny budynku). Zakres działań obejmuje:

- termomodernizację budynku, w tym zastosowanie odnawialnych źródeł energii,
- zapewnienie wentylacji o odpowiedniej wydajności,
- prace remontowo-budowlane mające dostosować budynek do pełnienia funkcji świetlicy (m.in.: instalację oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, odnowę lub/i wymianę stolarki drzwiowej oraz okien, prace tynkarskie i wykończeniowe),
- wydzielenie pomieszczeń na zaplecze gastronomiczne, pomieszczenie sanitarno-higieniczne, kawiarenkę, salę warsztatowo-szkoleniową, salę na imprezy okolicznościowe, salę sesyjną, posterunek policji,
- zakup wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych niezbędnych do prowadzenia zajęć,
- urządzenie miejsc składowania dla niezbędnych materiałów i wyrobów,
- prowadzenie działań w ramach oferty społeczno-kulturalnej (w tym warsztatów wikliniarskich),
- przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,
- dostosowanie przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wprowadzenie elementów małej architektury oraz zieleni.

Moduł II: Zagospodarowanie terenu za budynkiem przy ul. Poznańskiej 19

W ramach niniejszego modułu, przewiduje się opracowanie i wdrożenie koncepcji zagospodarowania placu znajdującego się za budynkiem przyszłej świetlicy wiejskiej przy ul. Poznańskiej 19. Niniejszy projekt obejmował będzie m.in.:

- inwentaryzację dotychczasowego zagospodarowania terenu,
- opracowanie projektu zagospodarowania wraz z doбором wyposażenia,
- wytyczenie przestrzeni dla poszczególnych funkcji (chodniki dostosowane do osób ze szczególnymi potrzebami, miejsca parkingowe, miejsca dla odpoczynku i integracji, miejsca przeznaczone dla dzieci, altana),
- oczyszczenie terenu poprzez usunięcie samosiewów oraz starych roślin,
- oczyszczenie terenu z gruzu, śmieci i innych zanieczyszczeń,
- zamontowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska, w tym elementów małej retencji,
- zamontowanie energooszczędnego oświetlenia,
- wprowadzenie elementów małej architektury oraz zieleni (piaskownice, stoły, krzesła, donice i inne elementy architektury ogrodowej).
- dostosowanie przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Powyższe działania stanowią katalog otwarty – teren zostanie ponownie zagospodarowany zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem zgłoszonym przede wszystkim przez mieszkańców. Mieszkańcy podobszaru rewitalizacji, a także zainteresowane organizacje pozarządowe zostaną włączeni w cały proces dotyczący zaaranżowania nowej Świetlicy.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ujęte w obu modułach przeprowadzone zostaną z uwzględnieniem zasad dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej. Osobom ze szczególnymi potrzebami zapewnione zostanie m.in.: swobodne poruszanie się po obiektach, dostęp do wszystkich pomieszczeń oddanych do użytku publicznego, informacja o rozkładzie pomieszczeń budynku wraz z zapewnieniem odpowiednich procedur i sprzętu w razie ewakuacji, a także urządzenia do obsługi osób słabosłyszących i słabowidzących. W razie braku możliwości pokonania barier ze względów technicznych lub prawnych zaproponowane zostaną rozwiązania alternatywne.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności

Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych

Kierunek 1.3. Stworzenie miejsca działalności dla organizacji pozarządowych i lokalnych liderów

Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.5. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców

Kierunek 2.4. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Moduł I: 8.000.000,00 zł Moduł II: 2.000.000,00 zł Łącznie: 10.000.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),	Moduł I: 2023-2030 Moduł II: 2026-2029

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- dostosowanie warunków lokalowych budynku do pełnienia nowej funkcji – Świetlica wiejska,
- poprawa konkurencyjności i atrakcyjności Miedzichowa jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania,
- pobudzenie aktywności środowiska lokalnego – integracja międzypokoleniowa,
- nadanie nowych funkcji placu za budynkiem nowej świetlicy wiejskiej,
- aktywizacja zawodowa mieszkańców,

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba budynków poddanych przebudowie lub/i rozbudowie	1 szt.	Protokoły odbioru
Powierzchnia zagospodarowanych terenów za świetlicą wiejską	ok. 500 m ²	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna

Liczba obiektów poddanych termomodernizacji	1 szt.	Protokół odbioru robót
Liczba zorganizowanych wydarzeń oraz imprez okolicznościowych	10/rok	Dane na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród mieszkańców objętych projektem
Liczba zorganizowanych szkoleń i warsztatów	24/rok	Ewidencja prowadzona przez zarządzających obiektem
Liczba nowych elementów małej architektury na terenach objętych projektem	20 szt.	Protokoły odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Poprawa efektywności energetycznej obiektów – zmniejszenie zużycia energii	Minimum 25%	Dokumentacja projektowa, audyt energetyczny
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury świetlicy wiejskiej	200 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury placu	200 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba uczestników warsztatów i szkoleń	150 os./rok	Listy uczestnictwa

PROJEKT ZINTEGROWANY NR 4

Przystanek historia – skansen kolejnictwa w Prądówce

Od wielu lat jesteśmy świadkami pustoszenia dworców i stacji kolejowych. Wiele budynków pełniących niegdyś funkcje od zwykłych stacji kolejowych, po restauracje, bary i zawsze otwarte poczekalnie, dziś porastają mchem i bluszczem, stojąc gdzieś na bezdrożach. Odrapanym, często wręcz zawalającym się budynkom towarzyszą tory prowadzące donikąd, będące pozostałościami po zamkniętych liniach kolejowych. Taką sytuację zaobserwować możemy w Prądówce. Przy trasie linii kolejowej nr 373 relacji Międzychód-Zbąszyń, w zakątku otoczonym lasami i bujną zielenią, znajduje się nieczynna już stacja kolejowa. Linię otwarto w 1908 roku i przez prawie 89 lat kursowały po niej pociągi pasażerskie, a do 1992 także towarowe. Trasa funkcjonowała w czasach, gdy w pobliskich miejscowościach rozkwitał handel bydłem, hodowla owiec oraz wikliniarstwo. Od zamknięcia stacji cały teren pozostaje nieużytkowany. Aby ochronić stację przed całkowitym popadnięciem w ruinę, proponuje się zagospodarowanie jej oraz otaczającego terenu pod nowe funkcje, zachowując przy tym dawne tradycje i pamięć o reprezentacyjnej funkcji budynku.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Miedzichowo

Potencjalni partnerzy

Koło Gospodyń Wiejskich, Sołectwo Prądówka

Lokalizacja przedsięwzięcia

Nieczynna stacja kolejowa wraz z terenem do niej przylegającym w miejscowości Prądówka

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Na podstawie analizy wskaźnikowej, przeprowadzonej dla podobszaru rewitalizacji Prądówka, w sferze społecznej zdiagnozowano problemy związane ze starzejącym się społeczeństwem oraz

bezrobociem i ubóstwem. Zjawiska to stanowią wyzwania i problemy społeczne XXI wieku. Starzenie się społeczeństwa uznaje się za naturalne i normalne, do czasu, gdy jest ono na tyle mało intensywne by utrzymywała się zastępowalność pokoleń. Spadek umieralności oraz niski wskaźnik dzietności prowadzą do poważnych konsekwencji społecznych, ekonomicznych, a nawet kulturowych. Oprócz rozwiązań mających na celu przywrócenie zastępowalności, takich jak realizacja planów prokreacyjnych, należy zwrócić uwagę na problemy związane z wysokim udziałem osób starszych w ogólnej liczbie ludności. W myśl o nich proponuje się wdrożenie działań zapewniających warunki godnego i zdrowego starzenia się uwzględniając także potrzeby kulturalne. Problemem zdiagnozowanym w Prądówce jest także brak integracji wśród mieszkańców, utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku pozwoliłoby stworzyć przestrzeń na nawiązywanie głębszych relacji wśród mieszkańców. Kolejnym problemem jest bezrobocie i ubóstwo, aby z nimi walczyć należy wdrożyć instrumenty umożliwiające znalezienie nowego zatrudnienia. Projekt zakłada zatem utworzenie kilku miejsc pracy (np. jako konserwator, dokumentalista, przewodnik, asystent) co będzie bodźcem do dalszej aktywizacji gospodarczej. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej zidentyfikowano problemy dotyczące niskiej dostępności infrastruktury publicznej w połączeniu z niezadawalającym poziomem ładu przestrzennego. Wyremontowanie budynków stacji wraz z zagospodarowaniem terenu wokół niej, przyczynią się do rozwiązania wszelkich problemów w tym zakresie. Oprócz wspomnianych wyżej problemów, na podstawie ankiety udostępnionej mieszkańcom zdiagnozowano również problemy z barierami architektonicznymi występującymi na terenie Prądówki, w związku z czym planuje się dostosować obiekt użyteczności publicznej (Świetlica Wiejska) dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu zintegrowanego nr 4 jest ponowne zagospodarowanie obiektu byłej stacji kolejowej wraz z okolicą, znajdującej się w Prądówce. Dzięki temu obiekty odzyskają dawną funkcjonalność, ale także i utracone walory architektoniczne. W budynku powstanie atrakcyjna przestrzeń publiczna, przyjazna wszystkim odwiedzającym, a to pomoże w aktywizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i integracji mieszkańców obszaru rewitalizacji. Działania zaplanowane w ramach tego projektu przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców całej gminy we wszystkich możliwych wymiarach wraz z poprawą promocji i konkurencyjności jednostki.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem projektu jest przywrócenie świetności zamkniętej stacji kolejowej w Prądówce poprzez jej przebudowę i modernizację. Zakres projektu obejmuje wykonanie kompleksowych prac budowlanych, instalacyjnych i wykończeniowych, dzięki którym obiektowi zostaną nadane nowe funkcje odpowiadające na potrzeby lokalnej społeczności. Budynek dawnej stacji wykorzystywany będzie na potrzeby działalności społecznej, edukacyjnej i kulturalnej.

Zakres rzeczowy projektu zintegrowanego obejmuje trzy powiązane ze sobą moduły:

Moduł I: Adaptacja budynku dawnego dworca kolejowego w Prądówce na budynek użytku publicznego

Działania przewidziane do realizacji w ramach pierwszego modułu dotyczą przebudowy i modernizacji opuszczonego i zaniedbanego budynku dawnej stacji kolejowej i zaadaptowaniu go na miejsce integracji mieszkańców. Celem działań infrastrukturalnych będzie poprawa stanu technicznego, w tym termomodernizacja budynku, remont lub/i przebudowa oraz dostosowanie pomieszczeń do pełnienia nowych funkcji społecznych oraz zwiększenie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami. Przed rozpoczęciem prac remontowo-modernizacyjnych należy przeprowadzić wymagane badania techniczne oraz prace przygotowawcze. W przypadku planowanej termomodernizacji konieczne jest opracowanie kompleksowej analizy, która wskaże

możliwości oszczędzania energii w budynku (audyt energetyczny budynku), a także uzgodnienie zakresu i sposobu termomodernizacji z Wielkopolskim Konserwatorem Zabytków. Zakres działań obejmuje termomodernizację budynku wraz z wymianą źródeł ciepła na gazowe, w tym montaż OZE (fotowoltaika) oraz m.in:

- prace budowlano-remontowe, w tym instalację oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego, odnowę lub/i wymianę stolarki drzwiowej oraz okien, prace tynkarskie i wykończeniowe,
- wymianę pokrycia dachowego,
- wymianę obróbek blacharskich (rur, parapetów, rynien itd.),
- wydzielenie pomieszczeń na zaplecze gastronomiczne, pomieszczenie sanitarno-higieniczne, szatnie, sale wystawowe, salę integracyjną oraz wydzielenie miejsc noclegowych na piętrze i inne,
- zakup wyposażenia niezbędnego do przyjmowania turystów i osób zwiedzających,
- przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych,
- zatrudnienie pracowników obiektu,
- dostosowanie przestrzeni dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wprowadzenie elementów małej architektury,

Moduł II: Utworzenie skansenu kolejnictwa

Po rewitalizacji w budynku powstanie skansen historii kolejnictwa z miejscami noclegowymi oraz zapleczem gastronomicznym. Dzięki temu obiekt ten przyczyni się do szerzenia lokalnej historii i tradycji. Wydzielone zostaną w nim specjalnie sale wystawowe, a na ścianach zawisną pamiątkowe zdjęcia z okresu świetności stacji. Oprócz tego sezonowo organizowane będą tu wystawy tematyczne dotyczące m.in. bogactwa tutejszej fauny i flory. Dodatkowo miejsce to udostępnione zostanie dla kół gospodyń wiejskich i innych stowarzyszeń, które w ramach swojej działalności będą mogły organizować w murach skansenu np. imprezy kulturalne nawiązujące do lokalnych tradycji gminy.

Zakres prac tego modułu obejmuje:

- wyposażenie obiektu w materiały muzealne, w tym w interaktywną makietę kolejową,
- przystosowanie pomieszczeń wystawowych dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. poprzez zastosowanie tyflografik i piktogramów, utworzenie miejsc odpoczynku),
- utworzenie nowych miejsc pracy dla osób zajmujących się obiektem,
- stworzenie przestrzeni do działania (np. na organizację spotkań i warsztatów) dla lokalnych liderów i miejscowej społeczności,
- organizację lekcji historii prowadzonej przez przewodnika dla zorganizowanych grup zwiedzających,
- organizację konkursów wiedzy na temat historii kolejnictwa,
- prowadzenie działań w ramach oferty społeczno-kulturalnej (działalność wystawiennicza, prowadzenie wystaw stałych i czasowych dotyczącej kolei, fauny i flory),
- pozyskanie w ramach możliwości: rejestrów dotyczących stacji, starych indeksów, świadectw pracy, różnego rodzaju dokumentów, obrazów i zdjęć stacji, informacje BHP, znaków kolejowych itp.

Moduł III: Zagospodarowanie terenu wokół dawnej stacji kolejowej

W Module III uwzględniono ponowne zagospodarowanie terenu wokół stacji kolejowej wraz z zaadaptowaniem budynku dawnego szaletu. Omawiany obiekt znajduje się po południowej stronie od dworca kolejowego, obecnie charakteryzuje go zły stan techniczny (wybite okna, zniszczone drzwi i walący się dach). Z uwagi na wydzielenie pomieszczenia sanitarno-higienicznego w stacji kolejowej nie zauważa się potrzeby utrzymania pierwotnej funkcji budynku. Prace remontowo-modernizacyjne pozwolą na utworzenie w jego miejscu budynku gospodarczego pełniącego funkcje magazynowe. Wydzielona zostanie w nim przestrzeń na drewno wykorzystywane do ogniska, kije na kiełbaski, drewniane ławki oraz stoły, a także rowery, wózki dziecięce itp. Oprócz tego znajdzie się miejsce do magazynowania prac i elementów wystawowych skansenu kolejnictwa. Dzięki rewitalizacji budynku szaletu osiągnięta zostanie ciągłość i spójność przestrzenna całego terenu pokolejowego. Kolejnym etapem będzie

uporządkowanie terenu wokół budynku stacji kolejowej. Oprócz prac oczyszczających teren oraz remontów budynków, przewiduje się utworzenie przestrzeni dostosowanej do spędzania czasu wolnego dla mieszkańców, w której wszyscy będą mogli dzielić się swoimi doświadczeniami, wartościami i pomysłami, spędzając razem czas wolny. Utworzenie odpowiednich warunków do pełnego uczestnictwa seniorów oraz pozostałych grup wiekowych w życiu społecznym, przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Zakres prac w tym module obejmuje m.in.:

- przebudowę i remont budynku szaletu (w tym prace tynkarskie i wykończeniowe),
- instalację oświetlenia wewnętrznego i zewnętrznego,
- wymianę stolarki drzwiowej oraz okien, pokrycia dachowego i obróbek blacharskich,
- odtworzenie wystroju architektonicznego elewacji,
- oczyszczenie terenu poprzez usunięcie samosiewów oraz starych roślin,
- oczyszczenie terenu z gruzu, śmieci i innych zanieczyszczeń,
- renowacja studni i pompy ręcznej,
- remont i ponowne wydzielenie miejsca na ognisko,
- budowę wiaty drewnianej,
- budowę ciągów pieszo-rowerowych na terenie obiektu,
- wyposażenie terenu w elementy małej architektury,
- nowe nasadzenia zieleni.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Z uwagi na fakt, iż realizacja projektu ma się przyczynić do zwiększenia liczby miejsc dostępnych dla mieszkańców, zakładając przywrócenie do życia budynku stacji kolejowej wraz z jej otoczeniem, istotne jest, aby uwzględnić w projekcie dostosowanie obiektów i przestrzeni także dla osób ze szczególnymi potrzebami. Główne prace w tym zakresie dotyczyły będą dostępności architektonicznej oraz informacyjno-komunikacyjnej. Wszelkie wejścia do budynków, ciągi piesze, ciągi komunikacyjne w przestrzeni budynków oraz poza nimi zostaną wybudowane w optymalnej szerokości, wolne od przeszkód. To samo tyczyć się będzie toalety dla osób z niepełnosprawnością. Oprócz tego obiekty wyposażone zostaną w odpowiednie oznakowania.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności

Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych

Kierunek 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunek 1.5. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.1. Adaptacja budynków podworcowych i pokolejowych wraz z terenami przyległymi na cele społeczne

Kierunek 2.2. Rozwój infrastruktury społecznej, w tym sportowo-rekreacyjnej

Kierunek 2.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców

Kierunek 2.4. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy

Kierunek 2.5. Stworzenie miejsc odpoczynku i rekreacji

Cel 3: Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu

<p>Kierunek 3.1. Racjonalne wykorzystanie obiektów zabytkowych i historycznych do rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji</p> <p>Kierunek 3.2. Rozpoczęcie działań promocyjnych regionu</p> <p>Kierunek 3.3. Poprawa wizerunku miejscowości poprzez rewitalizację terenów publicznych</p> <p>Kierunek 3.4. Ochrona obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym</p>		
Ramy realizacji przedsięwzięcia		
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
<p>Moduł I: 10.000.000,00 zł</p> <p>Moduł II: 6.000.000,00 zł</p> <p>Moduł III: 4.000.000,00 zł</p> <p>Łącznie: 20.000.000,00 zł</p> <p>(szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)</p>	<p>- Budżet Gminy Miedzichowo,</p> <p>- Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, środki Konserwatora Zabytków),</p>	<p>Moduł I: 2023-2026</p> <p>Moduł II: 2026-2028</p> <p>Moduł III: 2029-2033</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost integracji społeczności lokalnej, • aktywizacja osób starszych, • zapewnienie miejsc do spędzania czasu wolnego wszystkim mieszkańcom i osobom odwiedzającym, • promocja obszaru, poprawa konkurencyjności, • poprawa estetyki i reprezentacyjności budynku dawnej stacji kolejowej, 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba obiektów przeznaczonych do pełnienia nowych funkcji	2 szt.	Protokół odbioru
Liczba wyremontowanych budynków	2 szt.	Protokół odbioru
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ok. 8 000 m ²	Protokół odbioru
Liczba wydarzeń, spotkań, imprez zorganizowanych w oparciu o zrewitalizowaną infrastrukturę	5/rok	Prowadzona ewidencja, dane od organizatorów wydarzeń
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających z wybudowanych/wyremontowanych budynków	50 os./rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników, ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba osób korzystających z rekultywowanej przestrzeni	50 os./rok	Ewidencja prowadzona przez pracowników, ankietyzacja mieszkańców raz w roku
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych w oparciu o zrewitalizowaną infrastrukturę	50 os./rok	Prowadzona ewidencja, dane od organizatorów wydarzeń

7.2. Charakterystyka pozostałych podstawowych projektów rewitalizacyjnych

PROJEKT I
Nazwa projektu
<p style="text-align: center;">Ruch to zdrowie – zagospodarowanie placu za Dymarkami Miedzichowskimi pod funkcje sportowo-rekreacyjne</p> <p>O pozytywnym działaniu aktywności fizycznej na zdrowie opublikowano do tej pory szereg badań. Wynika z nich, że regularnie podejmowana aktywność fizyczna kształtuje odporność i wydolność organizmu, kształtuje zdolności merytoryczne, poprawia jakość snu, redukuje stres, zwiększa siłę mięśni, pomaga kontrolować uzależnienia, dodaje pewności siebie, obniża ryzyko demencji, zwiększa zdolność uczenia się i wiele innych. W odniesieniu do każdej grupy wiekowej zaleca się, aby ograniczać siedzący tryb życia podejmując się różnego rodzaju aktywności fizycznych dostosowanych do swoich potrzeb i możliwości.</p> <p>World Health Organization (WHO) rekomenduje, aby dzieci w wieku 5-17 lat podejmowały aktywność fizyczną trwającą przynajmniej 60 minut, 3 razy w tygodniu, osoby w wieku 18-64 lata od 150-300 minut tygodniowo, osoby powyżej 65 r.ż. powinny dbać o kondycję w podobnym wymiarze co osoby dorosłe z zachowaniem bezpieczeństwa i asysty osoby trzeciej.</p> <p>Jednak duża część społeczeństwa nie stosuje się do omawianych rekomendacji. Powodów jest wiele, za najczęstsze uznaje się brak czasu oraz brak miejsca. Brak czasu jest sprawą indywidualną, którą rozwiązać można poprzez reorganizację planu dnia, trudniej jest znaleźć odpowiednią infrastrukturę. W miejscowości Miedzichowo zauważa się brak dogodnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, która wraz z organizacją ciekawych wydarzeń sportowych przyczyniłaby się do aktywizacji sportowej mieszkańców oraz pomogłaby uświadomić jak ważny jest zdrowy tryb życia u dzieci i dorosłych.</p>
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Miedzichowo
Potencjalni partnerzy
Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Miedzichowskiej, Sołectwo Miedzichowo
Lokalizacja przedsięwzięcia
Plac za Dymarkami Miedzichowskimi
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
<p>Podczas warsztatów rewitalizacyjnych, na terenie miejscowości Miedzichowo zdiagnozowano problem z dostępnością przestrzeni do aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Nie od dziś wiadomo, że boiska cieszą się bardzo dużą popularnością zarówno wśród miłośników piłki nożnej jak i klubów sportowych, uczniów szkół, a także innych grup zorganizowanych. W ostatnich latach, na skutek pandemii społeczeństwo zetknęło się z poczuciem wycofania i izolacji, zamknięte przestrzenie publiczne sprawiły, że wśród dzieci i młodzieży znacznie osłabły funkcje poznawcze, a brak aktywności fizycznej przyczynił się do zahamowania zdrowego rozwoju, którego skutkiem była nadmierna masa ciała. W skrajnych przypadkach skutkami odosobnienia były też zaburzenia depresyjne i stany lękowe. Dlatego propagowanie zdrowego i aktywnego trybu życia i ukierunkowanie go w stronę sportu stało się jeszcze ważniejsze.</p>
Cel projektu

Celem projektu jest poprawa warunków wypoczynku i rekreacji oraz zadowolenia dzieci i młodzieży mieszkających na terenie miejscowości Miedzichowo. Rewitalizacja terenu poprzez nadanie mu nowych funkcji przyczyni się również do ożywienia przestrzennego i technicznego tego terenu. Głównym założeniem, jest dążenie do aktywnego, zdrowego trybu życia młodzieży i dorosłych. W wyniku realizacji projektu powstanie nowoczesny kompleks rekreacyjno-sportowy, posiadający szerokie możliwości techniczne do organizacji różnorodnych imprez rekreacyjnych i sportowych.

Zakres realizowanych zadań

Obecnie na terenie objętym opracowaniem znajduje się nieformalne „boisko” o nawierzchni trawiastej, posiadające wytarte miejsca (brak trawy) bez infrastruktury sportowej. Oprócz tego na terenie znajdują się zagłębienia i dziury przez co nie jest ono przestrzenią w pełni bezpieczną. Utrzymanie boiska o nawierzchni z trawą naturalną wymaga sporych nakładów finansowych, a jego eksploatacja jest bardzo ograniczona (szybko się zużywa). Dlatego projekt zakłada budowę nowego, wielofunkcyjnego obiektu sportowo-rekreacyjnego o sztucznej nawierzchni. Budowa nowego obiektu przyczyni się do rozwoju sportowego wszystkich mieszkańców gminy Miedzichowo. Nowe boisko powstać ma na terenie/placu za Dymarkami Miedzichowskimi.

Projekt obejmuje:

- opracowanie projektu zagospodarowania terenu/placu za Dymarkami Miedzichowskimi,
- wypoziomowanie terenu,
- utylizację zastanych śmieci, gruzu i innych zanieczyszczeń,
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- odwodnienie terenu,
- budowę wielofunkcyjnego boiska o powierzchni z propylenu i trawy syntetycznej
- montaż energooszczędnego oświetlenia,
- utworzenie bieżni prostej o nawierzchni poliuretanowej,
- ogrodzenie terenu,
- utwardzenie drogi dojazdowej do obiektu,
- budowę ciągów komunikacyjnych na terenie boiska – chodniki,
- organizację imprez sportowo-kulturalnych,
- utworzenie ścieżki sensorycznej wokół boiska.

Projektowany obiekt będzie ogólnodostępny i służyć będzie celom rekreacyjno-sportowym społeczności lokalnej. Będzie można na nim uprawiać różne dyscypliny sportowe, w tym piłkę nożną i koszykówkę. Teren wyposażony zostanie w odpowiednią infrastrukturę sportową taką jak np. bramki, do gry w piłkę nożną, kosze, siatki, piłkochwyty, betonowe stoły do ping-ponga i gry w chińczyka, elementy małej architektury, stojaki na rowery itp.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Poprzez odpowiednie ukształtowanie terenu wokół boiska oraz usunięcie barier architektonicznych, nowy obiekt będzie przestrzenią dostępną dla osób z niepełnosprawnościami oraz rodzin z małymi dziećmi i seniorów.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności

Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.2. Rozwój infrastruktury społecznej, w tym sportowo-rekreacyjnej

Kierunek 2.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
600.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),	2024-2025 rok

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

- utworzona wielofunkcyjna powierzchnia do gry m.in.: w piłkę nożną i koszykówkę,
- zwiększenie poziomu aktywności fizycznej wśród mieszkańców miejscowości,
- utworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju sportu i prowadzenia zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży,
- poprawa warunków aktywnego spędzania czasu wolnego.

Wskaźniki produktu

Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba wybudowanych nowych otwartych obiektów sportowych	1 szt.	Protokoły odbioru
Powierzchnia przygotowana w ramach projektu wykorzystana na utworzenie boiska	7 000 m ²	Protokoły odbioru
Liczba organizowanych imprez kulturalno-sportowych	3/rok	Dane Urzędu Gminy Miedzichowo oraz pozyskiwane od innych organizatorów imprez
Liczba doposażonych obiektów	1 szt.	Protokoły odbioru, dokumentacja fotograficzna

Wskaźniki rezultatu

Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowej	500/rok	Dane na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród mieszkańców objętych projektem
Liczba osób uczestniczących w imprezach kulturalno-sportowych	800/rok	Dane Urzędu Gminy Miedzichowo oraz pozyskiwane od innych organizatorów imprez

PROJEKT II

Pielęgnując historię – sala tradycji w Jabłonce Starej

Przestrzeń publiczna to szczególnie ważny element otoczenia. Jest to miejsce spotkań integrujące mieszkańców i budujące tożsamość miejsca. Zarządzają nią przedstawiciele mieszkańców (władze gminy/miasta). Sposób jej wykorzystywania jest określony, dostosowany do potrzeb i działań organizacji pozarządowych, instytucji kultury oraz samych mieszkańców.

Często podkreśla się, że ma być to miejsce sprzyjające nawiązywaniu nowych przyjaźni, pozwalające na swobodne wygłaszanie poglądów i pomysłów, a zwłaszcza inicjatyw obywatelskich. Jest to także przestrzeń pozwalająca spotkać się różnym grupom wiekowym. Rolę takiej przestrzeni pełni obecnie w miejscowości Jabłonka Stara nowo wyremontowana Świetlica Wiejska. Bezpośrednio przy niej znajduje się pomieszczenie gospodarcze (ponad 100 letni budynek) pełniące obecnie funkcje magazynowe. Jest on mocno zaniedbany, zakłóca tamtejszy ład i harmonię, znacząco wyróżniając się przy wyremontowanych obiektach. Gruntowny remont i częściowa zmiana jego zagospodarowania stanowiłaby uzupełnienie kompleksu świetlicy jako całości. Przesłanką do ponownego zagospodarowania pomieszczenia jest historia całej gminy Miedzichowo. W XVIII wieku do gminy przybywało i osiedlało się wielu mieszkańców narodowości holenderskiej (olędrzy). Zajmowali się oni głównie karczowaniem lasów, dlatego też w granicach gminy powstało kilka miejscowości na leśnych polanach. Są nimi m.in. wsie Pąchy oraz Silna Nowa należące do sołectwa Jabłonka Stara. Osadnictwo olęderskie pozostawiło po sobie wiele ciekawych obiektów takich jak chaty szachulcowe i malownicze, przydrożne kapliczki. Niegdyś mieszkańcy tych miejscowości spotykali się i dzielili swoimi przeżyciami, historiami w Jabłonce Starej. Dziś brakuje tam miejsca, które przypominałoby o zamierzonych czasach i tamtejszych obyczajach.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Miedzichowo

Potencjalni partnerzy

Koło Gospodyń Wiejskich „Kwiat Jabłoni”, Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Miedzichowskiej, Sołectwo Jabłonka Stara

Lokalizacja przedsięwzięcia

Pomieszczenie gospodarcze przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej

Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia

Podczas warsztatów rewitalizacyjnych przeprowadzonych z mieszkańcami gminy, na terenie wsi Jabłonka Stara, w sferze społecznej zdiagnozowano problem z brakiem miejsc spotkań, brakiem integracji społecznej mieszkańców oraz niskie zaangażowanie w życie społeczne. Wszystko to powoduje powolną utratę tożsamości miejsca, jego historii i tradycji.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej zidentyfikowano występowanie zdegradowanych obiektów i przestrzeni, problem z uporządkowaniem przestrzeni (brak łączności kompozycyjnej), a także brak funkcjonalnych pomieszczeń, w których mieszkańcy mogliby atrakcyjnie spędzać czas wolny, a instytucje pozarządowe takie jak np. Koła Gospodyń Wiejskich promować lokalne produkty. Przykładem takiego KGW jest „Kwiat Jabłoni”, które ze względu na brak miejsca stanowiącego potencjał do rozszerzenia działalności statutowej, nie wykorzystuje w pełni swojego potencjału. Koło Gospodyń Wiejskich produkuje wyroby lokalne takie jak: ocet jabłkowy, syrop z czarnego bzu, syrop z mniszka i keczup.

Należy także pamiętać, że obecnie silnie rozwija się moda na podróże kulinarne, umożliwienie skosztowania charakteru miejsca i poznania lokalnych specjałów wpływa pozytywnie na promocję całej gminy i przyczynia się do przyciągania osób także spoza jej granic.

Cel przedsięwzięcia

Celem projektu jest utworzenie miejsca przeznaczonego zarówno dla organizacji pozarządowych jak i sformalizowanych i niesformalizowanych grupy mieszkańców, które pozwoli na zrozumienie własnej kultury oraz wzbudzi poczucie tożsamości lokalnej społeczności. Dlatego planuje się odnowę budynku gospodarczego znajdującego się tuż przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej. W oparciu o odnowioną infrastrukturę, możliwe będzie organizowanie wydarzeń historycznych oraz kulinarnych i plastycznych wpasowujących się w charakter całego sołectwa, co skutkować będzie integracją mieszkańców. Celem odnoszącym się do sfery technicznej będzie poprawa jakości, estetyki i funkcjonalności budynku, a także przywrócenie łączności kompozycyjnej.

Zakres realizowanych zadań

Przedmiotem projektu jest podniesienie jakości przestrzeni publicznej przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej, poprzez poprawę bezpieczeństwa, estetyki i funkcjonalności budynku gospodarczego wykorzystywanego obecnie na cele magazynowe. W ramach projektu planowana jest jego kompleksowa modernizacja oraz remont. Przed rozpoczęciem prac remontowo-modernizacyjnych konieczne będzie przeprowadzenie badań technicznych budynku gospodarczego (badania najważniejszych elementów konstrukcyjnych) oraz kosztorysu prac. W następnym kroku opracowana zostanie dokumentacja projektowa (lub program funkcjonalno-użytkowy) dotycząca remontu budynku oraz przystosowania do pełnienia funkcji poza magazynowych. Prace remontowo-modernizacyjne obejmować będą:

- remont i wymianę pokrycia dachu,
- remont i osuszenie ścian zewnętrznych i wewnętrznych, w tym malowanie elewacji i naprawa ubytków,
- doprowadzenie instalacji grzewczej,
- doprowadzenie instalacji elektrycznej,
- wykonanie robót blacharskich (montaż obróbek blacharskich, parapetów, rynien i rur spustowych),
- dobór i budowa sytemu rozsączeniowego wody deszczowej,
- odnowa lub wymiana stolarki drzwiowej oraz okien,
- remont i adaptacja pomieszczeń (prace tynkarskie i wykończeniowe),
- montaż tablic informacyjnych.

W wyremontowanym budynku wygospodarowana zostanie przestrzeń na: pomieszczenie magazynowe służące przechowywaniu stołów, ławek oraz innego sprzętu należącego do Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej, a także pomieszczenie wykorzystywane np. przy okazjach wydarzeń i imprez kulturalnych organizowanych na terenie wsi, w którym zaprezentować można będzie lokalne specjały. Dodatkowo osobne pomieszczenie przeznaczone zostanie na salę tradycji wsi polskiej i olęderskiej. Znajdować się tam będą archiwalne dokumenty dotyczące sołectwa Jabłonka Stara, wspomnienia mieszkańców, zdjęcia i przedmioty związane z historiami wsi i poprzednio zamieszkujących je ludności. Obejrzeć tu będzie można również stare sprzęty gospodarstwa domowego. Sala ta będzie pełniła funkcje edukacyjno-poznawcze przybliżające najmłodszym ważne fakty dotyczące całego sołectwa. Sala wyposażona zostanie w piec chlebowy, w którym podczas spotkań mieszkańcy będą mogli wypiekać swoje własne wyroby i tym samym kreować nowe tradycje sołeckie.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Z uwagi na posadowienie budynku na równi z gruntem, rozwiązania dla osób ze szczególnymi potrzebami dotyczyć będą głównie dostosowania szerokości pomieszczeń oraz wejścia do obiektu spełniającego określone normy, bez potrzeby budowania podjazdów, pochylni czy wind. Oprócz tego w całkowitym możliwym zakresie planuje się wdrożenie zasad dostępności informacyjno-komunikacyjnej – informacja o rozkładzie pomieszczeń budynku wraz z zapewnieniem odpowiednich procedur w razie ewakuacji.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.5. Wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców oraz identyfikacji z miejscem zamieszkania

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców			
Kierunek 2.4. Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę ładu przestrzennego i stanu zabudowy			
Cel 3: Wzmocnienie tożsamości lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji z wykorzystaniem zasobów dziedzictwa historycznego regionu			
Kierunek 3.2. Rozpoczęcie działań promocyjnych regionu			
Ramy realizacji przedsięwzięcia			
Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	
1 000.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie opracowania dokumentacji projektowej)	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),	2025-2027	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji			
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie tożsamości lokalnej i poznanie historii swojej małej ojczyzny, • zwiększenie integracji mieszkańców poprzez inicjatywy oddolne, • zabezpieczenie obiektów przed wpływem niekorzystnych czynników, w tym atmosferycznych, a także poprawa ich trwałości, wyglądu i estetyki, • wzrost możliwości rozwoju organizacji pozarządowych i wykorzystanie ich potencjału, • pobudzenie aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. 			
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych	
Liczba budynków poddanych przebudowie lub/i rozbudowie	1 szt.	Protokoły odbioru	
Liczba organizacji pozarządowych wspartych podczas projektu	1 szt.	Dane Urzędu Gminy Miedzichowo oraz pozyskiwane od innych organizatorów imprez	
Liczba zamontowanych tablic informacyjno-edukacyjnych	3 szt.	Faktury za zakup tablic informacyjno-edukacyjnych	
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych	
Liczba osób korzystających ze zmodernizowanego budynku	100 os./rok	Ankietyzacja mieszkańców raz w roku	

PROJEKT III	
Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego dla społeczności lokalnej	
Nazwa wnioskodawcy	
Gmina Miedzichowo	
Potencjalni partnerzy	
Koło Gospodyń Wiejskich Jabłonka Stara, OPS Jabłonka Stara, Sołectwo Jabłonka Stara	
Lokalizacja przedsięwzięcia	
Działka nr 55/2 w Jabłonce Starej	
Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	
<p>Na podstawie przeprowadzonych ankiet, w jednostce Jabłonka Stara stwierdzono problem związany z nadużywaniem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Motywacji skłaniających do picia alkoholu oraz zażywania innych substancji wyróżnić można wiele, jedną z nich jest potrzeba i chęć redukcji stresu. Z badań poświęconych problematyce uzależnień wynika,</p>	

że stopniowo obniża się wiek inicjacji alkoholowej wraz z popularyzacją picia mocnych alkoholi. Zatem na uzależnienia narażone są nie tylko osoby dorosłe, ale również młodzież. W przypadku ludzi młodych dodatkowym czynnikiem utwierdzającym w podejmowaniu złych decyzji jest chęć akceptacji rówieśników poprzez dorównywanie ich wyczynom. Wzrost popularności spożywania alkoholu w połączeniu z zażywaniem innych substancji psychoaktywnych skutkują także często wzrostem przestępczości. Mowa tu zarówno o zwiększeniu ilości przestępstw drogowych i poza drogowych, jak i również wykroczeń związanych z wandalizmem. Analiza wskaźnikowa przeprowadzona dla obszaru rewitalizacji Jabłonka Stara, wykazała występowanie najwyższego wskaźnika liczby stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców wśród wszystkich obszarów rewitalizacji. Pomocą w niwelowaniu stresu oraz niechcianą agresją, a także spożywaniem różnego rodzaju substancji psychoaktywnych może okazać się sport. Pomaga on zastąpić wiele złych nawyków, a przy okazji ma dobry wpływ na zdrowie człowieka. Miejscowość Jabłonka Stara nie posiada aktualnie odpowiedniego terenu wyposażonego w urządzenia pozwalające szerzyć aktywność sportową takich jak skatepark czy boisko wielofunkcyjne. Dlatego powstanie kompleksu sportowo-rekreacyjnego przyczyni się do poprawy zdiagnozowanych zjawisk związanych z alkoholizmem, przestępczością, ubóstwem, a także poprawi integrację społeczną, w tym międzypokoleniową.

Cel przedsięwzięcia

Celem niniejszego projektu jest utworzenie miejsca umożliwiającego aktywność mieszkańców oraz utworzenie odpowiednich warunków infrastrukturalnych do rozwijania zainteresowań i aktywnego wypoczynku. W ramach realizacji projektu powstanie miejsce przystosowane do poprawy sprawności fizycznej, koncentracji, równowagi i ogólnej motoryki całego ciała dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Miejsce to pomoże także w nawiązywaniu nowych znajomości oraz zacieśniania więzów rodzinnych, co w przyszłości może znacząco przyczynić się do spadku poziomu uzależnień, wzrostu poziomu edukacji, a nawet zmniejszeniu poziomu bezrobocia. W obecnych czasach wzrasta popularność sportów takich jak: jazda na hulajnodze, deskorolkach, rolnkach i rowerach BMX. Osoby interesujące się tymi sportami często nie mają miejsca do bezpiecznego realizowania swoich pasji. W konsekwencji dzieci, młodzież, ale także osoby dorosłe niejednokrotnie przyczyniają się do niszczenia osiedlowych placów, chodników, murków, barierek ulicznych itp. Korzystanie z nieprzygotowanych odpowiednio do uprawiania sportu miejsc i nawierzchni stanowi także zagrożenie dla zdrowia i życia użytkowników. Z pewnością budowa skateparku ograniczyłaby tego typu sytuacje, jednocześnie pozytywnie wpływając na integrację społeczną oraz wizerunek miejscowości.

Zakres realizowanych zadań

W miejscowości Jabłonka Stara oferta sportowo-rekreacyjna skierowana dla dzieci i młodzieży sprowadza się do placu zabaw. Brakuje tutaj form spędzania aktywnego czasu wolnego również dla młodzieży. Dlatego w ramach projektu planowana jest budowa skateparku, boiska utwardzonego oraz placu zabaw w jednym miejscu, dzięki temu powstanie kompleks rekreacyjno-sportowy. Mieszkańcy wsi już od dawna wyrażali potrzebę oraz chęci zagospodarowania wolnej działki nr 55/2 na teren sportowo-rekreacyjny. We współpracy z Urzędem Gminy Miedzichowo oraz wyłonionym projektantem i wykonawcą, przestrzeń ta zostanie w pełni zagospodarowana. Obiekt zostanie wybudowany zgodnie z aktualnymi normami i zasadami BHP, tak by zapewnić pełne bezpieczeństwo użytkownikom.

W ramach realizacji niniejszego projektu na działce o numerze 55/2 zlokalizowanej w Jabłonce Starej utworzony zostanie nowoczesny kompleks sportowo-rekreacyjny podzielony na trzy sfery: skateparku, boiska oraz placu zabaw. Tym samym przestrzeń ta pozostanie dostępna dla każdej grupy odwiedzających, od dzieci po seniorów. Powierzchnia skateparku wynosić będzie około 170 m² (wymiary około 8,5x20 m w zależności od projektu), boisko utwardzone około 400 m² (wymiary około 26x15 m w zależności od projektu), a plac zabaw około 490 m² (wymiary około 28x17 m w zależności od projektu). Skatepark wyposażony zostanie w system ramp, poręczy

i platform (takich jak np. quartery, banki, funboxy grindboxy, rurki, ławki, minirampy) umożliwiających wykonywanie przejazdów i trików na deskorolce, rolkach, hulajnogach czy rowerach BMX. Planuje się, aby konstrukcja była dostępna dla użytkowników o różnym stopniu zaawansowania. Boisko wielofunkcyjne wykonane zostanie z nawierzchni sztucznej, dostosowane zostanie do gry w piłkę nożną, piłkę ręczną oraz koszykówkę i siatkówkę. Wokół obiektu zamontowane zostaną piłkochwyty, bramki z siatką do piłki nożnej i ręcznej, stojaki do koszykówki wyposażone w tablice, słupki i siatki do siatkówki. Ostatnim z elementów kompleksu jest plac zabaw połączony z siłownią zewnętrzną, którego wyposażenie obejmowało będzie m.in.: huśtawkę wagową, karuzelę, zjeżdżalnię wielofunkcyjną, drabinki, zestaw sprawnościowy oraz elementy uzupełniające takie jak: kosze na śmieci, tablice informacyjne, ławki z oparciami i bez oraz ogrodzenie. Projekt przewiduje zastosowanie ławek i śmietników jako elementów uzupełniających cały kompleks.

Planuje się, że obiekt będzie wykorzystywany przez dzieci, młodzież oraz seniorów zamieszkujących sołectwo Jabłonka Stara, a także osoby przyjeżdżające do miejscowości, co skutkować będzie zmniejszeniu występowania negatywnych zjawisk społecznych wśród tych grup mieszkańców.

Oprócz tego w projekcie uwzględnia się także:

- odwodnienie całego terenu kompleksu sportowo-rekreacyjnego,
- oświetlenie całego terenu kompleksu sportowo-rekreacyjnego,
- budowę ciągów pieszo-rowerowych na terenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego,
- utwardzenie drogi łączącej obiekt z drogą dojazdową.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami

Z uwagi na potrzebę zachowania wzmożonego bezpieczeństwa, w związku z większym narażeniem na różnego rodzaju kontuzje osób z niepełnosprawnościami uprawiających sport, w ramach projektu przewiduje się zastosowanie czytelnego i zrozumiałego dla każdego systemu informacji o wejściach/wyjściach i drogach ewakuacyjnych, a także łatwego dostępu do urządzeń i sprzętów sportowych. Poza infrastrukturą sportową elementy takie jak ciągi pieszo-rowerowe zostaną wyrównane, przystosowane dla osób z ograniczonymi możliwościami poruszania się (osób z wózkami inwalidzkimi oraz wózkami dla dzieci) a elementy małej architektury, w tym ławki i siedziska, wyposażone zostaną w oparcia ułatwiające siadanie i wstawanie. Oświetlenie obiektu zostanie zaprojektowane w taki sposób, aby zachować jak największy komfort użytkownika obiektu dla wszystkich.

Powiązanie przedsięwzięcia z celami rewitalizacji

Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na realizację następujących celów i kierunków działań:

Cel 1: Wzrost spójności społecznej obszaru rewitalizacji poprzez działania na rzecz aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunek 1.1. Aktywizacja i integracja lokalnej społeczności

Kierunek 1.2. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług społecznych

Cel 2: Dostosowanie infrastruktury technicznej przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji w celu zwiększenia dostępu do atrakcyjnych miejsc spędzania czasu wolnego

Kierunek 2.2. Rozwój infrastruktury społecznej, w tym sportowo-rekreacyjnej

Kierunek 2.3 Uporządkowanie przestrzeni publicznych oraz poprawa ich dostępności dla wszystkich mieszkańców

Kierunek 2.5. Stworzenie miejsc odpoczynku i rekreacji

Ramy realizacji przedsięwzięcia

Szacowana wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania	Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia
Projekt III: 2.000.000,00 zł (szczegółowe kwoty podane zostaną na etapie)	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie,	Projekt III: 2023-2030

opracowania dokumentacji projektowej)	dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),	
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji		
<ul style="list-style-type: none"> • utworzenie międzypokoleniowego miejsca spędzania czasu wolnego, • zmniejszenie liczby aktów wandalizmu i przeciwdziałanie nałogom, • promocja obszaru wsi i całego sołectwa, • integracja społeczna mieszkańców, • aktywizacja osób starszych – zajęcia na siłowni zewnętrznej, 		
Wskaźniki produktu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Powierzchnia działki poddana działaniom rewitalizacyjnym	2500,00 m ²	Dane Urzędu Gminy Miedzichowo, projekt zagospodarowania
Powierzchnia wybudowanego skateparku	ok. 170,00 m ²	Protokoły odbioru, faktury za zakup elementów
Liczba obiektów infrastruktury rekreacyjno-sportowej przystosowanych dla osób ze szczególnymi potrzebami	3 szt.	Protokoły odbioru
Wskaźniki rezultatu	Wartość	Sposób oceny i źródło danych
Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	80 os./rok	Szacunki w oparciu o ankietyzację mieszkańców raz w roku
Osoby korzystające z pomocy społecznej dotknięte problemem alkoholizmu	spadek o 5%/rok	Raport Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedzichowie

7.3. Charakterystyka przedsięwzięć uzupełniających

Numer i nazwa pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
1. Budowa toalety publicznej w Miedzichowie
Podmiot realizujący
Gmina Miedzichowo
Lokalizacja
Okolice ul. Poznańskiej 36
Opis przedsięwzięcia
<p>W graniach podobszaru rewitalizacji Miedzichowo zdiagnozowano potrzebę umiejscowienia toalety publicznej, czynnej całodobowo. Jej budowa jest niezbędna z uwagi na całkowity brak takiego obiektu w miejscowości Miedzichowo.</p> <p>Niniejszy projekt polegać będzie na budowie toalety publicznej dostosowanej dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zakres prac obejmował będzie m.in.: wykonanie projektu toalety, jej budowę i podłączenie do sieci wod-kan oraz sieci elektrycznej, wyposażenie w środki higieniczno-sanitarne (mydło, ręczniki papierowe, papier toaletowy, przewijak itp.) oraz montaż energooszczędnego oświetlenia, a także jej oznakowanie. Wymiary kabin WC i umywalk dostosowane zostaną do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz dla rodzin z małymi dziećmi. Toaleta będzie półautomatyczna, dwustanowiskowa, bezpieczna, wyposażona</p>

w elementy wandaloodporne, czynna 24 godziny na dobę przez wszystkie dni tygodnia. Po wykonaniu projektu planuje się zagospodarowanie terenu wokół toalety poprzez nasadzenie krzewów ozdobnych.

Toaleta będzie dostępna dla wszystkich: mieszkańców gminy Miedzichowo, osób spacerujących Szlakiem Wikliny, rodzin z dziećmi, seniorów, petentów instytucji publicznych, a także turystów.

Projekt odpowie na potrzeby lokalnej społeczności, przyczyni się do poprawy komfortu użytkowania przestrzeni wspólnej oraz poprawy infrastruktury technicznej. Jego realizacja wpisuje się w kierunki działań 1.2, 2.3 oraz 3.3 niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji.

Numer i nazwa pozostałych dopuszczalnych projektów rewitalizacyjnych

2. Bez barier. Podniesienie standardu funkcjonowania Świetlicy Wiejskiej w Prądówce

Podmiot realizujący

Gmina Miedzichowo

Lokalizacja

Świetlica Wiejska w Prądówce

Opis przedsięwzięcia

Według słownika PWN za bariery architektoniczne uznaje się „trudności i przeszkody występujące przy korzystaniu z obiektów budowlanych, a także przeszkody utrudniające lub uniemożliwiające poruszanie się w przestrzeni zurbanizowanej”. Z takimi problemami zmagają się Świetlica Wiejska w Prądówce. Osoby z trudnościami w poruszaniu się nie są obecnie w stanie brać udziału w organizowanych tam wydarzeniach kulturalnych, ponieważ bez pomocy osoby trzeciej nie mogą wejść do budynku.

Przedmiot projektu obejmuje modernizację istniejącego obiektu Świetlicy Wiejskiej w Prądówce oraz poprawę jakości technicznej całego budynku, a także doposażenie w niezbędny sprzęt. Dzięki temu, w organizowanych w Świetlicy Wiejskiej wydarzeniach udział brać będą mogli wszyscy mieszkańcy, co z kolei przyczyni się do zwiększenia aktywności obywatelskiej i zaangażowania w sprawy lokalne.

Zakres prac projektu obejmuje wszelkie prace remontowo-budowlane mające na celu dostosowanie budynku do przepisów ppoż., oraz zastosowanie udogodnień dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Głównym celem projektu jest wzrost bezpieczeństwa i poczucia komfortu mieszkańców wsi poprzez poprawę dostępności obiektów kulturowo-rekreacyjnych na terenie Prądówki. Realizacja projektu odpowiada na kierunki działań 1.4, 2.3 i 3.3 niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji.

8. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

8.1 Kompleksowość programu

Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, **prowadzony w sposób kompleksowy**, poprzez zintegrowane działania szczególnie na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Proces ten jest skoncentrowany terytorialnie oraz prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z przyjętym programem rewitalizacji. Założeniami procesu rewitalizacji są: interdyscyplinarność, kompleksowość, partnerstwo oraz reakcja na kryzys.

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które skupione są na **aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego**. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji. W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

8.2 Koncentracja programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji gminy Miedzichowo zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Diagnoza pogłębiona obszaru rewitalizacji potwierdziła występowanie negatywnych zjawisk we wszystkich omawianych sferach.

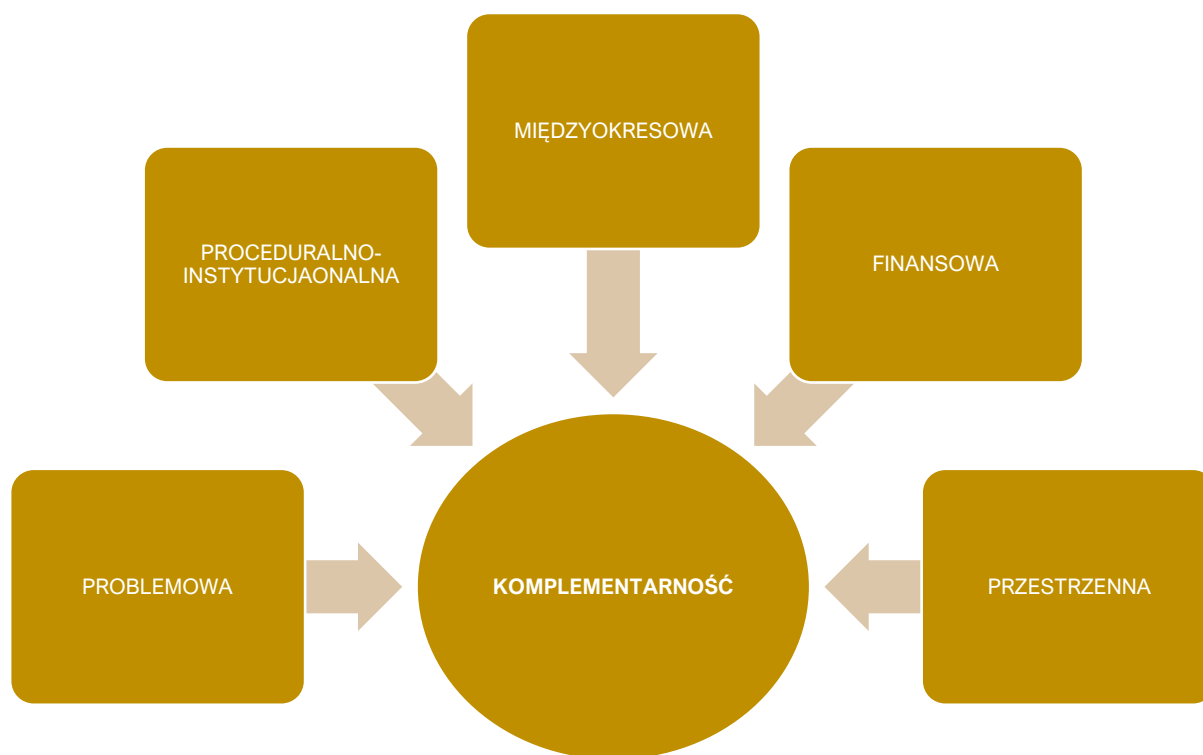
Obszar rewitalizacji swym zakresem obejmuje aż 4 podobszary, z związku z czym istniejące zasoby stanowią wystarczającą bazę dla realizowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, dlatego wszystkie zaplanowane działania będą realizowane w granicach obszaru rewitalizacji.

8.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnątrz i zewnątrz. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji.

Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

8.3.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Planowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane są wyłącznie w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Pomimo iż działania są prowadzone w różnych podobszarach rewitalizacji, to znacząco oddziałują pomiędzy sobą prowadząc do efektu synergii.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej powinno wiązać się z wprowadzeniem mechanizmów analizy następstw decyzji przestrzennych w skali gminy i otoczenia dla skuteczności Programu Rewitalizacji. Warto zaznaczyć, że realizowane projekty będą oddziaływały na cały obszar dotknięty kryzysem, a nie wyłącznie punktowo. Zakładają one możliwość korzystania z nowej infrastruktury publicznej nie tylko przez mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i całej gminy. Należy również zaznaczyć, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie będzie skutkować przenoszeniem się problemów na inne obszary, co mogłoby prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna, czy marginalizacja.

Lokalizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zobrazowana została w załącznikach nr 2-5 do Gminnego Programu Rewitalizacji.

8.3.2 Komplementarność problemowa

Prowadzone działania rewitalizacyjne w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 mają dążyć do założonej w Programie wizji oraz przyczyniać się do realizacji celów rewitalizacji. Powiązania zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych oraz podstawowych projektów z celami rewitalizacji, a także ich pożądane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny przedstawiono w rozdziale 7.1. i 7.2. Z kolei spójność pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań, które realizują, została przedstawiona w rozdziale 7.3. Komplementarność problemową przedsięwzięć powinno się również zapewniać stosując mechanizm powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy w innych sferach, co wpłynie na lepszą koordynację tematyczną oraz sprawną organizację działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały również opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. W rezultacie będą one stanowiły odpowiedź na występujące problemy w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Tabela 19 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
		społecznej	gospodarczej	przestrzenno-funkcjonalnej	technicznej	środowiskowej
PZ nr 1	Centrum Integracji Wiejskiej – adaptacja budynku po nieczynnej stacji kolejowej w Lewiczyнку, renowacja obiektów infrastruktury usług społecznych wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych oraz utworzeniem przystani rowerowej					
PZ nr 2	Mój Lewiczynek, moja historia, moje wspomnienia					
PZ nr 3	Zaplatając więzi – Świetlica Wiejska w Miedzichowie					

PZ nr 4	Przystanek historia – skansen kolejnictwa w Prądówce				
P I	Ruch to zdrowie – zagospodarowanie placu za Dymarkami Miedzichowskimi pod funkcje sportowo-rekreacyjne				
P II	Pielęgnując historię – sala tradycji w Jabłonce Starej				
P III	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego dla społeczności lokalnej				
U 1	Budowa toalety publicznej w Miedzichowie				
U 2	Bez barier. Podniesienie standardu Świetlicy Wiejskiej w Prądówce				

Źródło: opracowanie własne.

Jak wspomniano wcześniej, każdy projekt zintegrowany składa się z kilku powiązanych ze sobą działań (modułów) mających charakter zarówno infrastrukturalny, jak i miękkie. Ma to przeciwdziałać również fragmentacji działań tj. tzw. „rewitalizacji technicznej” lub „rewitalizacji społecznej”, które to pojęcia są błędnie stosowane, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa.

Niniejszy dokument zakłada również realizację podstawowych (pojedynczych projektów) i przedsięwzięć rewitalizacyjnych uzupełniających, które mają na celu wsparcie i dopełnienie projektów zintegrowanych, bezpośrednio ukierunkowanych na osiągnięcie celów strategicznych. Ma to prowadzić do osiągnięcia efektu synergii i zachowania kompleksowości podejmowanej interwencji. Powiązania pomiędzy projektami zintegrowanymi oraz ich zależność z pozostałymi projektami i przedsięwzięciami przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

	PZ nr 1: Centrum Integracji Wiejskiej – adaptacja budynku po nieczynnej stacji kolejowej w Lewiczyнку, renowacja obiektów infrastruktury usług społecznych wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych oraz utworzeniem przystani rowerowej	PZ nr 2: Mój Lewiczynek, moja historia, moje wspomnienia	PZ nr 3: Zaplatając więzi – Świetlica Wiejska w Miedzichowie	PZ nr 4: Przystanek historia – skansen kolejnictwa w Prądówce
PZ nr 1				
PZ nr 2				
PZ nr 3				
PZ nr 4				

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 21 Powiązania projektów zintegrowanych z projektami podstawowymi

	PZ nr 1:	PZ nr 2:	PZ nr 3:	PZ nr 4:
	Centrum Integracji Wiejskiej – adaptacja budynku po nieczynnej stacji kolejowej w Lewiczynku, renowacja obiektów infrastruktury usług społecznych wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych oraz utworzeniem przystani rowerowej	Mój Lewiczynek, moja historia, moje wspomnienia	Zaplatając więzi – Świetlica Wiejska w Miedzichowie	Przystanek historia – skansen kolejnictwa w Prądówce
P I: Ruch to zdrowie – zagospodarowanie placu za Dymarkami Miedzichowskimi pod funkcje sportowo-rekreacyjne				
P II: Pielęgnując historię – sala tradycji w Jabłonce Starej				
P III: Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego dla społeczności lokalnej				

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 22 Powiązania projektów podstawowych z przedsięwzięciami uzupełniającymi

	U1: Budowa toalety publicznej w Miedzichowie	U2: Bez barier. Podniesienie standardu Świetlicy Wiejskiej w Prądówce
PZ nr 1: Centrum Integracji Wiejskiej – adaptacja budynku po nieczynnej stacji kolejowej w Lewiczynku, renowacja obiektów infrastruktury usług społecznych wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych oraz utworzeniem przystani rowerowej		
PZ nr 2: Mój Lewiczynek, moja historia, moje wspomnienia		
PZ nr 3: Zaplatając więzi – Świetlica Wiejska w Miedzichowie		
PZ nr 4: Przystanek historia – skansen kolejnictwa w Prądówce		
P I: Ruch to zdrowie – zagospodarowanie placu za Dymarkami Miedzichowskimi pod funkcje sportowo-rekreacyjne		
P II: Pielęgnując historię – sala tradycji w Jabłonce Starej		
P III: Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego dla społeczności lokalnej		

Źródło: opracowanie własne.

8.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 z procedurami wynikającymi ze Strategii Rozwoju z Planem Lokalnego Rozwoju Gminy Miedzichowo 2021-2030. Wspólnymi organami w realizacji obu wymienionych dokumentów będzie Wójt Gminy Miedzichowo odpowiedzialny za stymulowanie i koordynację działań oraz odpowiednie komórki Urzędu Gminy w Miedzichowie, jednostki organizacyjne i partnerzy gminy, którym zadania wynikające z Programu będą zlecane w taki sposób, aby wykonywały je podmioty mające do tego najlepsze kompetencje.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy programu w ramach Komitetu Rewitalizacji, na którego czele będzie stał Przewodniczący.

Z uwagi na planowane prace związane z obiektami zabytkowymi, każdy tego typu projekt przed realizacją musi być uzgadniany i konsultowany z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Dodatkowo, w stosunku do obiektów wpisanych do rejestru zabytków należy zachować historyczną formę architektoniczną budynków, zachować gabaryty wysokości, formy, kształtu dachu, kompozycji i wystroju architektonicznego elewacji, formy stolarki okiennej i drzwiowej, historyczne wyposażenie wnętrz, czytelny układ komunikacyjny. Wszelkie roboty budowlane i inne działania przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Z kolei w stosunku do obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków należy stosować się do następujących zasad: zachowanie historycznej formy budynków, zachowanie gabarytów wysokości, formy, kształtu dachu, kompozycji i wystroju architektonicznego elewacji, formy stolarki okiennej i drzwiowej, ograniczenie możliwości stosowania zewnętrznego ocieplenia budynków.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego w granicach „stref ochrony stanowisk archeologicznych” podczas prac ziemnych związanych z zabudowaniem bądź zagospodarowaniem przedmiotowego terenu należy prowadzić badania archeologiczne. Wobec powyższego zastosowanie mają właściwe przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 840). W przypadku stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków istnieje zakaz prowadzenia wszelkich działań naruszających strukturę gruntu, a prace porządkowe prowadzone w jego obrębie wymagają uzgodnienia z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Szczegółowy opis systemu zarządzania, monitorowania i oceny efektywności wdrażanych działań przedstawiony został w rozdziale 10 i 12.

8.3.4 Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, stąd działania rewitalizacyjne

zaplanowane w niniejszym Programie są komplementarne z działaniami prowadzonymi w perspektywach finansowych Unii Europejskiej w latach 2004-2006, 2007-2013 oraz 2014-2020, a także kolejnej perspektywie. Stanowią one kontynuację i uzupełnienie wcześniejszych projektów. Ponadto wnioski wyciągnięte z realizacji poprzednich projektów pozwolą na bardziej efektywne wykorzystanie środków, co wzmocni efektywność i skuteczność podejmowanych działań.

Tabela 23 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich

Perspektywa finansowa 2004-2006				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Utworzenie Centrum Kulturalnego Wsi na bazie świetlicy wiejskiej przy Straży OSP w Miedzichowie	683 782,85 zł	334 642,00 zł	Gmina Miedzichowo
2.	Utworzenie Centrum Kulturalnego Wsi na bazie świetlicy wiejskiej w Bolewicach	607 247,40 zł	335 740,00 zł	Gmina Miedzichowo
Perspektywa finansowa 2007-2013				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Integracja mieszkańców gminy Miedzichowo poprzez wspólną naukę języka	44 716,00 zł	38 008,60 zł	Przedsiębiorstwo prywatne Expert
2.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców przez zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Bolewicach	683 991,51 zł	547 193,20 zł	Gmina Miedzichowo
3.	Mobilni strażacy - niezawodny ratunek	49 987,00 zł	42 488,95 zł	Gmina Miedzichowo
4.	Wyszkoleni strażacy ochotnicy ratują życie	49 170,00 zł	41 794,50 zł	Gmina Miedzichowo
5.	Przygotowanie oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych Gminy Miedzichowo do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym	339 880,20 zł	288 898,17 zł	Gmina Miedzichowo
6.	Indywidualizacja programu nauczania klas I-III szkół	60 000,00 zł	51 000,00 zł	Gmina Miedzichowo

	podstawowych w gminie Miedzichowo			
7.	Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkoły podstawowej.	62 183,87 zł	52 856,29 zł	Gmina Miedzichowo
Perspektywa finansowa 2014-2020				
Lp.	Nazwa zrealizowanego projektu	Wartość projektu	Dofinansowanie UE	Beneficjent
1.	Małe kino społecznościowe szansą na rozwój zasobów kulturalnych województwa wielkopolskiego	5 797 642,17 zł	3 140 896,77 zł	STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW WIELKOPOLSKI
2.	Lepsze warunki dydaktyczne w Zespole Szkół w Miedzichowie	169 500,00 zł	144 075,00 zł	Gmina Miedzichowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl.

8.3.5 Komplementarność źródeł finansowania

Działania rewitalizacyjne, zaplanowane do wdrożenia w niniejszym Programie, mają na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Nagromadzenie się negatywnych zjawisk zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej koreluje z koniecznością zwiększenia nakładów finansowych na realizację działań w wyznaczonym obszarze. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego;
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Warto jest zauważyć, że w najbliższym czasie w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 samorząd będzie miał możliwość korzystania z nowej puli dofinansowań. Polityka spójności na lata 2021-2027 docelowo obejmie fundusze takie jak: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Fundusz Spójności (FS), Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+). Dodatkowym wsparciem będzie Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), który jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Do krajowych programów w ramach Umowy Partnerstwa w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 należą:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS),
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),

- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z funduszy dedykowanych dla województwa wielkopolskiego w ramach Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027.

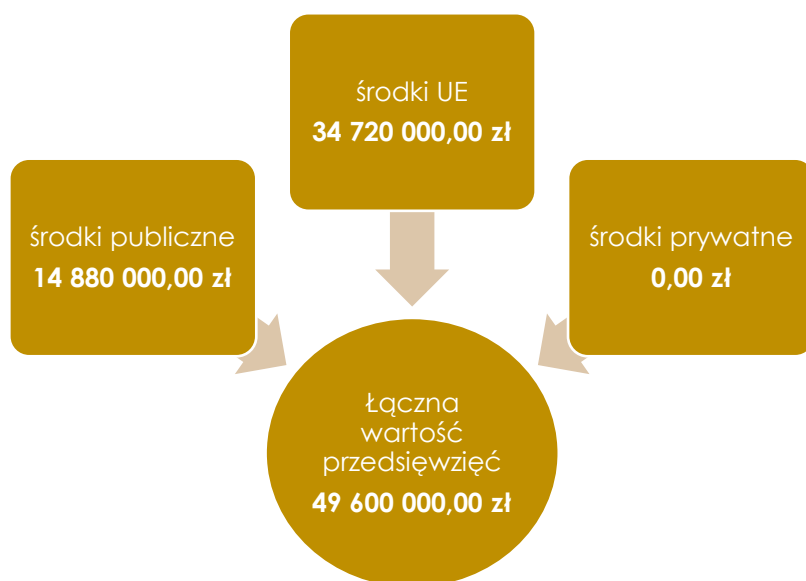
Kolejnymi możliwościami finansowania działań rewitalizacyjnych z uwzględnieniem udziału interesariuszy procesu jest finansowanie w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowanie do działań organizacji pozarządowych.

Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych źródeł finansowania poszczególnych projektów znajdują się w rozdziale 9.

9. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały ramy finansowe zaplanowanych przedsięwzięć zintegrowanych wraz z szacunkowymi nakładami finansowymi w podziale na środki publiczne, środki UE oraz środki prywatne. Łączna wartość przedsięwzięć rewitalizacyjnych szacowana jest na poziomie około 50 mln zł, z czego około 15 mln zł wydatkowana zostanie ze środków publicznych, w tym z budżetu gminy Miedzichowo, a około 35 mln zł finansowana będzie ze środków Unii Europejskiej (zakładając 70% dofinansowania).

Rysunek 27 Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej gminy. Założono również maksymalne wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami (modułami), jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany moduł. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych projektów zintegrowanych.

Tabela 24 Szacunkowe ramy finansowe zintegrowanych i podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer projektu	Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Podmiot realizujący przedsięwzięcie	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Szacunkowe nakłady finansowe (zł)			Źródła finansowania
				Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
PZ NR 1	Centrum Integracji Wiejskiej – adaptacja budynku po nieczynnej stacji kolejowej w Lewiczynku, renowacja obiektów infrastruktury usług społecznych wraz z zagospodarowaniem terenów przyległych oraz utworzeniem przystani rowerowej	Gmina Miedzichowo	15 000 000,00	4 500 000,00	10 500 000,00	0	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, środki Konserwatora Zabytków),
PZ NR 2	Mój Lewiczynek, moja historia, moje wspomnienia	Gmina Miedzichowo	1 000 000,00	300 000,00	700 000,00	0	Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, środki własne partnerów, pożyczki, kredyty, środki WFOŚiGW oraz NFOŚiGW, PPP, środki Konserwatora Zabytków),
PZ NR 3	Zaplatając więzi – Świetlica Wiejska w Miedzichowie	Gmina Miedzichowo	10 000 000,00	3 000 000,00	7 000 000,00	0	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),
PZ NR 4	Przystanek historia – skansen kolejnictwa w Prądówce	Gmina Miedzichowo	20 000 000,00	6 000 000,00	14 000 000,00	0	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty, środki Konserwatora Zabytków),

P 1	Ruch to zdrowie – zagospodarowanie placu za Dymarkami Miedzichowskimi pod funkcje sportowo-rekreacyjne	Gmina Miedzichowo	600 000,00	180 000,00	420 000,00	0	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),
P 2	Pielęgnując historię – sala tradycji w Jablonce Starej	Gmina Miedzichowo	1 000 000,00	300 000,00	700 000,00	0	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),
P 3	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego dla społeczności lokalnej	Gmina Miedzichowo	2 000 000,00	600 000,00	1 400 000,00	0	- Budżet Gminy Miedzichowo, - Środki zewnętrzne (w tym m.in.: fundusze europejskie, dotacje krajowe, pożyczki, kredyty),
Ogółem			49 600 000,00	14 880 000,00	34 720 000,00	0	-

Źródło: opracowanie własne.

10. Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

10.1 Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

---

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 to dokument operacyjny, oddziałujący na różne obszary funkcjonowania gminy, realizowany w różnym czasie, we współpracy z różnymi podmiotami, zarówno w trakcie jego przygotowania, jak również podczas realizacji, monitoringu i ewaluacji. Z tego względu wymaga on zaplanowania odpowiedniego systemu zarządzania. Właściwa realizacja Programu zakłada aktywną współpracę ze wszystkimi interesariuszami rewitalizacji oraz przyporządkowanie poszczególnym jednostkom konkretnych zadań tak, aby przyniosła ona jak najlepsze efekty.

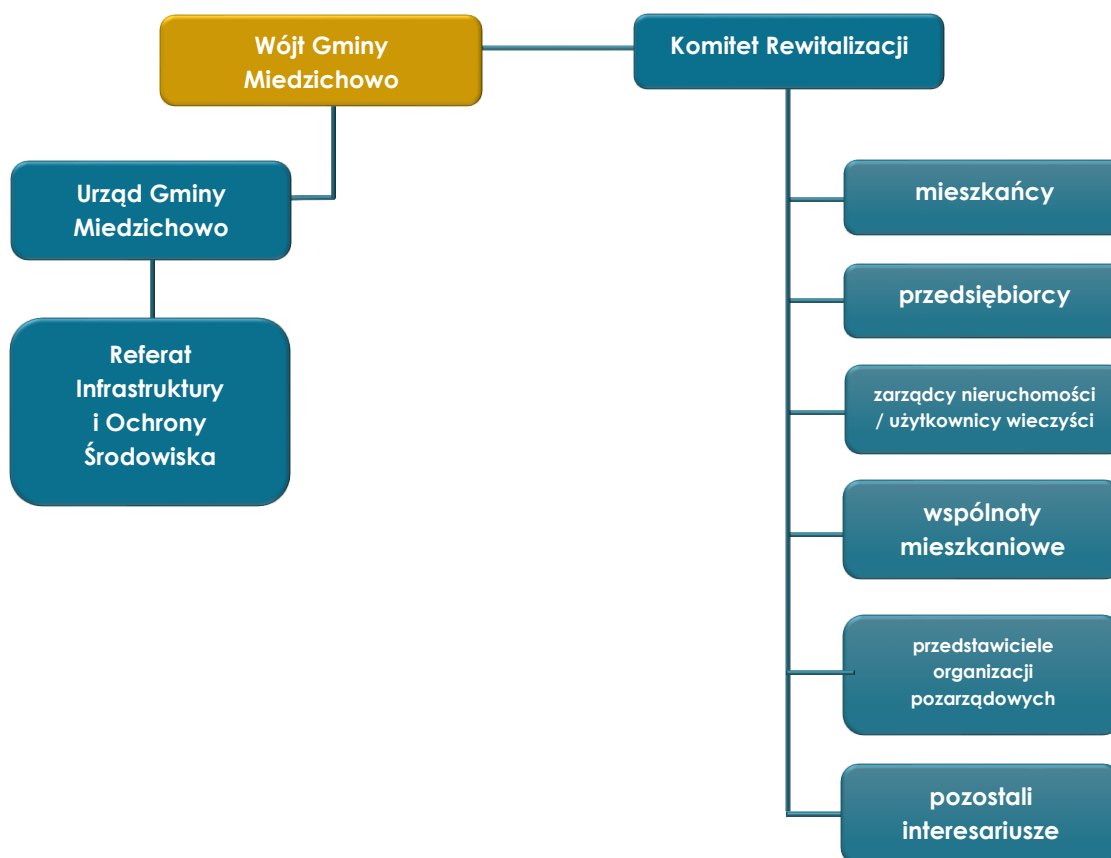
Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji, odpowiedzialny jest Wójt Gminy Miedzichowo. Pełni on rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, a jego zadania wykonywane będą przede wszystkim we współpracy z Referatem Infrastruktury i Ochrony Środowiska. Do zadań Wójta należeć będzie:

- koordynacja wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu, jednostkami organizacyjnymi oraz partnerami społecznymi,
- gromadzenie i aktualizacja danych dotyczących sytuacji kryzysowych w gminie,
- sporządzanie raportów z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i przekazywanie ich Komitetowi Rewitalizacji,
- organizacja systemu oceny i monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji, w szczególności opracowanie wzoru formularza sprawozdań z realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- identyfikowanie potencjalnych zagrożeń i problemów związanych z realizacją Programu,
- bieżące informowanie mieszkańców nt. wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- zbieranie propozycji zmian do Programu zgłaszanych przez pozostałych interesariuszy rewitalizacji,
- aktualizacja założeń Programu na skutek przeprowadzonej oceny skuteczności i bieżącego monitoringu Programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy zobowiązana jest podjąć uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet ten stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy oraz sprawuje funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Tworzą go osoby reprezentujące wszystkich interesariuszy rewitalizacji przed organami władz gminy Miedzichowo. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należy zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Do pozostałych zadań Komitetu należy m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem,

sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania Komitetu określa się w regulaminie Komitetu.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033.

Rysunek 28. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

10.2 Koszty zarządzania

Z uwagi na to, iż osoby zaangażowane w proces zarządzania Programem stanowią pracownicy Urzędu Gminy Miedzichowo z Referatu Infrastruktury i Ochrony Środowiska, koszty związane z zarządzaniem procesem rewitalizacji w gminie Miedzichowo uwzględnione zostały w ogólnych kosztach funkcjonowania Urzędu Gminy. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto pracowników Urzędu w 2021 roku wyniosło 3 799,92 zł. W przeliczeniu na 6 pracowników Referatu Infrastruktury i Ochrony Środowiska koszty wynagrodzeń w skali roku wyniosły 45 599,04 zł. Należy jednak pamiętać, że koszty wynagrodzeń pracowników zostały przedstawione w ramach pracy na pełen etat. Z kolei zadania pracowników związane z wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji będą wykonywane w części etatu, co pozwala wnioskować, że rzeczywiste koszty zarządzania będą niższe.

10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu

Gminny Program Rewitalizacji jest programem wieloletnim. Okres realizacji procesu rewitalizacji objętego niniejszym Programem wynosi 10 lat. Rok 2023 jest rokiem kończącym prace nad przygotowaniem dokumentu oraz rozpoczynającym cały proces rewitalizacji. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w Programie rozpoczyna się w 2023 roku. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliuguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na 3 letnie okresy. Rok 2033 jest rokiem kończącym Program.

Tabela 25 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

2022-2023	2023-2025	2026-2028	2029-2031	2032-2033
Prace nad GPR:	Pierwszy okres realizacji GPR:	Drugi okres realizacji GPR:	Trzeci okres realizacji GPR:	Czwarty okres realizacji oraz zakończenie prac nad GPR:
Uchwalenie GPR	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2023-2025	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2026-2028	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2029-2031	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na rok 2032 i 2033
Powierzenie obowiązków związanych z GPR właściwym pracownikom Urzędu	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2023 (do 31 marca 2024 r.), 2024 (do 31 marca 2025 r.), 2025 (do 31 marca 2026 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2026 (do 31 marca 2027 r.), 2027 (do 31 marca 2028 r.), 2028 (do 31 marca 2029 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2029 (do 31 marca 2030 r.), 2030 (do 31 marca 2031 r.), 2031 (do 31 marca 2032 r.)	Opracowanie rocznych raportów monitoringowych za rok 2032 (do 31 marca 2033 r.) i 2033 (do 31 marca 2034 r.)
Powołanie Komitetu Rewitalizacji	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2023-2025 (do 30 kwietnia 2026 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2026-2028 (do 30 kwietnia 2029 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2029-2031 (do 30 kwietnia 2032 r.)	Opracowanie oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych za okres 2032-2033 (do 30 kwietnia 2034 r.) Ewaluacja ex-post realizacji GPR za okres 2022-2033

Źródło: opracowanie własne.

11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania przez nich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Może przybierać różnego rodzaju formy i odnosić się do różnych grup społecznych. W przypadku partycypacji w procesie rewitalizacji, mówimy o relacji między władzami samorządowymi a obywatelami, którą charakteryzuje angażowanie jednostek w sprawy je dotyczące poprzez konsultowanie i wypracowywanie konkretnych rozwiązań w dążeniu do osiągnięcia wspólnego celu. W ustawie o rewitalizacji partycypacja odnosi się do aktywnego udziału interesariuszy w kształtowaniu całego procesu rewitalizacji.

Z uwagi na to, iż Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze operacyjnym, wdrożenie całego programu, w tym zawartych w nim działań i przedsięwzięć, angażuje wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Uczestnictwo różnych grup interesariuszy należy umożliwić na wszystkich etapach prac nad Programem (diagnozowania, programowania, wdrażania i monitorowania).

Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- warsztaty,
- spotkania,
- wywiady.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom gminy Miedzichowo,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji na terenie gminy,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, przyszłym mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etap diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo. Od dnia 12 maja do dnia 10 czerwca 2022 r. mieszkańcy gminy mogli zgłaszać swoje uwagi oraz wnioski do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo.

Informacje o konsultacjach społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo opublikowano w następujących formach:

- na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.miedzichowo.pl),
- na stronie internetowej gminy Miedzichowo (www.miedzichowo.pl),
- w sposób zwyczajowo przyjęty – na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Miedzichowie.

Formularz zgłaszania uwag oraz projekt uchwały wraz z załącznikami oraz Diagnozą służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo, dostępne były od dnia 12 maja 2022 r. do dnia 10 czerwca 2022 r. na stronie internetowej gminy Miedzichowo (www.miedzichowo.pl). Wypełnione formularze można było dostarczyć drogą elektroniczną na adres e-mailowy: projekty@miedzichowo.pl, drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy w Miedzichowie, ul. Poznańska 12, 64-361 Miedzichowo lub bezpośrednio w formie papierowej do Urzędu Gminy w Miedzichowie.

Kolejną formą konsultacji była ankieta w formie kwestionariusza on-line. Badania ankietowe wśród mieszkańców pozwoliły na poznanie opinii dotyczącej problemów występujących w 5 sferach funkcjonowania obszaru zaproponowanego do rewitalizacji. Odpowiedzi zbierane były do 10 czerwca 2022 roku.

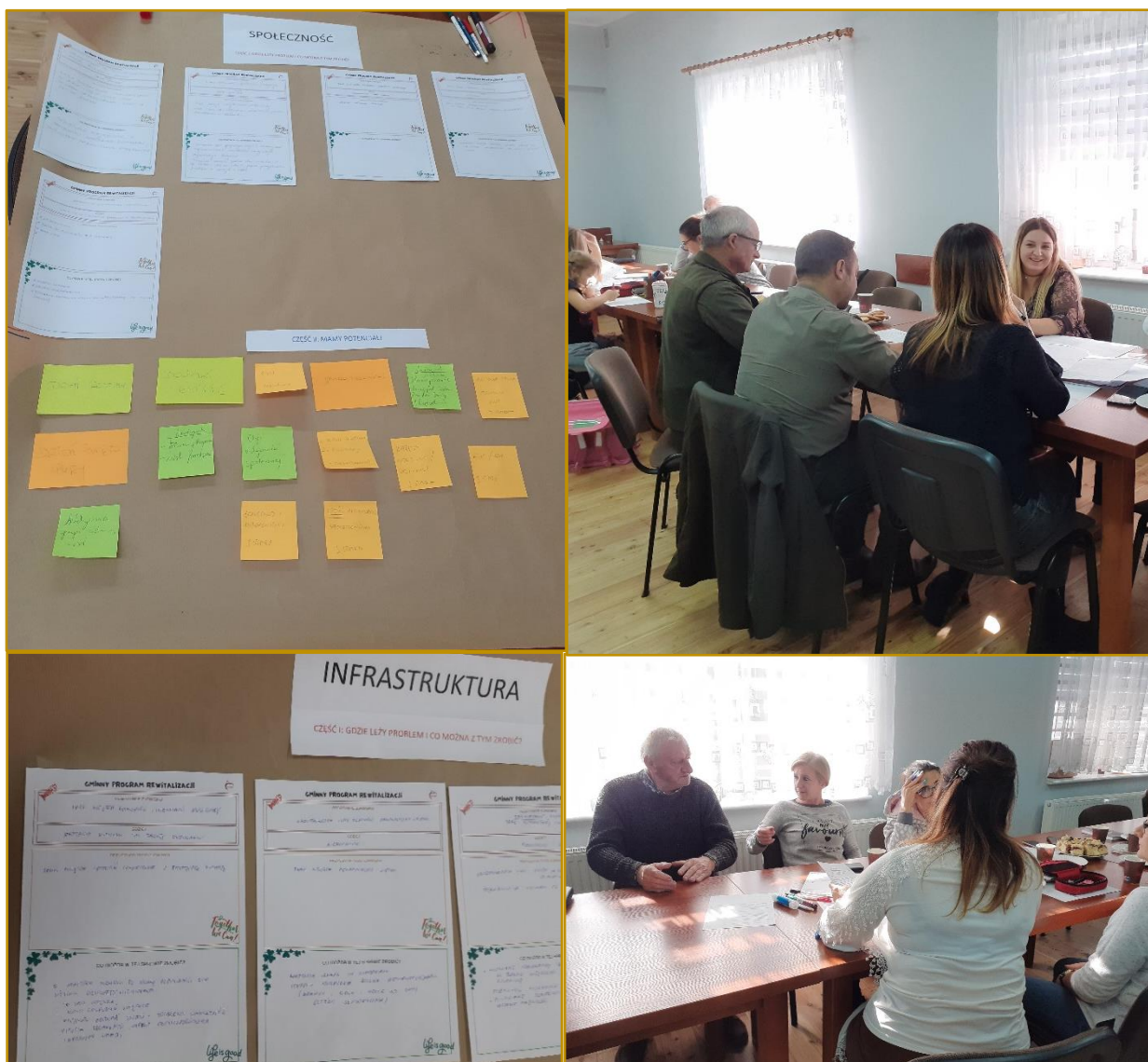
Zorganizowano również spotkanie konsultacyjne on-line o charakterze otwartym, na którym omówiono metodykę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo. Uczestnicy mieli możliwość przedstawienia własnych wniosków, a także swobodny udział w dyskusji nad określeniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podczas spotkania nie zgłoszono żadnych uwag ani propozycji zmian projektu.

Na etapie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji oraz programowania GPR odbyły się warsztaty z interesariuszami Gminnego Programu Rewitalizacji m.in.: z przedstawicielami Urzędu Gminy w Miedzichowie, Sołtysami, jednostkami organizacyjnymi Urzędu i mieszkańcami. Na początku uczestnicy warsztatów zapoznali się z głównymi założeniami rewitalizacji oraz wnioskami, jakie płynęły z diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Część warsztatowa składała się z trzech modułów pn.: „Gdzie leży problem i co można z tym zrobić?”, „Mamy potencjał!” oraz „To jest nasz cel!”. Zadaniem uczestników było zidentyfikowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji, wskazanie przyczyn tych zjawisk oraz znalezienie rozwiązań na wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. W dalszej części warsztatów uczestnicy wskazali lokalne potencjały obszaru rewitalizacji, a następnie proponowali jakie przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogłyby zostać zawarte w Programie. Wypracowane wnioski posłużyły do opracowania rozdziału 3, 4 i 5 niniejszego dokumentu.

Przeprowadzono również wywiady pogłębione z przedstawicielami Urzędu Gminy w Miedzichowie oraz jednostek organizacyjnych, które pozwoliły na uszczegółowienie wniosków płynących z warsztatów.

Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Rysunek 29 Przykłady materiałów z przeprowadzonych warsztatów

Źródło: dokumentacja fotograficzna warsztatów przeprowadzonych z interesariuszami w dniu 20 października 2022 roku.

Ostatnią formą partycypacji społecznej na etapie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji były konsultacje społeczne projektu dokumentu. Przeprowadzono je w trzech formach: zbierania uwag w postaci wypełnionego papierowego lub elektronicznego formularza uwag, wypełnienia ankiety on-line oraz spotkania konsultacyjnego o charakterze otwartym.

Udział społeczności lokalnej zostanie również zapewniony na etapie wdrażania dokumentu. Za proces wdrażania Programu odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Miedzichowo wraz z Referatem Infrastruktury i Ochrony Środowiska. Z kolei funkcję doradczą, opiniującą oraz monitorującą sprawował będzie Komitet Rewitalizacji. Dodatkowa forma partycypacji społecznej wystąpi również na etapie wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, dla którego prowadzone będą konsultacje społeczne.

Przejawem partycypacji społecznej na etapie wdrażania Programu będzie również udział mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, wspólnot mieszkaniowych i innych zainteresowanych osób w realizację poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty adaptacji obiektów do pełnienia nowych funkcji, tworzenia nowych przestrzeni i ich wyposażenia, będą odbywały się wspólnie z jednostkami, które będą odbiorcami poszczególnych działań. Jako przykład można podać zagospodarowanie terenu za budynkiem przy ul. Poznańskiej 19 w Miedzichowie. Projekt ten wraz z adaptacją znajdującego się tam budynku na cele społeczne odpowiadać ma na kulturalno-integracyjne potrzeby mieszkańców. Powstanie tam miejsce integracji międzypokoleniowej, przestrzeń do organizowania różnego rodzaju wydarzeń oraz szkoleń. Oprócz tego wygospodarowaniu miejsca na Świetlicę Wiejską znajdzie się tam również sala sesyjna oraz posterunek policji. Natomiast koncepcja zagospodarowania terenu za budynkiem uzgodniona zostanie z mieszkańcami gminy. Takie działania wpłyną również na zwiększenie poczucia współodpowiedzialności, przynależności do miejsca zamieszkania i dbania o wspólną przestrzeń oraz zintegrują społeczność sąsiedzką bez względu na wiek czy status społeczny.

Wszelkie informacje o prowadzonych działaniach rewitalizacyjnych, będą przekazywane mieszkańcom we wszelkich możliwych formach, zakładających dotarcie do wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek, status społeczny, poglądy czy stopień i rodzaj niepełnosprawności.

12. System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji

12.1 Monitoring programu

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest jego monitoring oraz ocena stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba. Za monitoring Programu odpowiadać będzie Wójt Gminy Miedzichowo oraz Referat Infrastruktury i Ochrony Środowiska, prowadzony on będzie w trzech płaszczyznach:

1. monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji (listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych, nakładów finansowych, przewidywanych rezultatów);
2. monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji (zgodnie z poniższą tabelą);
3. bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu poprzez ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów za pomocą karty oceny projektu/przedsięwzięcia wraz z monitorowaniem stopnia realizacji celów za pomocą tabeli ewaluacyjnej (raz na rok) stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego Programu.

Na podstawie powyższych parametrów sporządzany będzie raport monitoringowy (raport z postępów realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033), który corocznie przygotowywać będzie Wójt Gminy Miedzichowo z Referatem Infrastruktury i Ochrony Środowiska we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok będzie opracowywana do 31 marca następnego roku kalendarzowego, a następnie dostarczana do Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.

Tabela 26 Wskaźniki zmian dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji w podziale na badane sfery

Wskaźnik	Wartość bazowa				Wartość docelowa w 2033 r.
	Podobszar rewitalizacji Jabłonka Stara	Podobszar rewitalizacji Lewiczynek	Podobszar rewitalizacji Miedzichowo	Podobszar rewitalizacji Prądówka	
SFERA SPOŁECZNA					
Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców	1,16	2,27	2,15	3,33	1,16
Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	2,06	3,51	3,41	4,41	2,06
Udział osób długotrwale	50,0%	50,0%	33,3%	33,3%	14,70%

bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych					
Udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	1,0%	1,8%	1,1%	1,5%	0,43%
Udział osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	0,0%	0,0%	11,1%	0,0%	0,0%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie mieszkańców	1,2%	0,0%	0,2%	0,0%	0,0%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	40,0%	0,0%	1,6%	0,0%	0,0%
Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	2,9%	12,5%	14,8%	16,7%	2,9%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie mieszkańców	2,3%	1,1%	1,0%	1,1%	1,0%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	80,0%	9,1%	6,5%	6,7%	0,28%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie mieszkańców	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej dotkniętych problemem alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej	5730,00	3223,33	1105,55	1820,00	1105,55 zł
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	16656,98	21977,27	5804,77	10111,11	5804,77 zł
Kwota wypłaconych zasiłków w przeliczeniu na liczbę osób korzystających z pomocy społecznej	5730,00	1758,18	392,29	606,67	392,29 zł
Liczba uczniów korzystających z posiłków finansowanych przez OPS w przeliczeniu na 100 uczniów	13,64	0,00	7,69	16,67	0,00
Liczba stwierdzonych przestępstw na 1000 mieszkańców	11,63	11,36	9,55	11,11	9,55
Liczba stwierdzonych przestępstw i wykroczeń (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców	23,26	11,36	100,24	22,22	11,36
Liczba osób objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	1,11	0,00
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie mieszkańców	2,3%	2,3%	0,7%	1,1%	0,7%

Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	80,0%	18,2%	4,8%	6,7%	4,8%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie mieszkańców	1,2%	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej	40,0%	9,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	26,2%	17,0%	15,3%	0,0%	26,2%
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	30,93	28,07	34,47	32,35	28,07
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	17,4%	18,2%	21,7%	24,4%	17,4%
Udział dzieci w wieku 0-3 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	6,4%	3,4%	3,6%	4,4%	5,35%
Udział dzieci w wieku 3-6 lat w ogólnej liczbie mieszkańców	4,7%	4,5%	3,3%	4,4%	5,19%
Dynamika zmiany liczby mieszkańców 2020/2015	110,3%	85,4%	92,5%	98,9%	110,3%
Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty (średnia z 3 przedmiotów)	35,41	35,41	35,41	35,41	39,12
Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty (średnia z j. polskiego i matematyki)	36,86	36,86	36,86	36,86	40,28

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 100 mieszkańców	0,58	0,00	0,72	0,00	0,58
Liczba kół gospodyń wiejskich na 100 mieszkańców	0,58	0,00	0,00	1,11	0,58
SFERA GOSPODARCZA					
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 mieszkańców	2,33	4,55	5,01	11,11	11,11
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym	4,12	7,02	7,95	14,71	14,71
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 mieszkańców	0,00	1,14	0,00	1,11	1,14
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,00	1,75	0,00	1,47	1,75
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 mieszkańców	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2020 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00
SFERA ŚRODOWISKOWA					
Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi w ogólnej liczbie budynków	11,1%	6,9%	9,7%	9,8%	6,9%

Liczba budynków mieszkalnych pokrytych płytami azbestowo-cementowymi na 100 mieszkańców	3,49	2,27	3,58	4,44	2,27
Ilość materiałów zawierających azbest na 100 budynków	30305,56	17068,97	14305,81	29524,39	14305,81
Ilość materiałów zawierających azbest na 100 mieszkańców	9514,53	5625,00	5292,12	13450,00	5292,12
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA					
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 mieszkańców	0,58	0,00	0,24	0,00	0,58
Udział powierzchni miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uchwalonych w 2015 r. i później w ogólnej powierzchni	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
Udział obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie budynków	3,7%	82,8%	34,8%	58,5%	82,8%
Liczba obiektów zabytkowych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków na 100 mieszkańców	1,16	27,27	12,89	26,67	31,61
SFERA TECHNICZNA					
Odsetek obiektów komunalnych wymagających remontów w ogólnej liczbie budynków komunalnych	0,0%	100,0%	33,3%	0,0%	0,0%
Liczba obiektów przestrzeni publicznej w złym stanie technicznym na 100 mieszkańców	0,58	1,14	0,24	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne.

12.2 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji. Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki ocenie realizacji przedsięwzięć naprawczych. Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta przy pomocy Referatu Infrastruktury i Środowiska co najmniej raz na 3 lata. Sporządzona ocena podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz zostanie opublikowana na stronie BIP Urzędu Gminy w Miedzichowie, zgodnie z art. 22 ust. 1 pkt 1, 2 ustawy o rewitalizacji.

12.3 System wprowadzania modyfikacji do programu

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji. Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki prowadzonemu corocznemu monitoringowi Gminnego Programu Rewitalizacji, a także ocenie skuteczności działań rewitalizacyjnych dokonywanej raz na 3 lata przez Wójta Gminy Miedzichowo przy pomocy Referatu Infrastruktura i Ochrona Środowiska. Dokument ten podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji, a następnie oraz ogłaszany będzie na stronie podmiotowej gminy Miedzichowo w Biuletynie Informacji Publicznej, zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji.

Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

12.4. System wprowadzania modyfikacji do programu

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie, w przypadkach uzasadnionych. W momencie, gdy Wójt Gminy Miedzichowo wraz z Referatem Infrastruktury i Ochrony Środowiska w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji prowadzi ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczącymi:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Dla gminy Miedzichowo są to:

- Uchwała nr XIII/109/2008 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 24 września 2008 r. w sprawie zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości oraz ich wydzierżawienia lub wynajmowania na okres dłuższy niż 3 lata,
- Uchwała nr X/54/2011 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XXI/154/2002 z dnia 26 marca 2002 w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Z uwagi na charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033.

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji uchwali Rada Gminy Miedzichowo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniotwórczo-doradczą.

Zakłada się, że w strukturach Komitetu Rewitalizacji znajdą się m.in. przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym instytucji kultury i oświaty czy przedsiębiorców działających w obszarze rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale w drodze konsultacji społecznych.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy, nie przewiduje się ustanawiania Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji.

16. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1 Wskazanie zakresu zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

---

Obszar rewitalizacji, jak i całej gminy Miedzichowo objęty jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo, przyjętego uchwałą Nr XXXIII/173/98 Rady Gminy Miedzichowo z dnia 16 czerwca 1998 r. Ostatnia zmiana Studium przyjęta została uchwałą Rady Gminy Miedzichowo nr XX/112/2012 z dnia 27.09.2012 r.

Na podstawie analizy dokumentu, stwierdzono, iż wystąpi konieczność wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynikających z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miedzichowo na lata 2023-2033.

W wyniku realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych nastąpi zmiana funkcji dwóch obszarów wskazanych w ww. dokumencie zlokalizowanych w miejscowości Lewiczynek. Pierwszym z nich jest teren aktywizacji gospodarczej, przemysłu i składów (działka o numerze 81/2), a drugim las (działki o numerach ewidencyjnych 93 i 94). W związku z planowanymi na tych obszarach przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi konieczne będą zmiany obecnych funkcji terenów.

16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

---

W granicach obszaru rewitalizacji obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo – wieś Jabłonka Stara uchwała Rady Gminy Miedzichowo nr VII/50/2007 z dnia 27.09.2007 r.,

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo dla części wsi Jabłonka Stara, gm. Miedzichowo uchwała Rady Gminy Miedzichowo nr XXIV/226/2021 z dnia 26 sierpnia 2021 r.,
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo dla działki nr geod. 130/2, obręb Prądówka, gm. Miedzichowo uchwała Rady Gminy Miedzichowo nr XXXIV/2998/2022 z dnia 22 czerwca 2022 r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Miedzichowo dla terenów położonych w rejonie ulicy Szparagowej w Miedzichowie uchwała Rady Gminy Miedzichowo nr XII/105/2008 z dnia 24 września 2008 r.

Realizacja projektów rewitalizacyjnych nie wymaga zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego znajdujących się w granicach obszaru rewitalizacji.

W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji konieczna będzie zmiana przeznaczenia terenu obejmującego działki o numerach ewidencyjnych 93 i 94 w Lewiczynku. Rodzi to konieczność uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu, na którym zrealizowane zostanie przedsięwzięcie zintegrowane nr 2.

17. Załączniki

Załącznik 1: Karta oceny przedsięwzięcia rewitalizacyjnego i tabela ewaluacyjna

---

Załączniki 2-5: Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

---

Spis tabel

Tabela 1 Obszary zdegradowane na terenie gminy Miedzichowo, tj. jednostki, dla których wskaźnik syntetyczny Perkala przyjął w sferze społecznej wartości poniżej 0 oraz dla których stwierdzono występowanie zjawisk kryzysowych w co najmniej jednej z pozostałych sfer	8
Tabela 2 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Lewiczynek	15
Tabela 3 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie podobszaru Lewiczynek.....	15
Tabela 4 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Jabłonka Stara.....	17
Tabela 5 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie podobszaru Jabłonka Stara	17
Tabela 6 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Prądówka	19
Tabela 7 Wykaz zabytków na terenie podobszaru Miedzichowo.....	22
Tabela 8 Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie podobszaru Miedzichowo	24
Tabela 9 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę społeczną w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo	24
Tabela 10 Stowarzyszenia i inne organizacje funkcjonujące na podobszarach rewitalizacji gminy Miedzichowo.....	30
Tabela 11 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę gospodarczą w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo	34
Tabela 12 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę środowiskową w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo	39
Tabela 13 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę przestrzenno-funkcjonalną w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo	43
Tabela 14 Zestawienie wybranych wskaźników obrazujących sferę techniczną w podobszarach rewitalizacji w porównaniu do średniej całej gminy Miedzichowo	49
Tabela 15 Charakterystyka obiektów publicznych na obszarze rewitalizacji	52
Tabela 16 Charakterystyka organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji	55
Tabela 17 Cele i kierunki rewitalizacji	63
Tabela 18 Opis dokumentów powiązanych z Gminnym Programem Rewitalizacji	64
Tabela 19 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych	104
Tabela 20 Powiązania między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	106
Tabela 21 Powiązania projektów zintegrowanych z projektami podstawowymi	107
Tabela 22 Powiązania projektów podstawowych z przedsięwzięciami uzupełniającymi.....	108

Tabela 23 Wykaz projektów zrealizowanych w poprzednich latach przy wsparciu środków pochodzących z funduszy europejskich.....	110
Tabela 24 Szacunkowe ramy finansowe zintegrowanych i podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	114
Tabela 25 Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	118
Tabela 26 Wskaźniki zmian dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji w podziale na badane sfery	123

Spis rysunków

Rysunek 1 Etapy uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji	6
Rysunek 2 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Miedzichowo.....	7
Rysunek 3 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Lewiczynek	9
Rysunek 4 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Prądówka	10
Rysunek 5 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Miedzichowo.....	10
Rysunek 6 Obszar rewitalizacji na terenie gminy Miedzichowo – Jabłonka Stara.....	11
Rysunek 7 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Lewiczynek.....	14
Rysunek 8 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Jabłonka Stara.....	16
Rysunek 9 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Prądówka.....	19
Rysunek 10 Struktura przestrzenno-funkcjonalna obszaru rewitalizacji – Miedzichowo.....	21
Rysunek 11 Struktura wieku ludności na podobszarach rewitalizacji	29
Rysunek 12 Przykład aktu wandalizmu na podobszarze rewitalizacji Lewiczynek: graffiti na budynku po dawnej stacji kolejowej	31
Rysunek 13 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji	32
Rysunek 14 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze gospodarczej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji	36
Rysunek 15 Przykład opuszczonego lokalu użytkowego w centrum Miedzichowa	37
Rysunek 16 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji	41
Rysunek 17 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią	42
Rysunek 18 Dawne dworce kolejowe wraz z budynkami sąsiadującymi – lokalizacja Lewiczynek i Prądówka	45
Rysunek 19 Obiekty zabytkowe występujące na obszarze rewitalizacji – dawne dworce kolejowe wraz z budynkami sąsiadującymi.....	45
Rysunek 20 Stan przestrzeni publicznej w granicach obszaru rewitalizacji (od lewego górnego rogu: wejście do budynku Świetlicy Wiejskiej w Prądówce, przestrzeń przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej, nierówny próg przy Świetlicy Wiejskiej w Prądówce, droga dojazdowa do Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej	46
Rysunek 21 Obiekty zabytkowe występujące na obszarze rewitalizacji – dawne dworce kolejowe wraz z budynkami sąsiadującymi.....	46

Rysunek 22 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji	47
Rysunek 23 Zdegradowane obiekty w granicach obszaru rewitalizacji (od lewej strony: budynek cmentarz w Lewiczynku, pomieszczenie gospodarcze przy dworcu w Lewiczynku, pochylnia przy dawnej restauracji w Miedzichowie, budynek dworca w Prądówce, dawna restauracja w Miedzichowie, na środku pomieszczenie gospodarcze przy Świetlicy Wiejskiej w Jabłonce Starej	51
Rysunek 24 Średnie oceny problemów występujących na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej według ankietowanych, w podziale na podobszary rewitalizacji.....	53
Rysunek 25 Trasa Szlaku Wikliny.....	58
Rysunek 26 Struktura części programowej Gminnego Programu Rewitalizacji	62
Rysunek 27 Szacunkowe zestawienie wartości podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	113
Rysunek 28. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji	117
Rysunek 29 Przykłady materiałów z przeprowadzonych warsztatów.....	121